

Załącznik
do Zarządzenia Nr 72/2022
Burmistrza Tyszowiec
z dnia 12 maja 2022 r.

RAPORT O STANIE GMINY TYSZOWCE ZA 2021 ROK

**BURMISTRZ TYSZOWIEC
URZĄD MIEJSKI W TYSZOWCACH
ul. 3 Maja 8
22-630 Tyszowce
<http://www.tyszowce.pl/>**

1. Zarządzanie Gminą

Gmina Tyszowce jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie lubelskim, w powiecie tomaszowskim. Gmina usytuowana jest na obszarze Roztocza Środkowego i Grzędy Sokalskiej. Ich granicę wyznacza dział wodny pomiędzy zlewiskiem rzeki Wieprz i Bug. Siedziba Gminy znajduje się w odległości – ok. 30 km od siedziby powiatu – Tomaszowa Lubelskiego, ok. 38 km od stolicy dawnego województwa zamojskiego – Zamościa, ok. 125 km od stolicy województwa lubelskiego – Lublina. Graniczy ona z sześcioma gminami: Werbkowice, Miączyn, Mircze, Łaszczów, Rachanie i Komarów Osada. Powierzchnia gminy zajmuje obszar 129,48 km² i cechuje się bardzo wysokim udziałem użytków rolnych zajmujących 105,53 km², co stanowi 81,5% powierzchni ogółem. Lasy i grunty leśne zajmują zaledwie 13,97 km², to jest niecałe 11% powierzchni.

Gmina podzielona jest na 20 sołectw: Czartowczyk, Czartowiec, Czartowiec-Kolonia, Czermno, Dębina, Kazimierówka, Kłatwy, Lipowiec, Marysin, Mikulin, Niedźwiedzia Góra, Perespa, Podbór, Przewale, Rudka, Soból, Tyszowce, Wakijów, Wojciechówka, Zamłynie.

1.1. Władze gminy

Organem wykonawczym gminy jest burmistrz, którego kadencja 2018-2023 trwa pięć lat. Burmistrz wykonuje uchwały Rady Miejskiej i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Burmistrza należy w szczególności: przygotowywanie projektów uchwał pod obrady Rady Miejskiej, opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu, zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Burmistrz wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miejskiego.

Funkcję Burmistrza Tyszowiec kadencji 2018-2023 sprawuje Andrzej Podgórski. Urząd Miejski wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, zadań publicznych powierzanych gminie w drodze zawartych porozumień.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Burmistrz wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy oraz jako kierownik urzędu wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Urząd Miejski w Tyszowcach na dzień 31.12.2021 r. zatrudniał 31 osób. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych, w tym na kierowniczych stanowiskach urzędniczych – 19 osób. Na stanowisku pomocniczym zatrudnione były 3 osoby. Robotnicy, kierowcy oraz sprzątaczką – 9 osób.

W roku 2021 na terenie Gminy funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach,
2. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Konfederacji Tyszowieckiej,
3. Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach,
4. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach,
5. Szkoła Podstawowa im. Wydarzeń Września w Czartowczyku,
6. Szkoła Podstawowa w Przewalu ze Szkołą Filialną w Kazimierówce i Szkołą Filialną w Perespie.

Kierownikami tych jednostek byli:

- kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej,
- dyrektor Samorządowego Centrum Kultury,
- dyrektorzy Zespołu i szkół podstawowych.

Do zadań własnych gminy należy przede wszystkim dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, sport, infrastrukturę, pomoc społeczną, ochronę przyrody i środowiska, ochronę przeciwpożarową, utrzymanie czystości, gospodarkę mieniem gminy. Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową dotyczą – spraw obywatelskich, stanu cywilnego, wyborów, obronności i też pomocy społecznej. Stanowiska kierownicze w Urzędzie to: Sekretarz Gminy – Teresa Chrastina, Skarbnik Gminy – Krystyna Leja, Zastępca Skarbnika Gminy – Maria Antoszevska, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego – Barbara Dudzińska, Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego – Wojciech Baj.

1.2. Rada Miejska

Rada Miejska jest organem stanowiącym i kontrolnym.

Do właściwości Rady Miejskiej należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy i jego zmian, wieloletniej prognozy finansowej, uchwalanie planów zagospodarowania przestrzennego i jego zmian, podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach, oraz innych przewidzianych przepisami prawa.

Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady.

Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców.

Radę Miejską w Tyszowcach tworzy 15 radnych.

Rada Miejska w Tyszowcach 8 kadencji pracuje w następującym składzie:

1. Kawalko	Marcin	Grzegorz	- Przewodniczący Rady Miejskiej
2. Marszałec	Piotr		- Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej

Komisja ds. Oświaty, Kultury, Zdrowia, Sportu i Spraw Społecznych:

1. Lis	Alicja	Maria	- Przewodnicząca Komisji
2. Szachnowski	Andrzej		- Wiceprzewodniczący Komisji
3. Stepuch	Małgorzata		- Członek Komisji

Komisja ds. Budżetu, Gospodarki i Rolnictwa:

1. Czarnecki	Antoni		- Przewodniczący Komisji
2. Machlarz	Radosław		- Wiceprzewodniczący Komisji
3. Gąsior	Jerzy	Wincenty	- Członek Komisji
4. Wronka	Mirosław	Krzysztof	- Członek Komisji
5. Jurkiewicz	Jan	Andrzej	- Członek Komisji

Komisja Rewizyjna:

1. Kaziuk	Michał		- Przewodniczący Komisji
2. Działą	Sławomir		- Wiceprzewodniczący Komisji
3. Jaremczuk	Agnieszka		- Członek Komisji
4. Kościołko	Paweł	Mirosław	- Członek Komisji
5. Kułaj	Marcin		- Członek Komisji

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji:

1. Kościołko	Paweł	Mirosław	- Przewodniczący Komisji
2. Stepuch	Małgorzata		- Wiceprzewodnicząca Komisji
3. Jurkiewicz	Jan	Andrzej	- Członek Komisji
4. Kułaj	Marcin		- Członek Komisji
5. Lis	Alicja	Maria	- Członek Komisji

W dniu 12 grudnia 2021 roku odbyły się wybory uzupełniające do Rady Miejskiej w Tyszowcach. Wybory były konsekwencją stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego. Postanowieniem nr 17/2021 Komisarz Wyborczy w Zamościu w dniu 1 października 2021 r. stwierdził wygaśnięcie mandatu radnego wybranego do Rady Miejskiej w Tyszowcach w okręgu wyborczym nr 1 z listy nr 2 – Komitet Wyborczy PSL, z powodu pisemnego zrzeczenia się mandatu. Radym, którego mandat wygasł był Paweł Mirosław Kościołko. W wyborach uzupełniających do Rady Miejskiej w Tyszowcach w okręgu wyborczym nr 1 liczba osób uprawnionych do głosowania wynosiła 370. Kart do głosowania wydano 152

osobom tj. 41,08% uprawnionych do głosowania. Głosów ważnych oddano 149. Radnym został wybrany Karpiński Wojciech Tomasz z listy nr 2 KWW Wojciecha Karpińskiego.

Rada Miejska stosownymi uchwałami powołała Wojciecha Tomasza Karpińskiego w skład Komisji Rewizyjnej i Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Rada Miejska 8 kadencji w 2021 roku obradowała na 9 sesjach i podjęła 78 uchwał, w tym 25 uchwał opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Uchwały Rady Miejskiej były przekazywane stosownym organom nadzorczym w ustawowym terminie, zgodnie z art. 90 ustawy o samorządzie gminnym.

Rok 2021 był kolejnym rokiem szczególnym, z uwagi na szalejącą w kraju pandemię oraz w związku z realnym zagrożeniem koronawirusem sesje Rady odbywały się w sali narad Samorządowego Centrum Kultury przy ulicy 3 Maja 36 A. Sala narad SCK przed rozpoczęciem sesji była poddawana zabiegom dezynfekcji. Radni byli rozsadzani w odległości ok. 1,5 – 2,0 m. od siebie. Na sali znajdował się żel antybakteryjny do rąk. Radni oraz osoby uczestniczące w sesjach byli wyposażani w maseczki ochronne.

W takich samych warunkach i takim samym reżimie sanitarnych odbywały swoje posiedzenia komisje stałe Rady.

W okresie sprawozdawczym Komisja Rewizyjna odbyła 7 posiedzeń. Wypracowała 1 uchwałę i 10 wniosków.

Komisja ds. Budżetu, Gospodarki i Rolnictwa odbyła 18 posiedzeń. Wypracowała 1 uchwałę i 57 wniosków.

Komisja ds. Oświaty, Zdrowia, Sportu i Spraw Społecznych odbyła 12 posiedzeń. Wypracowała 48 wniosków.

Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji odbyła 3 posiedzenia. Wypracowała 5 wniosków.

Odbyło się także 1 wspólne posiedzenie komisji stałych oraz Przewodniczących Rady. Wypracowano 2 wnioski.

W roku 2021 radni zgłosili 24 różnego typu zapytania. Na te zapytania radni otrzymali od Burmistrza w ustawowym terminie odpowiedzi. Treść zapytań i odpowiedzi jest zamieszczona na stronie BIP: <https://umtyszowce.bip.lubelskie.pl/index.php?id=167>. Najwięcej zapytań, bo 20 zgłosił pan radny Paweł Kościółko, natomiast 4 razy takie zapytania zgłaszał pan radny Michał Kaziuk.

1.3. Sołectwa, sołtysi, gospodarstwa rolne

Sołectwo - to jednostka pomocnicza gminy. Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym – sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka. Sołtysa oraz radę sołecką wyłaniają stali mieszkańcy danego sołectwa w tajnym i bezpośrednim głosowaniu na zebraniu wiejskim. Sołectwo może obejmować jedną miejscowość, część miejscowości lub kilka miejscowości. Także w jednej miejscowości może być ustanowionych kilka sołectw. Na terenie naszej gminy funkcjonuje 20 sołectw, w tym miasto Tyszowce posiadające 2 sołectwa: Tyszowce i Dębina. Pozostałe 18 sołectw to sołectwa wiejskie.

W roku 2020 funkcję sołtysów w poszczególnych sołectwa piastowali:

Lp.	Sołectwo	Imię i nazwisko sołtysa
1.	Czartowiec	Elżbieta Rosół
2.	Czartowiec - Kolonia	Franciszek Habit
3.	Czartowczyk	Adam Baj
4.	Czermno	Zdzisław Kijek
5.	Dębina	Elżbieta Torba
6.	Kazimierówka	Edmund Czernij

7.	Kłątwy	Henryk Guz
8.	Lipowiec	Franciszka Rykaluk
9.	Marysin	Janina Szeremeta
10.	Mikulin	Michał Słodaczuk
11.	Niedźwiedzia Góra	Krystyna Kusiak
12.	Perespa	Bogdan Wybranowski
13.	Podbór	Anna Lizak
14.	Przewale	Krzysztof Kniaź
15.	Rudka	Wiesław Zub
16.	Soból	Łukasz Kobielarz
17.	Tyszowce	Marta Kocira
18.	Wakijów	Anna Pytel
19.	Wojciechówka	Danuta Pawliszak
20.	Zamłynie	Lucyna Skrzecz

W roku 2021 Burmistrz Tyszowiec odbył z sołtysami cztery narady. Na tych naradach oprócz bieżących tematów związanych z funkcjonowaniem Gminy poruszano m.in. następujące sprawy dot. wypracowanie stanowiska w sprawie funduszu sołeckiego na rok 2022, realizacji zobowiązań podatkowych w roku 2021; głównych priorytetów budżetu gminy na rok 2022; wysokości stawek podatków na rok 2022.

Tak jak sesje Rady Miejskiej, tak i narady Burmistrza z sołtysami z uwagi na pandemię odbywały się w sali narad Samorządowego Centrum Kultury przy ulicy 3 Maja 36 A. Sala narad SCK przed rozpoczęciem narady była poddawana zabiegom dezynfekcji. Sołtysi byli rozsadzani w odległości ok. 1,5 – 2,0 m. od siebie. Na sali znajdował się żel antybakteryjny do rąk. Sołtysi oraz osoby uczestniczące w naradzie byli wyposażeni w maseczki ochronne.

W oparciu o dane z elektronicznej ewidencji podatkowej, przy uwzględnieniu, że jedna jednostka wymiarowa odpowiada jednemu gospodarstwu rolnemu, liczba gospodarstw rolnych w gminie Tyszowce w 2021 roku wyniosła 2042 szt. Największą liczbę stanowiły gospodarstwa rolne o powierzchni do 5 ha, tj. 1442 szt. Gospodarstw rolnych o powierzchni od 5 ha do 10 ha było 394 szt., o powierzchni od 10 ha do 30 ha – 188 szt., natomiast o powierzchni powyżej 30 ha – 18 szt.

W rozbiciu na poszczególne miejscowości liczba gospodarstw rolnych przedstawiała się następująco:

CZARTOWIEC

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 40 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 16 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 9 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

CZARTOWIEC-KOLONIA

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 28 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 14 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 8 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 1 szt.

CZARTOWCZYK

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 121 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 20 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 9 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 3 szt.

CZERMNO

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 88 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 23 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 16 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 2 szt.

KAZIMIERÓWKA

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 54 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 18 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 15 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 2 szt.

KLĄTWY

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 79 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 32 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 9 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 2 szt.

LIPOWIEC

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 33 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 9 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – nie występują,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

MARYSIN

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 43 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 19 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 11 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

MIKULIN

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 85 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 22 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 8 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

NIEDŹWIEDZIA GÓRA

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 30 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 11 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 4 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

PERESPA

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 66 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 39 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 36 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

PRZEWALE

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 137 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 33 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 14 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 2 szt.

PODOBÓR

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 33 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 7 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 1 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

RUDKA

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 21 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 8 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 2 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

SOBÓL

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 29 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 10 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 8 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 1 szt.

TYSZOWCE

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 379 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 62 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 21 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 3 szt.

WAKIJÓW

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 65 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 23 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 6 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 1 szt.

WOJCIECHÓWKA

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 44 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 7 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 1 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – 1 szt.

ZAMŁYNIĘ

- gospodarstwa rolne do powierzchni 5 ha – 67 szt.,
- gospodarstwa rolne od 5 ha do 10 ha – 21 szt.,
- gospodarstwa rolne od 10 ha do 30 ha – 10 szt.,
- gospodarstwa rolne powyżej 30 ha – nie występują.

1.4. Zestawienie dokumentów programowych Gminy Tyszowce

Lp.	Nazwa strategii, programu, planu	Nazwa aktu wprowadzającego	Uwagi
1.	Strategia Rozwoju Gminy Tyszowce na lata 2015-2020	Uchwała Nr XVII/117/2016 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 10 czerwca 2016 r.	
2.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tyszowce na lata 2015-2020	Uchwała Nr XVII/116/2016 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 10 czerwca 2016 r.	
3.	Przystąpienie do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Tyszowce	Uchwała Nr XXIX/181/2017 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 16 maja 2017 r.	
4.	Przystąpienie Gminy Tyszowce do „Tomaszowskiego Klastra Energii”	Uchwała Nr XXXII/194/2017 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 8 września 2017 r.	
5.	Przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębach geodezyjnych Przewale i Zamłynie w gminie Tyszowce	Uchwała Nr XXIX/182/2017 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 16 maja 2017 r.	
6.	Wprowadzenie zmian do Uchwały Rady Miejskiej w Tyszowcach Nr XXIX/182/2017 z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębach geodezyjnych Przewale i Zamłynie w gminie Tyszowce	Uchwała Nr XXXII/199/2017 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 8 września 2017 r.	
7.	Uchwalenie Roczno Programu Współpracy Gminy Tyszowce z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021	Uchwała Nr XXI/153/2020 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 8 grudnia 2020 r.	
8.	Uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020	Uchwała Nr XIII/85/2019 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 17 grudnia 2019 r.	
9.	Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018-2020	Uchwała Nr XXXV/234/2017 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 28 grudnia 2017 r.	
10.	Uchwalenie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Tyszowce	Uchwała Nr XXXV/231/2018 Rady Miejskiej z dnia 25 stycznia 2018 r.	
11.	Ogłoszenie jednolitego tekstu Statutu Gminy Tyszowce	Uchwała Nr XXV/183/2021 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 2 czerwca 2021 r.	

12.	Określenie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tyszowce w 2021 r.	Uchwała Nr XXIII/167/2021 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 26 lutego 2021 r.	
13.	Stwierdzenie, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębach geodezyjnych Przewale i Zamłynie nie narusza ustaleń „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Tyszowce”	Uchwała Nr XXXVII/239/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 20 marca 2018 r.	
14.	Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębach geodezyjnych Przewale i Zamłynie	Uchwała Nr XXXVII/240/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 20 marca 2018 r.	
16.	Określenie szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty	Uchwała Nr XLI/271/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 17 października 2018 r.	
17.	Reasumpcja uchwały Nr XLI/271/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 17 października 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty	Uchwała Nr III/12/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 7 grudnia 2018 r.	
18.	Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Tyszowce	Uchwała Nr XLI/272/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 17 października 2018 r.	
19.	Przyjęcie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2018-2020	Uchwała Nr XLI/274/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 17 października 2018 r.	
20.	Zmiana uchwały w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Tyszowce	Uchwała Nr IX/60/2019 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 14 sierpnia 2019 r.	
21.	Przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021	Uchwała Nr X/65/2019 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 26 września 2019 r.	
22.	Przyjęcie Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży szkół prowadzonych przez Gminę Tyszowce	Uchwała Nr XI/73/2019 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 13 listopada 2019 r.	

23.	Przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Tyszowce	Uchwała Nr XVII/118/2020 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 04 maja 2020 r.	
24.	Przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych w obrębach geodezyjnych Tyszowce i Mikulin - etap I	Uchwała Nr XVII/119/2020 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 04 maja 2020 r.	
25.	Wyznaczenie obszaru i granicy aglomeracji Tyszowce	Uchwała Nr XXI/155/2020 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 08 grudnia 2020 r.	
26.	Przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Tyszowce na lata 2021-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, e tym trybu konsultacji	Uchwała Nr XXIII/165/2020 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 26 lutego 2021 r.	

1.5. Statystyki Urzędu Stanu Cywilnego w 2021 roku:

Demografia

Wykaz ludności

(wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.)

Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
Tyszowce	1922
Czartowczyk	378
Czartowiec	153
Czartowiec-Kolonia	120
Czermno	259
Kazimierówka	195
Klątwy	350
Kaliwy	3
Lipowiec	48
Marysin	175
Mikulin	143
Niedźwiedzia Góra	46
Perespa	167
Perespa-Kolonia	138
Podbór	175
Przewale	367
Rudka	20

Soból	78
Wakijów	181
Wojciechówka	174
Zamlynie	286
RAZEM:	5378

Migracja (stan na 31 grudnia 2021)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Miasto Tyszowce	2156	2154	2144	2146	2137	2032	1922
Teren Wiejski	3817	3779	3749	3693	3617	3547	3456
RAZEM	5973	5933	5893	5839	5754	5579	5378

Przyrost naturalny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Urodzenia	47	46	44	35	43	32	33
Zgony	107	83	83	92	86	104	113

Seniorzy (stan na 31 grudnia 2021)

	kobiety	mężczyźni	miasto	wieś
60+	849	642	504	987

Przedział wiekowy	Liczba osób
0-6 lat	250
7-18 lat	682
19-59 lat	2955
60+	1491

1.6. Statystyki Urzędu Stanu Cywilnego w 2021 roku:

Sporządzono aktów urodzeń - **12**

małżeństw - **30**

zgonów - **51**

Sprostowano i uzupełniono - **28** aktów stanu cywilnego.

Wydano odpisów aktów stanu cywilnego - **758**.

Wydano zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjęto oświadczeń - **56**.

Sporządzono wzmianek dodatkowych przy aktach stanu cywilnego - **140**.

Sporządzono przypisków przy aktach stanu cywilnego - **2446**.

Zmigrowano do Rejestru Stanu Cywilnego - **1058** aktów.

Wydano 3 decyzje o zmianie imienia lub nazwiska.

Usunięto niezgodności w danych zawartych w rejestrach państwowych - 941.

Zameldowano na pobyt stały i czasowy, wymeldowano z pobytu stałego lub czasowego, przyjęto zgłoszenia powrotu z pobytu czasowego - 168.

Nadano nr PESEL - 11 osobom.

Udostępniono dane z Rejestru Mieszkańców i Rejestru Dowodów Osobistych - 157.

Wydano zaświadczeń zawierający pełny wykaz danych - 26.

Wydano dowodów osobistych - 318.

Przyjęto zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego - 50.

Unieważniono dowodów osobistych w Rejestrze Dowodów Osobistych - 57.

1.7. Przynależność Gminy Tyszowce do stowarzyszeń i związków

Lp.	Nazwa stowarzyszenia lub związku	Podstawa przystąpienia do stowarzyszenia lub związku
1.	Związek Gmin Kresowych	Uchwała Nr XII/97/91 Rady Gminy w Tyszowcach z dnia 14 maja 1991 r. w sprawie utworzenia Związku Gmin Kresowych
		Uchwała Nr XII/98/91 Rady Gminy w Tyszowcach z dnia 14 maja 1991 r. w sprawie przyjęcia statutu Związku Gmin Kresowych
2.	Spółka Akcyjna „Municipium”	Uchwała Nr XII/99/91 Rady Gminy w Tyszowcach z dnia 14 maja 1991 r. w sprawie przystąpienia Gminy do Spółki Akcyjna „Municipium”
3.	Związek Komunalny Gmin zlewni rzeki Huczwa	Uchwała Nr XV/72/2000 Rady Miasta i Gminy w Tyszowcach z dnia 03 lutego 2000 r. w sprawie zamiaru przystąpienia do Związku Komunalnego Gmin zlewni rzeki Huczwa
4.	Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Tomaszowskiego	Uchwała Nr XXXIV/184/2001 Rady Miasta i Gminy w Tyszowcach z dnia 19 września 2001r. w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia pn. „Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Tomaszowskiego”.
		Uchwała Nr IV/33/2002 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 30 grudnia 2002 r. zmieniająca Uchwałę Nr XXXIV/184/2001 Rady Miasta i Gminy w Tyszowcach z dnia 19 września 2001 r. w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia pn. „Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Tomaszowskiego”.
		Uchwała Nr IV/28/2007 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 1 lutego 2007 r. zmieniająca Uchwałę Nr XXXIV/184/2001 Rady Miasta i Gminy w Tyszowcach z dnia 19 września 2001r. w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia pn. „Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Tomaszowskiego”.
5.	Celowy Związek Komunalny Gmin Regionu Tomaszowskiego	Uchwała Nr XIII/103/2007 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 29 grudnia 2007 r. w sprawie zamiaru utworzenia Celowego Związku Komunalnego Gmin Regionu Tomaszowskiego.
6.	Związek Partnerski Jednostek	Uchwała Nr XXVII/196/2009 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie

	Samorządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego	przystąpienia Gminy Tyszowce do Związku Partnerskiego Jednostek Samorządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego w celu wspólnej realizacji działań zmierzających do pozyskania środków unijnych na wykonanie wybranych przez Gminę odrębnie — inwestycji w zakresie zmiany sposobu oświetlenia z tradycyjnego na diodowe LED
7.	Tomaszowski Klaster Energii	Uchwała Nr XXXII/194/2017 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 8 września 2017 r. w sprawie przystąpienia Gminy Tyszowce do „Tomaszowskiego Klastra Energii”
8.	Stowarzyszenie Euroregion „Roztocze”	Uchwała Nr XVII/117/2020 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 04 maja 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Tyszowce do Stowarzyszenia Euroregion „Roztocze”

2. Oświata i wychowanie

I. Stan organizacji

W roku 2021 r. Gmina Tyszowce była organem prowadzącym dla:

1. Szkoły Podstawowej im. Jana Kilińskiego w Tyszowcach wchodzącej w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tyszowcach.
2. Szkoły Podstawowej im. Wydarzeń Września w Czartowczyku.
3. Szkoły Podstawowej w Przewalu z Filią w Kazimierówce i Perespie.
4. Przedszkola Samorządowego w Tyszowcach wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tyszowcach.

Tabela Nr 1. Stan organizacji

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów (dzieci)	W tym								„0” w tym 3,4,5,6,7 latki
			I	II	III	IV	V	VI	VI I	VIII	
Szkoła Podstawowa w Tyszowcach	16	294	40	32	34	36	42	20	38	52	-
Szkoła Podstawowa w Czartowczyku	5	53	7	5	3	5	5	5	3	10	10
Szkoła Podstawowa w Przewalu	5	61	7	8	8	5	4	10	5	0	14
Szkoła Podstawowa w Przewalu (Filia w Perespie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa w Przewalu (Filia w Kazimierówce)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem:	26	408	54	45	45	44	51	35	45	62	24

Przedszkole Samorządowe w Tyszowcach	5	105	29-7-letkó ków	28-6-letkó ków	29-5-letkó ków	16-4- latków	3-3- latków	---
Razem:	31	513						

II. Baza do działalności oświatowej
Tabela Nr 2. Stan bazy lokalowej oświaty.

Wyszczególnienie	Pomieszczenia (ilości)						
	Sale lekcyjne	Pracownie		Sale Gimnastyczne	Gabinety specjalistyczne/lekarские	Świetlice	Stołówki, kuchnie
Komputerowe		Językowe					
Szkoła Podstawowa w Tyszowcach	24	2	2	2	1 gabinet logoped./ 1 pedagog.	1	1
Szkoła Podstawowa w Czartowczyku	7	1	0	1	1 gabinet logoped.	1	1
Szkoła Podstawowa w Przewalu Filia w Kazimierówce	5	1	0	1	0	1	0
Szkoła Podstawowa w Przewalu Filia w Perespie	4	1	0	1	0	0	0
Szkoła Podstawowa w Przewalu	7	1	0	1	0	1	1
Przedszkole Samorządowe w Tyszowcach	5	0	0	0	0	0	1
Razem:	52	6	2	6	3	4	4

Tabela Nr 3. Obiekty (urządzenia) rekreacyjno-sportowe

Wyszczególnienie	Rodzaj obiektu/urządzenia	Liczba obiektów/urządzeń
Szkoła Podstawowa w Tyszowcach	Boisko tartanowe (piłka koszykowa, siatkówka, piłka ręczna)	2
	Boisko trawiaste	1

	Bieżnia tartanowa	1
	Skocznia	1
	Tor przeszkód	1
	Siłownia zewnętrzna	1
Szkoła Podstawowa w Czartowczyku	Boisko (piłka koszykowa siatkówka)	1
	Boisko do gry w piłkę nożną	1
	Plac zabaw	1
Szkoła Podstawowa w Przewalu (Filia w Kazimierówce)	Boisko do gry w piłkę siatkową (trawiaste)	1
	Boisko do gry w piłkę nożną	1
Szkoła Podstawowa w Przewalu (Filia w Perespie)	Boisko do gry w piłkę nożną	1
	Boisko do gry w piłkę siatkową (trawiaste)	1
	Plac zabaw	1
Szkoła Podstawowa w Przewalu	Boisko do gry w piłkę siatkową (trawiaste)	1
	Boisko do gry w piłkę nożną	1
	Skocznia	1
	Plac zabaw	1
Przedszkole Samorządowe w Tyszowcach	Plac zabaw	2
Razem:		21

Tabela Nr 4. Stan wyposażenia w urządzenia specjalistyczne i zbiorów bibliotecznych

Wyszczególnienie	Ilość								
	Komputery		projek-tory multi-medialne	Drukarki/ Drukarki 3D	Tab. inter.	kamery wideo	odtw. DVD	ksero	Woluminy biblio.
ogółem	w tym do użytku uczniów								
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach	74	59	9	9 w tym jedna 3D	7	2	8	2	14477
Szkoła Podstawowa w Czartowczyku	20	19	2	2	1	0	2	1	3742
Szkoła Podstawowa w Przewalu (Filia w Kazimierówce)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa w Przewalu (Filia w Perespie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Szkoła Podstawowa w Przewalu	41	21	3	6 w tym jedna 3D	2	0	3	3	5179
Razem:	135	99	14	17	10	2	13	6	23398

III. Kadra

Tabela Nr 5. Zatrudnienie w szkołach (stan na 31 grudnia 2021 r.)

Wyszczególnienie	Zatrudnienie	
	Liczba etatów /nauczyciele/	Liczba etatów /obsługa/
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach	54,87	21
Szkoła Podstawowa w Czartowczyku	12,51	3,5
Szkoła Podstawowa w Przewalu (w tym Filia w Perespie i Kazimierówce)	11,46	2,5
Razem stan na 31 grudnia 2021 r.	78,84	27

IV. Inwestycje i remonty

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach

1. Wymiana brakujących świetlówek w salach.
2. Zakup nowych stolików i krzeseł, w tym na stołówkę szkolną.
3. Odmalowanie wszystkich sal w budynku 1-3 oraz w budynku głównym szkoły.
4. Ułożenie nowej podłogi w sali biologicznej.
5. Pomalowanie szatni w klasach I-III.
6. Założenie domofonu przy wejściu do przedszkola.
7. Remont wejścia do szkoły, klatki schodowej, oraz korytarza na I piętrze, zakup nowych grzejników na korytarz.
8. Odświeżenie sal w przedszkolu.
9. Ułożenie chodnika prowadzącego na plac szkolny.
10. Zakup nowych śmietników na zewnątrz.
11. Wyposażenie stołówki szkolnej i kuchni w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.
12. Pokój socjalny dla pracowników obsługi.
13. Zabezpieczenie placu szkolnego.
14. Upiększanie terenu przed szkołą, dbałość o bazę sportową.

Szkoła Podstawowa w Czartowczyku

1. Malowanie lamperii na korytarzu dolnym i górnym.
2. Malowanie jadalni.
3. Naprawa mebli szkolnych.
4. Naprawa huśtawek na placu zabaw.
5. Wymiana rynien na szatni.
7. Naprawa kominów.
8. Na bieżąco usuwano usterki lub wykonano remonty i konserwacje.
9. Uzupełnianie ubytków w elewacji.
10. Naprawa, wyrównanie chodników przed szkołą.

11. Wyposażenie oddziału przedszkolnego w zabawki.
12. Wyposażenie klasy przyrodniczej w szafki.
13. Remont północnej ściany budynku szkoły.

Szkoła Podstawowa w Przewalu

1. Wyrównanie nierówności na zielonym terenie rekreacyjnym, wyrównanie boiska do siatkówki oraz bieżni do skoku w dal.
2. Podmalowanie i zakonserwowanie elementów placu zabaw.
3. Uporządkowanie części terenu przyszkolnego poprzez usunięcie korzeni starych drzew owocowych, gałęzi itp.
4. Uzupełnienie części ubytków w elewacji.
5. Podcięcie gałęzi nadmiernie rozrosłych krzewów i drzew ozdobnych.
6. Oczyszczenie części rynien i ich uszczelnienie.
7. Remont i wymiana zużytych elementów w łazienkach (w tym baterii łazienkowych).
8. Przepłukanie i udrożnienie grzejników i rur w instalacji c.o. w gabinecie dyrektora.
9. Podmalowanie ścian w klasach i na korytarzu.
10. Cyklinowanie parkietów, uzupełnianie braków w parkietach oraz lakierowanie podłóg (w trzech salach).
11. Poprawienie mocowania osłon na lampy w salach lekcyjnych.
12. Odświeżenie poprzez podmalówki ścian i lamperii.
13. Poprawa instalacji elektrycznej.
14. Wymiana okna piwnicznego.
15. Konserwacja i naprawa instalacji co.
16. Drobne prace remontowo- porządkowe nad dostosowaniem pomieszczeń na salę zabaw, dla przedszkola i klas I-III.

V. Realizacja programów, projektów oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach - Szkoła Podstawowa

Szkoła Podstawowa w Tyszowcach

Szkoła realizowała projekty edukacyjne:

1. „Kubusiowi przyjaciele natury” klasy I-III. – otrzymano materiały dydaktyczne, prowadzono działania profilaktyczne zgodnie z harmonogramem.
2. „Znamię, znam je!” projekt edukacyjno-informacyjny o czerniaku skóry.
3. Program rządowy „Program dla szkół” – owoce, warzywa, mleko.
4. „Krew ratuje życie”.
5. „Wiem co jem”.
6. Udział w programach charytatywnych „Góra Grosza”, zbieranie nakrętek dla Angeliki, zbiórka karmy dla zwierząt ze schroniska, WOŚP, Pomóż dzieciom przetrwać zimę.
7. Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych – „Zawodowy strzał w 10!”.
8. Organizacja szkolnych konkursów przedmiotowych (2 laureatów).
9. Udział szkoły w akcji „Narodowe Czytanie”.
10. Udział w akcji „Kolorowa skarpetka”.
11. Udział w zawodach sportowych.
12. Udział szkoły w akcji: „Śniadanie daje moc”.
13. Akcja Trzymaj Formę we współpracy z PSSE.
14. Stała współpraca z ośrodkiem zdrowia w Tyszowcach- spotkania z pielęgniarką.
15. Akcje Szkolnego Koła PCK.
16. Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”.

17. Dzień Bezpiecznego Internetu.
18. Akcja na rzecz osób niepełnosprawnych „Pomóż i Ty”.
19. Ogólnopolska akcja „Szkoła pamięta”.
20. Udział w programie „Przyjazna Szkoła Zdalna”- darmowy dostęp do Microsoft Teams i Microsoft Office 365 dla wszystkich uczniów i nauczycieli.
21. Akcje szkolne „Mikołajkowy zawrót głowy”.
22. Tropem wilczym – bieg pamięci żołnierzy wyklętych.
23. Akcja „Daj kropkę dla Niny”.
24. Udział w Gminnym konkursie wiedzy o zdrowiu.
25. Udział w projekcie „Centrum Mistrzostwa Informatycznego”.
26. Udział w akcji „Zdrowo i sportowo”.
27. Udział w VII Powiatowym konkursie recytatorskim.
28. Udział w konkursie plastycznym o tematyce „Bezpiecznie na wsi”.
29. Udział w akcji „challenge niebieskie motyle 2021”.
30. Organizacja szkolnego konkursu wiedzy ekologicznej.
31. Udział w międzyszkolnym konkursie o Patronie Szkoły Janie Kilińskim.
32. Udział w projekcie grantowym Lekcji Enter „Cyfrowy nauczyciel”.
33. Udział w akcji „Żonkile”.
34. Udział w akcji III Niedziela dla Angeliki.
35. Udział w akcji „Razem na święta”.
36. Udział w projekcie „(Nie) zapomniane obrzędy i zwyczaje tyszowieckiej wsi”.
37. Udział w projekcie „Sprawnie-Skutecznie-Efektywnie”.
38. Udział w konkursie plastycznym „Święty uśmiechnięty”.
39. Udział w Ogólnopolskim Dniu Głośnego Czytania.
40. Organizacja „Dnia Kropki” – dnia kreatywności.
41. Stała współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną i Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lub.
42. Udział w Powiatowym Turnieju w piłce nożnej chłopców LZS „Piłkarska kadra czeka”- zorganizowanym w Tyszowcach.
43. Udział w Wojewódzkim Turnieju w piłce nożnej chłopców LZS „Piłkarska kadra czeka” we Włodawie.
44. Udział w Mistrzostwach Polski w piłce nożnej chłopców LZS „Piłkarska kadra czeka” w Zamościu.

Przedszkole

Projekty edukacyjne:

- „Mały miś w świecie wielkiej literatury”.
- „Kubusiowi przyjaciele natury”.
- „Eko-kulturalne przedszkole”.
- „Kreatywny Przedszkolak”.
- „Zagadkowe środy”.
- „Kreatywny przedszkolak, kreatywne dziecko”.
- „Eko ludek”.
- „Sensoryczne zabawy Muchomorków”.
- „Zdrowo i sportowo”.
- „Mały Miś w świecie emocji”.
- „Dzisiaj są moje urodziny”.
- „Kodowanie na dywanie”.
- „Zagadkowe środy”.
- „Uczymy dzieci programować”.

- „Magiczna moc bajek”.
  - „Pocztówkowe przedszkole”.
  - Program firmy Rossman „Czyściochowe przedszkole”.
18. Akcje charytatywne: „Razem na święta”, „Kiermasz wielkanocny dla Agnieszki”, zbiórka karmy dla zwierząt do schroniska, zbiórka nakrętek.
19. Innowacja „Dziś są Twoje urodzinki” oraz „Kinowe piątki”.
20. Dzieci uczęszczające do przedszkola miały możliwość uczestnictwa w zajęciach dodatkowych: j. angielskiego, religii, oraz zajęciach logopedycznych oraz zajęciach sportowych -piłka nożna i zajęcia taneczne.

Szkoła Podstawowa w Czartowczyku

1. Realizacja projektu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – „Ratujemy i uczymy ratować”, nakrętki dla hospicjum w Łabuniach, Pomóż dzieciom przetrwać zimę
2. Udział uczniów w projekcie: Nie pal przy mnie proszę, Czyste powietrze, Trzymaj formę, Bieg po zdrowie.
3. Współpraca z PPP w Tomaszowie Lub. – organizacja warsztatów edukacyjnych dla rodziców, uczniów i nauczycieli.
4. Kartka dla Bohatera, Szkoła Pamięta, Razem na Święta, Historia mojej małej Ojczyzny.
5. Akademia Bezpiecznego Puchatka.
6. Udział w projekcie: Śniadanie daje moc, Słodziaki.
7. Udział w programie - fluoryzacja zębów, przeciwdziałanie grypie przy współpracy z Ośrodkiem Zdrowia w Woźuczynie.
8. Udział w projekcie Noc Bibliotek, Narodowe czytanie, Autorytety.
9. Współpraca z LSCDN – cykl warsztatów dla nauczycieli.
10. Współpraca z parafiami w Woźuczynie i Czartowcu – udział w organizowanych uroczystościach.
11. Organizacja kiermaszu taniej książki- pozyskanie lektur do biblioteki szkolnej.
12. Pozyskanie dyspensera bezdotykowego z zapasem płynu do dezynfekcji, termometrów, maseczek, rękawiczek.
14. Dopuszaenie sal lekcyjnych w pomoce dydaktyczne.

Szkoła Podstawowa w Przewalu

1. Udział w rządowym projekcie „Program dla szkół” zapewniającym mleko i owoce uczniom klas I-V.
2. Udział szkoły w akcji: „Śniadanie daje moc”.
3. Założenie Klubu Wiewiórka we współpracy z PCK oddział w Tomaszowie Lub.
4. Akcja Trzymaj Formę we współpracy z PSSE.
5. Stała współpraca z ośrodkiem zdrowia w Tyszowcach- spotkania z pielęgniarką.
6. Akcje Szkolnego Koła PCK.
7. Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”.
8. Akcja „Dzień Rzucania Palenia”.
9. Dzień Bezpiecznego Internetu.
10. Ogólnopolski program edukacyjny Akademia Bezpiecznego Puchatka.
11. Spotkanie z policjantem.
12. „Ratujemy i uczymy ratować”.
13. Zbiórka nakrętek dla Angeliki.
14. Akcja na rzecz osób niepełnosprawnych „Pomóż i Ty”.
15. Akcji Referatu Misyjnego Księży Werbistów w Pieniężnie pod hasłem: Każdy znaczek wspiera misje.
16. Aktywne zbieranie baterii „Reba Organizacja Odzysku”.

17. Udział w akcji „Gorączka Złota” we współpracy z PCK oddział w Tomaszowie Lub.
  18. Narodowe czytanie- akcja cykliczna pod patronatem Prezydenta RP.
  19. „Cała Polska Czyta Dzieciom”.
  20. Światowy Dzień postaci z bajek.
  21. Dzień Pluszowego Misia.
  22. Psychozabawy „Jaką książkę zabrałbyś na bezludną wyspę”.
  23. Szkolne Przygody Gangu Słodziaków.
  24. Nieodpłatnie pozyskano książki do biblioteki szkolnej i na nagrody książkowe w ramach udziału w kiermaszu książek z Księgarni i Hurtowni Taniej Książki oraz Księgarni 2 Tom.
  25. Ogólnopolska akcja „Polska do Hymnu”.
  26. Ogólnopolska akcja „Szkoła pamięta”.
  27. Udział w akcji „Sprzątanie Świata”.
  28. Udział w akcji zbiórki elektroodpadów „Szkoła pomagamy i Świat oczyszczamy” organizowanej przez Green Office Ecologic – Zbierano zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.
  29. Udział w programie „Przyjazna Szkoła Zdalna” - darmowy dostęp do Microsoft Teams i Microsoft Office 365 dla wszystkich uczniów i nauczycieli.
  30. Udział w projekcie „Aktywni tyszowianie” realizowanego przez KGW Przewale we współpracy z SCK w Tyszowcach (zakup materiałów plastycznych, edukacyjnych gier planszowych i drobnego sprzętu elektronicznego - słuchawki, myszki itp.).
- Stała współpraca z LSCDN i PPP w Tomaszowie Lub. – organizacja warsztatów edukacyjnych dla rodziców, uczniów i nauczycieli.

VI. Stypendia burmistrza dla uzdolnionych uczniów:

Za rok szkolny 2020/2021 r. wydatkowano kwotę 2400 zł na stypendia dla uzdolnionych uczniów. Stypendium przyznano jednorazowo w kwocie po 400 zł dla 6 uczniów.

VII. Dowóz uczniów do szkół

W roku szkolnym 2020/2021 dowóz zapewniała firma „Usługi transportowe Gosia” Małgorzata Borek wyłoniona w drodze przetargu. Dowóz kształtował się następująco w poszczególnych szkołach:

Tabela Nr 6. Szkoła Podstawowa w Tyszowcach

Miejscowość:	Liczba uczniów objętych dowozem:
Mikulín	6
Lipowiec	1
DPS Tyszowce	15
ul. Jaśminowa i Słoneczna Tyszowce	5
Turkowice	3
Czermno	12
Kazimierówka	14
Wakijów	10
Wojciechówka	9
Zamłynie	1

Klątwy	16
Czartowiec	2
Czartowiec Kol.	10
Marysin	3
Tuczapy	1
Nabród	2
Perespa	1
Perespa Kol.	2
Podbór	3
Razem	116

Tabela Nr 7. Szkoła Podstawowa w Czartowczyku

Miejscowość:	Liczba uczniów objętych dowozem:
Soból	1
Czartowiec	7
Czartowczyk	9
Kol. Czartowiec	1
Muratyn	1
Razem	19

Tabela Nr 8. Szkoła Podstawowa w Przewalu

Miejscowość:	Liczba uczniów objętych dowozem:
Kazimierówka	1
Perespa	4
Perespa Kol.	4
Marysin	1
Razem	10

Tabela Nr 9. Przedszkole Samorządowe w Tyszowcach

Miejscowość:	Liczba dzieci objętych dowozem:
Klątwy	3
Lipowiec	1
Tyszowce DPS	2
Tyszowce ul. Jaśminowa	2
Czermno	1
Wakijów	1
Tuczapy	1
Razem	11

Podczas drogi opiekę nad uczniem przejmuje organizator dowozu uczniów. Opiekę nad uczniami przed lekcjami oraz podczas oczekiwania na odwóz pełni wychowawca świetlicy. Rodzice/opiekunowie uczniów dojeżdżających we wrześniu każdego roku są zapoznawani z zasadami organizacji przywozu i odwozu uczniów oraz zasadami według których uczniowie objęci dowozem mogą wracać do domu indywidualnie. Gmina również spełniała

ustawowy obowiązek zapewniając dowóz i bezpłatną opiekę dzieci niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

VIII. Prowadzenie sprawozdawczości.

W okresie sprawozdawczym sporządzono i przekazano następujące sprawozdania:

1. System Informacji Oświatowej - sprawozdawczość prowadzona na bieżąco w zmodernizowanym SIO.
2. Kwartalne sprawozdania Z-03 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy.
3. Z-05 badanie popytu na pracę.
4. Z-06 sprawozdanie o pracujących i wynagrodzeniach.
5. Rb-28S – Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej.
6. Rb27S miesięczne - roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych .
7. Rb-50 sprawozdanie o wydatkach zadań zleconych.
8. Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.
9. Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i połączeń.
10. F-03 sprawozdanie o stanie i ruchu środków trwałych.
11. Bilans jednostki budżetowej.
12. Miesięczne i roczne sprawozdania PFRON.
13. Bieżąca sprawozdawczość przedkładana do Kuratorium Oświaty w Lublinie z realizacji zadań takich jak: rozliczanie dotacji celowej przeznaczonej na wypłatę dofinansowania kształcenia młodocianych pracowników, dotacji podręcznikowej i realizowanych programów rządowych.

IX. Zarządzenia i uchwały dotyczące oświaty.

1. Zarządzenie Nr 3/2021 Burmistrza Tyszowiec z dnia 07 stycznia 2021 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadań publicznych Gminy Tyszowce z zakresu nauki, edukacji, oświaty i wychowania w 2021 roku.
2. Zarządzenie Nr 11/2021 Burmistrza Tyszowiec z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie ustalenia harmonogramu czynności w postępowaniu rekrutacyjnym i postępowaniu uzupełniającym w roku szkolnym 2021/2022 do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej oraz klas pierwszych publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Tyszowce, a także kryteriów branych pod uwagę oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów.
3. Zarządzenie Nr 12/2021 Burmistrza Tyszowiec z dnia 26 stycznia 2021 roku w sprawie określenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego oraz ustalenia zasad i kwot dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz specjalności i form kształcenia na które dofinansowanie będzie przyznawane w 2021 roku.
4. Zarządzenie Nr 54/2021 Burmistrza Tyszowiec z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie ustalenia terminów przerw w pracy Przedszkola Samorządowego wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tyszowcach i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Tyszowce na rok szkolny 2021/2022.

5. Zarządzenie Nr 93/2021 Burmistrza Tyszowiec z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie wyznaczenia nauczyciela zastępującego dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tyszowcach w przypadku jego nieobecności.
6. Zarządzenie Nr 140/2021 Burmistrza Tyszowiec z dnia 31 grudnia 2021r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie i wsparcie realizacji zadań publicznych Gminy Tyszowce z zakresu nauki, edukacji, oświaty i wychowania w 2022 roku.
7. Uchwała Nr XXVIII/200/2021 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 22 września 2021 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Tyszowce, na rok szkolny 2021/2022.

X. Kontrola spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Kontroli spełniania obowiązku szkolnego dokonują dyrektorzy szkół w obwodach, w których zamieszkują uczniowie. Organ prowadzący jest na bieżąco informowany o nie spełnianiu przez uczniów obowiązku szkolnego.

Ewidencja obowiązku nauki była prowadzona na bieżąco za pośrednictwem dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczają uczniowie zameldowani na terenie Gminy Tyszowce. Obowiązek prowadzenia powyższej ewidencji nakłada na organ prowadzący ustawa o systemie oświaty.

XI. Wyniki egzaminu ósmoklasisty.

Wyniki ogólnopolskie, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz analizy i objaśnienia do raportów dostępne są pod adresem www.oke.krakow.pl w zakładce – wyniki egzaminów.

XII. Przebieg nauczania zdalnego w związku z pandemią Covid-19.

Nauczanie zdalne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tyszowcach, Szkole Podstawowej w Czartowczyku, Szkole Podstawowej w Przewalu i Szkole Filialnej w Perespie przebiegało zgodnie z zewnętrznymi regulacjami prawnymi opracowanymi przez MEN oraz procedurami wewnętrznymi opracowanymi przez poszczególne szkoły. Zajęcia były prowadzone zgodnie z tygodniowymi rozkładami zajęć oraz wymiarem godzin przyznanym nauczycielom w arkuszu organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2020/2021, przy wykorzystaniu przede wszystkim platformy Microsoft Teams. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach korzystał także z dziennika elektronicznego LIBRUS. Podstawowym wymiarem czasu trwania poszczególnych zajęć jest 45 minut, jednakże umożliwiono ich skrócenie do 30 minut. Nauczyciele bardzo kreatywnie i innowacyjnie podeszli do „nauczania domowego” i zapewnili realizację tego procesu w sposób ciekawy, efektywny i dostosowany do możliwości uczniów. W związku z tym w swojej pracy stosowali różne rozwiązania wspomagające zdalną komunikację i naukę np.: platformy edukacyjne, aplikacje, strony internetowe typu wordwall.net, e-podręczniki, e-book, Ms Paint, testportal, test.migra.pl, Flipbook, Forms, anglomaniacy.pl, e-wychowaniefizyczne, learningapps.com, www.macmillan.pl, quizlet, educandy.com, filmy edukacyjne pis-stacja, program graficzny draw.io i wiele innych. Nauczyciele prowadzili przede wszystkim nauczanie zdalne z domu, w jednostkowych przypadkach korzystając z możliwości prowadzenia zajęć z sal lekcyjnych w budynkach szkolnych, przy wykorzystaniu szkolnych komputerów.

Dla uczniów klas VIII zorganizowano stacjonarne konsultacje z przedmiotów zdawanych na egzaminie ósmoklasisty. Umożliwiono wszystkim uczniom i rodzicom zdalne konsultacje z nauczycielami przedmiotów oraz pedagogiem szkolnym. Prowadzona była zdalna pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów z opiniami i orzeczeniami oraz wszystkie

zaplanowane zajęcia pozalekcyjne. Kadra pedagogiczna służyła Rodzicom i Uczniom wsparciem w trudnych sytuacjach.

W klasach 8 przeprowadzono w formie zdalnej próbną egzamin z języka angielskiego, matematyki, języka polskiego.

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Tyszowcach wzięli udział we wszystkich zaplanowanych przedmiotowych konkursach kuratorskich. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Czartowcu i Przewalu również brali udział w konkursach kuratorskich. Szkoły mimo trudności zaangażowały się w akcję „Razem na Święta”, „Mikołajkowy zawrót głowy” (prace plastyczne naszych uczniów przekazane zostaną na kiermasz świąteczny organizowany podczas III Niedzieli dla Angeliki”), odbył się konkurs on-line na kalendarz adwentowy, zebrano karmę dla zwierząt ze schroniska w Zamościu.

Frekwencja uczniów podczas nauczania zdalnego wahała się w granicach 95%. Współpraca z rodzicami przebiega na bardzo wysokim poziomie. Rodzice wpierali swoje dzieci, motywując, organizując prawidłowe warunki do nauki, kontaktując się z wychowawcami, nauczycielami, zgłaszając uwagi i potrzeby. To współdziałanie oraz mobilizacja całej społeczności szkolnej i odpowiedzialne podejście do kształcenia na odległość, mimo różnych trudności przysłały efektywności w nauczaniu zdalnym.

Główne problemy, które pojawiły się w związku z nowym sposobem nauczania dotyczyły możliwości dostępu niektórych uczniów do sprzętu komputerowego i dostępu do Internetu w warunkach domowych, lub w przypadku rodzin wielodzietnych ograniczonej możliwości dostępu do komputera. Pojawiały się również problemy z aktywnością uczniów na lekcjach.

Rodzice, którzy zgłosili potrzebę wypożyczenia sprzętu komputerowego ze szkół taką pomoc otrzymali.

Z uwagi na zagrożenie koronawirusem w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tyszowcach przeprowadzono dezynfekcję chemiczno-ozonową we wszystkich salach klas I-III i pomieszczeniach przedszkolnych.

Wszyscy pracownicy administracji i obsługi oraz nauczyciele zostali zabezpieczeni w środki ochrony osobistej typu rękawiczki, maseczki. W szkołach i przedszkolu na bieżąco zapewniano środki do dezynfekcji rąk. Przedszkole Samorządowe i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych pracowały w reżimie sanitarnym.

Nauczyciele dodatkowo nieodpłatnie korzystali z konsultacji prowadzonych przez Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

XIII. Poziom wydatków na oświatę w 2021 roku.

Dział 801 - Oświata i wychowanie

W dziale tym zaplanowano środki w kwocie **9 778 518,73 zł** z czego wykorzystano **9 165 992,59 zł tj. 93,74 %** planu, są to wydatki bieżące .

W ramach wydatków bieżących finansowano następujące zadania :

- a) utrzymanie trzech szkół podstawowych 6 805 583,96 zł, spadek wydatków w stosunku do 2020 r, o 10,54 %, w tym :
  - wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane 5 750 349,88 zł,
  - świadczenia na rzecz osób fizycznych 287 765,56 zł,
  - wydatki związane z realizacją statutowych zadań 767 468,52 zł,tj. utrzymanie budynków , zakup węgla oraz oleju do ogrzewania, zakup środków dydaktycznych, opłaty za wywóz nieczystości, wody, energii, remonty bieżące oraz inne wydatki niezbędne do funkcjonowania szkół;
- b) oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych 144 638,95 zł, w tym:
  - wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane 133 678,66 zł
  - świadczenia na rzecz osób fizycznych 6 598,84 zł
  - wydatki związane z realizacją statutowych zadań 4 361,45 zł;
- c) utrzymanie przedszkola samorządowego 1 510 446,09 zł, w tym:

- wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane 1 184 213,16 zł
  - świadczenia na rzecz osób fizycznych 41 000,00 zł
  - wydatki związane z realizacją statutowych zadań 285 232,93 zł;
- d) dowożenie uczniów do szkół 255 030,53 zł, w tym:
- dotacja na zadania bieżące(dowożenie dzieci niepełnosprawnych) 91 185,00 zł.
  - wydatki związane z realizacją statutowych zadań, dowożenie dzieci do szkół - 163 845,53 zł;
- e) wydatki związane z realizacją zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych oraz młodzieży w szkołach podstawowych 202 821,00 zł, w tym:
- wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane 160 921,00 zł
  - świadczenia na rzecz osób fizycznych 7 500,00 zł
  - wydatki związane z realizacją statutowych zadań 34 400,00 zł;
- f) pozostała działalność - wydatki w wysokości 92 762,42 zł (utrzymanie budynku po byłym internacie, pomieszczeń użytkowanych przez gminę) 20 582,42 zł
- odpis na ZFSS nauczycieli emerytów i rencistów 72 180,00 zł
- g) doksztalcanie nauczycieli plan 23 300,00 zł , wykonanie 815,00 zł;
- h) stołówki szkolne i przedszkolne, plan 99 936,00 zł , wykonanie 99 936,00 zł, tj. 100 % planu, zakupiono wyposażenie do stołówki szkolnej mieszczącej się w budynku po byłym internacie, dotacja Wojewody Lubelskiego 79 745,00 zł, środki własne 20 191,00 zł;
- i) zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych dla uczniów 53 958,64 zł

3. Promocja gminy, działalność kulturalna

Promocja działania wykonane:

- Życzenia świąteczne i okolicznościowe,
- Wykonanie tablic promocyjnych na placu im. Konfederacji Tyszowieckiej,
- Promocja gminy na łamach czasopism np. artykuły,
- 26 lutego 2021 r. Rada Miejska w Tyszowcach podjęła Uchwałę Nr XXIII/166/2021 w sprawie przystąpienia Gminy Tyszowce do Lokalnej Grupy Działania „Roztocze Tomaszowskie”.

3.1. Samorządowe Centrum Kultury

Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach zgodnie z założeniami statutowymi prowadzi działalność edukacyjno - kulturalną. Podstawowym zadaniem placówki jest upowszechnianie kultury, edukacja poprzez sztukę oraz zapoznavanie młodych ludzi z różnymi dziedzinami twórczości, co pozwala w wartościowy sposób zagospodarować czas, a także energię dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu naszej gminy. Wyżej wymienione zadania SCK realizuje poprzez organizowanie różnorodnych form zespołowego i indywidualnego uczestnictwa w kulturze. Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach prowadzi działalność według przygotowanego planu rocznego. W 2021 roku zatrudnionych było 5 osób: dyrektor – cały etat, pracownik gospodarczo - techniczny – cały etat, instruktor orkiestry cały rok - umowa zlecenie, instruktor zespołu tańca ludowego – umowa zlecenie, księgowa – umowa zlecenie cały rok.

Imprezy okolicznościowe:

- **6 stycznia** – W Święto Objawienia Pańskiego, już po raz szósty w Tyszowcach odbył się Orszak Trzech Króli. Na jego potrzeby zostały zakupione korony, śpiewniki, naklejki orszakowe. Ze względu na obostrzenia covidowe orszak odbył się na terenie wokół Kościoła pw. św. Leonarda w Tyszowcach.
- **19 stycznia** - Do Tyszowiec zawitał Święty Mikołaj. Dzieci z gminy Tyszowce otrzymały paczki ufundowane przez firmę EDP Renewables Polska elektrownie wiatrowe. Burmistrz Tyszowiec odwiedził dzieci ze szkół podstawowych i przedszkola z gminy Tyszowce celem przekazania paczek.
- **21 stycznia** - Z okazji Dnia Babci i Dziadka odbył się koncert Tyszowieckiego Zespołu Tańca Ludowego. Ze względu na obostrzenia covidowe występ został udostępniony na profilu Facebooka Samorządowego Centrum Kultury w Tyszowcach. Filmik z życzeniami obejrzało 3983 osoby.
- **31 stycznia** - Odbył się 29 finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Również w Tyszowcach odbyła się zbiórka na rzecz WOŚP. W Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach został zarejestrowany sztab o nr 1774. Wolontariusze biorący udział w akcji zebrali kwotę 7689,87 zł.
- **03 lutego** - Został wydany tomik poezji napisanej przez mieszkańców Tyszowiec i osób, które zachwyciły się miasteczkiem i jego okolicą.
- **16 lutego** - Ogłoszono Gminny Konkurs na Pisanek Wielkanocną. Informację o konkursie zamieszczoną na Facebooku SCK w Tyszowcach przeczytało 937 osób.
- **06 marca** - Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach zostało zakwalifikowane do dofinansowania w programie Infrastruktura domów kultury. Następnie w ramach zadania zostały wykonane kotary sceniczne wraz z oświetleniem sceny na sali w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach.
- **8 marca** – Ze względu na obostrzenia covidowe życzenia z okazji Dnia Kobiet zostały przekazane za pomocą mass mediów. Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach udostępniło na swojej stronie internetowej muzyczną pocztówkę. 14 minutowy film muzyczny na Facebooku obejrzało 419 osób. Dodatkowo na przełomie marca i kwietnia na stronie internetowej i Facebooku SCK w Tyszowcach były publikowane informacje dotyczące konkursów kierowanych do Kół Gospodyń Wiejskich. W szczególności: Konkurs o nagrodę Małżonki Prezydenta RP oraz Konkurs kulinarny „Słodki Mazurek”.
- **16 marca** - Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach otrzymało dofinansowanie w kwocie 18 000 zł na zadanie pt. „Tyszowce stoją folklorem”, złożone w ramach Programu EtnoPolska 2021. W ramach projektu odbyły się warsztaty, zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych związane z tematyką folkloru i ludowości. Działaniami zostały objęte 792 osoby.
- **22 marca** - Koło Gospodyń Wiejskich w Czartowczyku zgłosiło się do udziału w konkursie pt. „Słodki Mazurek”, w związku z którym SCK w Tyszowcach przygotowało film. Cieszył się on dużym zainteresowaniem. Film obejrzało na profilu SCK 2800 osób.
- **28 marca** - Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach poinformowało o udziale w projekcie pn. „Sieć na kulturę w podregionie chełmsko-zamojskim”. Następnie w ramach zadania zostały zorganizowane bezpłatne zajęcia na temat: „Projektowanie graficzne z wykorzystaniem aplikacji cyfrowych”. Informację o projekcie zamieszczoną na Facebooku SCK w Tyszowcach przeczytało 686 osób. Zrekrutowano grupę 10 dzieci w wieku 10 – 14 lat. Zajęcia z zakresu: „Projektowania graficznego z wykorzystaniem aplikacji cyfrowych” odbywały się zdalnie za pomocą aplikacji Teams.
- **kwiecień** – Koła gospodyń wiejskich z gminy Tyszowce, w tym Koło Gospodyń Wiejskich w Czartowczyku oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Kazimierówce otrzymały nagrodę w konkursie wielkanocnym pt. „Słodki Mazurek”.

- **maj – sierpień** – Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach realizowało projekt pt. „Tyszowce stoją folklorem”, w ramach którego odbywały się zarówno zajęcia manualne w świetlicy w Mikulinie, zajęcia gotowania potraw regionalnych w świetlicy w Czartowczyku oraz zajęcia tańca w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach. Fotorelacje były zamieszczane na stronie internetowej oraz na profilu Facebooka SCK w Tyszowcach. Łącznie informacje oglądało około 7000 osób.
- **3 maja** - 230 Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja - przedstawiciele różnych organizacji oraz lokalnych władz samorządowych, złożyli wieńce i kwiaty pod pomnikiem na Placu im. Ks. Edwarda Kołszuta w Tyszowcach. Fotorelację z uroczystości obejrzało 869 osób.
- **25 maja** - Zostały złożone podziękowania dla kół gospodyń wiejskich z gminy Tyszowce, w szczególności dla Koła Gospodyń Wiejskich w Kłątwach oraz w Mikulinie za pracę włożoną w przygotowanie i wypiek ciast na kiermasz charytatywny. Zebrana kwota to 2322 zł. Post obejrzało 267 osób.
- **26 maja** - Zespół śpiewaczy Koła Gospodyń Wiejskich w Czartowczyku gościł w Katolickim Radio Zamość. Tematem przewodnim były pieśni maryjne. Post obejrzało 2357 osób.
- **1 czerwca** - Na placu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tyszowcach obchodzony był Dzień Dziecka.
- **13 czerwca** - Zespół „Sąsiadeczki” z Czartowczyka pod kierownictwem Dyrektora Samorządowego Centrum Kultury w Tyszowcach reprezentował Gminę Tyszowce podczas Przeglądu Pieśni ku Czcii Serca Jezusowego w Krynicach.
- **17 - 18 czerwca** - odbył się piknik pod hasłem: SZCZEPIMY SIĘ organizowany przez Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach w ramach podjętych przez Gminę Tyszowce działań promujących szczepienie przeciw COVID-19 będących elementem realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19.
- **od 9 do 18 lipca** - W Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach odbywały się półkolonie letnie dofinansowane przez KRUS. Ich organizatorem było Stowarzyszenie Zielony Domek z Wieprzowa.
- **25 lipca** - zespół śpiewaczy Koła Gospodyń Wiejskich z Czartowczyka uczestniczył w XX Transgranicznym Festiwalu Pieśni o Roztoczu w Suścu. Relacje z wydarzenia miały 2693 odsłony.
- **22 sierpnia** - odbyły się Dożynki Gminno-Parafialne w Czartowcu. Odbył się konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynkowy. Pierwsze miejsce zajął wieniec Koła Gospodyń Wiejskich w Podborze. Ponadto miały miejsce występy zespołów zrzeszonych przy SCK w Tyszowcach.
- **4 września** - w Czartowczyku odbył się piknik rodzinny pod hasłem: „SZCZEPIMY SIĘ Z KGW”. Organizatorem imprezy było Koło Gospodyń Wiejskich w Czartowczyku. Odbyły się występy artystyczne zorganizowane przy pomocy SCK w Tyszowcach.
- **12 września** - odbyły się Dożynki Wojewódzkie w Lubyczy Królewskiej. Gminę Tyszowce reprezentowało ze swoim wieńcem Koło Gospodyń Wiejskich w Podborze.
- **14 września** - upowszechniono informację o możliwości nabycia w SCK w Tyszowcach książki Roberta Horbaczewskiego pt. „W Pańskim Sadzie”. Jest to już kolejna publikacja tego autora z cyklu opowieści tyszowieckie.
- **15 września** - Koło Gospodyń Wiejskich w Czartowczyku przygotowało tort z okazji diamentowych godów kapłaństwa księdza Zbigniewa Pietrzaka. Uroczystość odbyła się w kościele parafialnym p.w. Nawiedzenia NMP w Wozuczynie.
- **18 września** - Koło Gospodyń Wiejskich z Kazimierówki zorganizowało piknik rodzinny pod hasłem: „SZCZEPIMY SIĘ Z KGW”. Odbyły się występy lokalnych zespołów śpiewaczych, w tym: „Sąsiadeczki” z Czartowczyka, „Mamuśki” z Wakijowa oraz „Legato” z Mikulina.

- **19 września** - zespół śpiewaczy „Legato” z Mikulina wystąpił podczas festynu rodzinnego, organizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Muratynie.
- **25 września** - Koła Gospodyń Wiejskich zorganizowały festyn promujący szczepienia. Oprócz organizacji punktu szczepień dodatkowe wymogi to pokaz rękodzieła, występy artystyczne, loteria fantowa oraz smaczny poczęstunek.
- **10 października** - zespół wokalny „Bell Canto” z Tyszowiec wystąpił w Kościele parafialnym w Łaszczowie podczas uroczystości z okazji Dnia Papieskiego.
- **7 listopada** - w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach odbył się koncert pt. „Powróćmy jak za dawnych lat”.
- **11 listopada** – w Kościele Parafialnym pw. Św. Leonarda odbyła się uroczystość z udziałem lokalnych władz. Tyszowiecka Orkiestra Dęta zagrała hymn państwowy. Część artystyczną przygotowały wspólnie Zespół Szkolno- Przedszkolny oraz zespół wokalny Bell Canto. Następnie w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach odbyła się druga część Obchodów Narodowego Święta Niepodległości, podczas której śpiewano patriotyczne pieśni.
- **16 listopada** - w SCK w Tyszowcach odbył się Tyszowiecki Dzień Seniora pod hasłem: „Jeszcze w zielone gramy”.
- **1 grudnia** - na stronie SCK w Tyszowcach zamieszczono informację dotyczącą pojemnika na nakrętki „Tyszowieckie Serduszko”, związanego ze zbieraniem plastikowych nakrętek, które przekazywane są na cele charytatywne.
- **15 grudnia** - przy budynku SCK stacjonował szczepienie-bus.
- **19 grudnia** - na Placu im. Konfederacji Tyszowieckiej odbyło się spotkanie wigilijne dla mieszkańców gminy Tyszowce, którym Burmistrz Tyszowiec złożył życzenia świąteczne. Miały miejsce występy artystyczne dzieci z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tyszowcach, zespołów śpiewaczych: Sasiadeczki z Czartowczyka, Legato z Mikulina Bell Canto z Tyszowiec oraz chóru parafialnego Gloria Dei z Tyszowiec. Koła Gospodyń Wiejskich z Kłatw oraz z Kazimierówki przygotowały potrawy wigilijne.
- **29 grudnia** – odbyła się uroczystość upamiętniająca Konfederację Tyszowiecką. Po mszy św. w kościele parafialnym, Burmistrz Tyszowiec i Przewodniczący Rady Miejskiej w Tyszowcach złożyli wieńce przy pomniku na Placu im. Konfederacji Tyszowieckiej. Następnie w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach odbyła się część artystyczna, przygotowana przez zespół Bell Canto oraz uroczysta sesja Rady Miejskiej.
- **31 grudnia** – o północy na Placu im. Konfederacji Tyszowieckiej, Burmistrz Tyszowiec złożył życzenia noworoczne. Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach zapewniło oprawę muzyczną imprezie powitania nowego roku.

Oprócz wymienionych imprez i uroczystości SCK prowadziło działalność bieżącą. Instytucja była otwarta 5 dni w tygodniu w godzinach: 7.30 – 15.30, w przypadku zaistnienia potrzeby SCK działało również w innych godzinach. Sala SCK w Tyszowcach była wynajmowana płatnie i nieodpłatnie z przeznaczeniem na różne spotkania, w tym dla rolników, pszczelarzy, dotyczące spraw bezpieczeństwa, a także szkolenia i kursy (np. chemizacyjne). Odbywały się Sesje Rady Miejskiej, Sesje Sołtysów jak również spotkania Komisji, spotkania Tyszowieckiej Wspólnoty Gruntowej, Komisji AA, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyszowcach, spotkania wyborcze, spotkania taneczne Tyszowieckiego Klubu Seniora (dwa razy w miesiącu), podsumowanie roku szkolnego, występy dzieci z Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Tyszowcach. Kilka razy w roku stacjonował na placu przy SCK mammo-bus podłączony do źródła zasilania energią elektryczną, dwukrotnie organizowana była w SCK akcja szczepień przeciwko Covid-19.

Budżet SCK w roku 2021 to dotacja w kwocie 200 000 zł. Realizacja dwóch wspomnianych w sprawozdaniu projektów z Narodowego Centrum Kultury w kwocie 38 tysięcy złotych. W ramach projektu pt. „Tyszowce stoją folklorem” odbyło się bardzo wiele działań

kulturalnych natomiast w ramach projektu pt. „W świetle reflektorów” za dotację 20 tysięcy złotych uszyto kompletne okotowanie sceny wraz z zamontowaniem oświetlenia.

Sprawozdanie z działalności Tyszowieckiej Orkiestry Dętej za rok 2021, przygotowane przez jej dyrygenta.

- 6.01 – publikacja wcześniej nagranych i przygotowanych nagrań z okazji Święta Trzech Króli,
- 14.02 – publikacja utworu na Walentynki z wcześniej przygotowanym montażem i grafiką,
- 3.06 – orkiestra zagrała na uroczystości Bożego Ciała, oprawa mszy i procesja,
- 15.06 – nagrywanie muzyki i filmu na dzień taty wspólnie z orkiestrą z Nielisza, publikacji,
- 15.08 – koncert podczas festynu w Ułhówku, współpraca z orkiestrą z Nielisza,
- 22.08 – oprawa muzyczna imprezy IX Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych, odegranie hymnu i kilku utworów patriotycznych
- 22.08 – koncert podczas dożynek w Czartowcu
- 29.08 – oprawa muzyczna mszy podczas dożynek gminno-parafialnych w Wólce Złojckiej, wspólnie z orkiestrą z Nielisza
- 12.09 – oprawa muzyczna mszy i koncert w Świetlicy w Szarowoli
- 11.11 – oprawa mszy i krótki koncert podczas święta 11 listopada
- 23.12 – nagranie utworów świątecznych
- 26.12 – kolędowa oprawa mszy świętej

3.2. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Konfederacji Tyszowieckiej

Działalność biblioteczna

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Konfederacji Tyszowieckiej w Tyszowcach jest Samorządową Instytucją Kultury, od 1992 r. wpisana do Gminnego rejestru Instytucji Kultury Nr.1 pod pozycją 1.

Filia Biblioteczna w Perespie zawiesiła swoją działalność w 2018 roku, księgozbiór został zabrany do biblioteki gminnej w Tyszowcach. Punkt biblioteczny w Domu Pomocy Społecznej w Tyszowcach.

MGBP Tyszowce godziny pracy:

poniedziałek – piątek: 8- 16

sobota: 8-12 (za pracę w soboty odbierane są dni wolne w innym terminie).

Do głównych prac merytorycznych biblioteki należy m.in.:

- zakup zbiorów , ich opracowanie i udostępnianie
- doskonalenie warsztatów informacyjnych poprzez zakup wydawnictw naukowych
- selekcja księgozbioru
- wzbogacenie oferty działalności kulturalno – oświatowej, organizacja spotkań autorskich
- tworzenie i wykorzystywanie przez bibliotekę prezentacji multimedialnych, szczególnie w pracy z dziećmi i młodzieżą
- dalszy postęp w komputeryzacji biblioteki katalog Mak+.

Priorytetowym zadaniem w działalności Miejsko-Gminne Biblioteki Publicznej było utrzymanie na dotychczasowym poziomie wskaźników czytelnictwa i udostępniania księgozbiorów.

W bibliotece działa Informatorium z bezpłatnym dostępem do Internetu, sprzęt został pozyskany z projektów bibliotecznych, Program Rozwoju Biblioteki, Kraszewski dla Bibliotek. Najczęstszymi użytkownikami są dzieci, młodzież oraz studenci. Biblioteka wypożycza książki na telefon, usługa dla czytelników starszych i chorych, telefoniczna rezerwacja książek znajdujących się w zbiorach bibliotecznych.

Czytelnicy

Czytelnicy ogółem 690

wg. wieku	
- do lat 5	29
- 6 – 12	65
- 13 – 15	86
- 16 – 19	105
- 20 – 24	63
- 25 – 44	153
- 45 – 60	102
- 60 +	87

Czytelnicy ogółem 690

wg. zajęcia	
D – dzieci	27
M – uczniowie	257
S – studenci	55
U – pr. umysł.	87
P - robotnicy	63
R – rolnicy	75
I – inni zatrudnieni	15
E – emeryci ren.	80
Nz. – niezatrudnieni	29

Czytelnicy: Kobiety – 518, Mężczyźni – 172

Osoby uczące się - 341, pracujące 240, pozostali 109

Wypożyczenia na zewnątrz ogółem: 16891 książek, czasopisma -250

Razem 17141

Dla dzieci i młodzieży 6584

Dla dorosłych 9993

Popularno – naukowa 314

Wypożyczenia wewnątrz ogółem: 95 (50 książek, 45 czasopism)

Spadek czytelników spowodowany jest pandemią, strachem przed możliwością zakażenia się wirusem. Natomiast spadek czytelników wśród młodzieży spowodowany był zamknięciem szkół. Nauczanie zdalne spowodowało, że uczniom wystarczało streszczenie lektur, informacje z internetu oraz dostęp do wielu portali społecznościowych, oraz brak nawyku czytania w domach gdzie czytają dorośli to czytają również dzieci.

Zadaniem biblioteki jest powrót do stanu czytelnictwa jaki był przed pandemią.

Księgozbiory

Księgozbiór ogółem: 16916 woluminów: MGBP – 15114: Filia – 1802.

Księgozbiór jest wprowadzany do bazy elektronicznej na bieżąco, katalogowane i opracowywane są zawsze zakupy bieżące a starsze pozycje i książki od czytelników w miarę jak wracają od użytkowników. Obecnie baz liczy 11227 rekordów, co stanowi 74,3 % księgozbioru opracowanego komputerowo. Dotacja celowa w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 na: Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych z Biblioteki Narodowej to zakup 89 woluminów na kwotę 2690 zł i 215 woluminów na kwotę 5315 zł ze środków własnych. Dary od czytelników to 219 woluminów na kwotę 5172 zł. Razem przybyło 523 woluminy na kwotę 13177 zł.

Wybór i zakup nowości wydawniczych dokonano ze szczególną rozważą i uwzględnieniem dezyderatów zgłaszanych przez czytelników, opierano się także na recenzjach publikowanych w prasie fachowej oraz rankingach księgarń internetowych, wybierana jest najlepsza oferta.

Biblioteka prowadzi księgozbiór podręczny, z którego czytelnicy korzystają w czytelni. Są to pozycje potrzebne w uczeniu się i doksztalcaniu. Księgozbiór nasz jest płynnie dostosowywany do potrzeb czytelników i w uzupełnianiu księgozbioru te zapotrzebowania są brane pod uwagę: ilość uczniów, studentów odwiedzających bibliotekę i korzystających z pozycji naukowych.

Wydarzenia zrealizowane

Styczeń –	Konkurs „Bożonarodzeniowe szopki i stroiki” Spotkanie z Dyskusyjnym Klubem Książki
Kwiecień -	Konkurs Wielkanocny „Wielkanocne stroiki i pisanki,- nagroda w powiecie
Czerwiec -	Podsumowanie konkursu recytatorskiego „W krainie wierszy” w powiecie-
Wrzesień -	Narodowe Czytanie „Moralność Pani Dulskiej”
Październik -	X Konkurs Recytatorski im. Tomasza Zamoyskiego eliminacje w bibliotece W Tyszowcach, II etap w Tomaszowie Lub.- nagroda powiatowa Spotkanie z DKK
Grudzień -	Konkurs Plastyczny „Najpiękniejsze szopki i stroiki świąteczne”

Programy i konkursy

W roku 2021 biblioteka opracowała projekt do Programu „Równać szanse” na temat historii tradycji gminy Tyszowce, ale niestety nie otrzymaliśmy dofinansowania.

Również biblioteka przystąpiła do udziału w projekcie Instytutu Książki „Mała książka Wielki Człowiek” dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Projekty

Dotacja celowa na zakup nowości wydawniczych z Biblioteki Narodowej w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 na: Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych na kwotę 2690 zł.

Współpraca partnerska

Biblioteka od lat współpracuje z DPS Tyszowce: punkt biblioteczny jest prowadzony społecznie. Organizowane były spotkania z Dyskusyjnym Klubem Książki, a także Narodowe Czytanie. Biblioteka współpracuje również ze szkołami podstawowymi z terenu gminy Tyszowce i Zespołem Szkolno - Przedszkolnym w Tyszowcach. Organizowane były konkursy, lekcje biblioteczne, wycieczki do biblioteki dla dzieci młodszych celem zapoznania się z księgozbiorem. Biblioteka współpracuje także z Kołami Gospodyń Wiejskich, artystami rękodzieła i twórcami ludowymi, gdzie swoje prace wystawiają i mogą sprzedawać w czasie festynu ekologicznego organizowanego przez biblioteki powiatu w Tomaszowie Lub.

Inne informacje

Biblioteka otrzymała specjalne podziękowanie od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy za włączenie się do akcji Narodowe Czytanie.

Stan zatrudnienia

Kadra biblioteczna: dwa pełne etaty, księgową umowa - zlecenie. W lipcu 2021 r. jedna osoba przeszła na emeryturę.

4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Gmina Tyszowce współpracuje z organizacjami pozarządowymi w celu uzupełnienia działań objętych zadaniami własnymi. Współpraca ta realizowana jest przede wszystkim

w dziedzinie nauki i edukacji oraz kultury fizycznej i sportu. Ramy współpracy ujęte są w programie współpracy Gminy Tyszowce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego, który co roku uchwalany jest przez Radę Miejską w Tyszowcach zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.). Program współpracy jest dokumentem, który określa cele, zasady, formy oraz obszary wzajemnej współpracy Gminy Tyszowce z organizacjami pozarządowymi.

KONSULTACJE NAD PROJEKTEM PROGRAMU WSPÓŁPRACY

Prace nad projektem Programu Współpracy Gminy Tyszowce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego na rok 2021 rozpoczęto w dniu 13 października 2020 roku. W okresie od 14-10-2020 r. do 05-11-2020 r. Program ten był poddany konsultacjom społecznym zgodnie z Zarządzeniem Nr 121/2020 Burmistrza Tyszowiec z dnia 13 października 2020 roku. Program Współpracy na 2021 rok został przyjęty Uchwałą Nr XXI/153/2020 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 08 grudnia 2020 r. Głównym celem programu było zapewnienie dojazdu dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Tyszowce do ośrodków rehabilitacyjnych, wsparcie dla dzieci i młodzieży w zakresie kultury fizycznej i sportu, budowanie partnerstwa pomiędzy samorządem gminnym i organizacjami pozarządowymi, zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców a także właściwe wykorzystywanie i uzupełnianie działań Gminy w zakresie nie objętym przez struktury samorządowe.

OBSZARY I FORMY WSPÓŁPRACY

Spośród szerokiej gamy zadań publicznych program określił priorytety do których zakwalifikowano:

1. Dowóz uczniów z terenu Gminy Tyszowce:

- Dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Tyszowce do ośrodka dla dzieci niepełnosprawnych, celem spełnienia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki do: Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu ul. Peowiaków 6a.
- Dowóz dzieci z potrzebą wczesnego wspomaganie rozwoju z terenu Gminy Tyszowce do Niepublicznego Przedszkola Terapeutycznego „Dobry start”, celem spełnienia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki do: - Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim – Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „Dobry start” ul. Słowackiego 7B, 22-600 Tomaszów Lubelski

2. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu poprzez:

- Szkolenie dzieci i młodzieży z dyscyplin piłki nożnej oraz w rozgrywkach okręgowych na terenie województwa lubelskiego
- Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży z dyscyplin: zapasy i sumo.

W ramach określonych w programie współpracy zadań, realizowane były następujące formy współpracy:

WSPÓŁPRACA FINANSOWA

Finansowa współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywała się poprzez wspieranie realizowanych zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, z uwzględnieniem procedury otwartego konkursu ofert.

W dniu 07 stycznia 2021 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych: na wsparcie realizacji zadań publicznych

z zakresu edukacji, oświaty i wychowania w 2021 roku.

W dniu 12 stycznia 2021 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych: na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2021 r.

Przeprowadzono postępowania konkursowe, których celem było wyłonienie podmiotów realizujących zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz na realizację zadań publicznych z zakresu edukacji, oświaty i wychowania w 2021 roku, które zrealizowałyby następujące zadania:

2. Dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Tyszowce do ośrodka dla dzieci niepełnosprawnych, celem spełnienia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki do: Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem”;
3. Dowożenie dzieci z potrzebą wczesnego wspomaganie rozwoju z terenu Gminy Tyszowce do Niepublicznego Przedszkola Terapeutycznego „Dobry start”, celem spełnienia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki do: - Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tomaszowie Lubelskim – Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „Dobry start” ul. Słowackiego 7B, 22-600 Tomaszów Lubelski
4. Szkolenie dzieci i młodzieży z dyscyplin piłki nożnej oraz w rozgrywkach okręgowych na terenie województwa lubelskiego;
5. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży z dyscyplin: zapasy i sumo

Podpisano 4 umowy na realizację zadań:

1. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu, ul. Peowiaków 6a, 22-400 Zamość umowa na dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Tyszowce do ośrodka dla dzieci niepełnosprawnych, celem spełnienia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki do: Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu ul. Peowiaków 6a
2. Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tomaszowie Lubelskim, z siedzibą w Tomaszowie Lubelskim, ul. Słowackiego 7B, 22-600 Tomaszów Lubelski wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000266745
3. Tyszowiecki Klub Sportowy „HUCZWA” w Tyszowcach, 22-630 Tyszowce umowa na „Szkolenie dzieci i młodzieży z dyscyplin piłki nożnej oraz w rozgrywkach okręgowych na terenie województwa lubelskiego”
4. Miejski Klub Sportowy POGOŃ TYSZOWCE, ul. Kościelna 25, 22-630 Tyszowce umowa na „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży z dyscyplin: zapasy i sumo”.

PODSUMOWANIE

Współpraca Gminy Tyszowce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami odbywała się na wielu płaszczyznach i dotyczyła różnych sfer pożytku publicznego. Największe znaczenie dla organizacji miała współpraca finansowa, tj. przekazanie dotacji w formie wsparcia zadań, dzięki której wiele z nich mogło zostać zrealizowanych. Pozwoliło to na aktywizację lokalnej społeczności, zapewnienie dowozu dzieci do ośrodków rehabilitacyjnych. Uwzględniając powyższe należy uznać, że cele założone w Rocznym Programie Współpracy Gminy Tyszowce z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2021 roku zostały zrealizowane.

5. Zabytki na terenie gminy Tyszowce – ewidencja – wykaz

Burmistrz Tyszowiec - Zarządzeniem Nr 57/2021 z dnia 13 maja 2021 r. uchylił zarządzenie w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Tyszowce. Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Tyszowce w roku 2021 była w trakcie tworzenia.

6. Rejestr instytucji kultury

W Urzędzie Miejskim w Tyszowcach prowadzony jest elektroniczny rejestr instytucji kultury. Elektroniczna Księga Rejestrowa Instytucji Kultury dla Samorządowego Centrum Kultury w Tyszowcach mieści się pod adresem: <http://tyszowce.pl/rejestry/sck.htm> 31 marca 2021 roku dokonano w niej wpisu – złożenie bilansu

Elektroniczna Księga Rejestrowa Instytucji Kultury – Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Tyszowcach mieści się pod adresem: <http://tyszowce.pl/rejestry/biblioteka.htm> 31 marca 2021 roku dokonano w niej wpisu – złożenie bilansu

7. Pomoc społeczna – realizacja zadań, polityk i strategii

1. Zadania z zakresu pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach realizuje zadania:

- 1) własne gminy o charakterze obowiązkowym;
- 2) własne gminy o charakterze fakultatywnym;
- 3) zlecone z zakresu administracji rządowej;
- 4) wynikające z rządowych, powiatowych i gminnych programów pomocy społecznej;
- 5) wynikające z uchwał Rady Miejskiej w Tyszowcach.

Podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej działania z zakresu pomocy społecznej obejmują w szczególności:

- 1) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracę socjalną;
- 3) prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 6) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłuską żywnościową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody

na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację i obsługę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zapewnia budżet państwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje poniższe ustawy i rozporządzenia:

- 1) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.);
- 2) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.);
- 5) ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615);
- 6) ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297);
- 7) ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.);
- 8) ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021);
- 9) ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 z późn. zm.);
- 10) ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744);
- 11) ustawę z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- 12) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.);
- 13) uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007);
- 14) ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 z późn. zm.);
- 15) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) - w zakresie realizacji Programu „Czyste Powietrze”.

Stan realizacji zadań gminy w roku 2021

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach w 2021 roku udzielał pomocy osobom i rodzinom, których dotyczyły problemy uniemożliwiające prawidłowe funkcjonowanie. Większość z nich zmagala się z kilkoma problemami jednocześnie.

W Dziale Pomocy Społecznej wydano **167** decyzji.

Powody przyznania pomocy

lp.	powód udzielenia pomocy	liczba rodzin		liczba osób w rodzinach
		ogółem	w tym na wsi	
1.	ubóstwo	17	11	41

2.	potrzeba ochrony macierzyństwa	10	8	53
	w tym: wielodzietność	3	2	20
3.	bezrobocie	11	9	25
4.	niepełnosprawność	24	13	57
5.	długotrwała lub ciężka choroba	20	14	44
6.	bezdomność	1	1	1
7.	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1
8.	bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	1	15
	w tym: rodziny niepełne	0	0	0
	rodziny wielodzietne	1	0	12
9.	przemoc w rodzinie	1	1	5
10.	alkoholizm	4	4	6
12.	sytuacja kryzysowa	4	3	10

Źródło: opracowanie własne MOPS

Zadania zlecone

lp.	formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	kwota świadczeń w zł
1.	specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	18 000,00

Źródło: opracowanie własne MOPS

Zadania własne gminy

lp.	formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	liczba świadczeń	kwota świadczeń w zł
1.	zasiłki stałe	11	123	62 183,00
	z tego: środki własne	x	x	0
	dotacja	x	x	62 183,00
2.	zasiłki okresowe	17	65	17 799,00
	z tego: środki własne	x	x	0
	dotacja	x	x	17 799,00
3.	posiłek	31	1454	6 388,00
	w tym dla dzieci	31	1454	6 388,00

4.	zasiłki celowe i w naturze ogółem	30	x	40 748,00
	w tym zasiłki specjalne celowe	9	9	5 078,00
5.	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	11	110	236 686,00
6.	opłacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające zasiłek stały	10	111	5 512,00
7.	usługi opiekuńcze	2	76	2 648,00
	w tym: specjalistyczne	1	40	2 000
9.	schronienie	1	12	7 800

Źródło: opracowanie własne MOPS

lp.	formy pomocy	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
1.	praca socjalna	144	365

Źródło: opracowanie własne MOPS

wyszczególnienie	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	liczba rodzin		liczba osób rodzinach
		ogółem	w tym: na wsi	
świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	94	76	41	175
w tym: świadczenia pieniężne	58	58	27	101
świadczenia niepieniężne	36	18	14	74
pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	x	144	101	365
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	68	60	190
praca socjalna prowadzana w oparciu o kontrakt socjalny	liczba kontraktów socjalnych	liczba osób objętych kontraktami socjalnymi		
	4	4		
praca socjalna prowadzana w oparciu o projekt socjalny	liczba projektów socjalnych	liczba osób objętych projektami socjalnymi		
	2	17		

Źródło: opracowanie własne MOPS

typy rodzin objętych pomocą społeczną	liczba rodzin		liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym:	
		na wsi	
rodziny ogółem	144	101	365
o liczbie osób	54	35	54
1			
2	35	25	70
3	21	17	63
4	15	11	60
5	10	7	50
6 i więcej	9	6	68
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem	37	27	182
o liczbie dzieci	13	10	49
1			
2	14	9	66
3	6	6	32
4	0	0	0
5	2	1	14
6	1	1	8
7 i więcej	1	0	13
rodziny niepełne ogółem	7	4	26
o liczbie dzieci	4	3	12
1			
2	2	1	7
3	0	0	0
4 i więcej	1	0	7
rodziny emerytów i rencistów ogółem	72	54	135
o liczbie osób	29	19	29
1			
2	29	22	58
3	11	10	33
4 i więcej	3	3	15

Źródło: opracowanie własne MOPS

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”

lp.	wyszczególnienie	ogółem	dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 ustawy o pomocy społecznej
1.	osoby korzystające z posiłku	31	3	28	0
2.	zasiłki celowe/liczba osób	37	1	6	30

	w rodzinach				
3.	świadczenia rzeczowe/ liczba rodzin	5	x	x	5
4.	koszty programu - ogółem	37 958	x	x	x
5.	środki własne	7 591	x	x	x
6.	dotacja	30 367	x	x	x
7.	pomoc w formie posiłku niewymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego	0	x	0	x

Źródło: opracowanie własne MOPS

lp.	wyszczególnienie	ogółem	w tym na wsi	dzieci do czasu rozpoczęcia - nauki w szkole podstawowej	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
1.	pełny obiad	31	19	3	28
2.	jedno danie gorące	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne MOPS

Realizacja Programu Pomoc Żywnościowa

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach we współpracy z Bankiem Żywności w Lublinie kontynuował realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2020, w ramach którego osobom i rodzinom spełniającym kryterium dochodowe przekazano nieodpłatnie artykuły żywnościowe.

Łącznie w 3 transzach (kwiecień, czerwiec, wrzesień) wydano **26 517 kg** żywności.

Do udziału w Podprogramie 2020 skierowane zostały przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach **620** osoby tj. **323** kobiety i **297** mężczyzn, w tym **148** dzieci poniżej 15 roku życia.

Realizacja działań związanych z epidemią COVID – 19

Gmina Tyszowce na podstawie umowy nr POS/00001403/D z dnia 26 maja 2021 r. podpisanej z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Lublinie uzyskała dofinansowanie w kwocie 99 989,80 zł. na pomoc finansową w ramach Moduł IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Wniosek złożony i realizowany był przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach. Wsparcie realizowane było w okresie od **01.06.2021 r. do 10.12.2021 r.** w postaci:

- 1) paczek żywnościowych dostarczonych 47 osobom niepełnosprawnym jeden raz w miesiącu przez 7 miesięcy. Paczka zawierała podstawowe produkty spożywcze tj. cukier – 1 kg, mąka – 2 kg, olej - 1 l, mleko – 6 l, kasza gryczana – 0,5 kg, kasza jęczmienna - 0,5 kg, ryż - 0,5 kg, makaron – 1 kg, herbata czarna ekspresowa – 1 op, konserwa mięsna – 3 szt., konserwa rybna – 4 szt., pasztet – 2 szt., dżem owocowy – 1 szt., płatki kukurydziane – 280 g, danie gotowe mięsne typu fasolka po bretońsku, pulpety, gołąbki (zamiennie) – 600 g;
- 2) paczek z artykułami chemicznymi dostarczonych 47 osobom niepełnosprawnym jeden raz w miesiącu przez 7 miesięcy. Paczka zawierała podstawowe produkty higieniczne i chemiczne tj. mydło w kostce – 3 szt., szampon do włosów - 300 ml, proszek do prania - 1 kg, płyn do dezynfekcji rąk - 300 ml, maseczki chirurgiczne – 10 szt.

Ponadto zakupiono:

- 1) ozonatory do pomieszczeń, w których przebywają m.in. osoby niepełnosprawne. Ozonatory zostały przekazane do użytkowania do dwóch klubów seniora, do szkoły podstawowej i przedszkola na terenie Gminy Tyszowce, do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyszowcach, Urzędu Miejskiego w Tyszowcach oraz Samorządowego Centrum Kultury w Tyszowcach;
- 2) oczyszczacze powietrza do pomieszczeń, w których przebywają m.in. osoby niepełnosprawne. Zakupiono 4 szt. oczyszczaczy powietrza. Oczyszczacze powietrza są użytkowane w dwóch klubach seniora na terenie Gminy Tyszowce, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tyszowcach, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tyszowcach;
- 3) wózki do sprzątania tj. wózek do sprzątania dwuwiaderkowy – 3 szt., wiaderko z mopem – 7 szt., mop komplet - 15 szt., wkłady do mopów– 25 szt., zestaw ścierek do mycia i dezynfekcji powierzchni – 30 zestawów. Sprzęt do sprzątania jest użytkowany w pomieszczeniach, w których przebywają osoby niepełnosprawne tj. w dwóch klubach seniora na terenie Gminy Tyszowce, Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Tyszowcach, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tyszowcach i Urzędzie Miejskim w Tyszowcach;
- 4) bezdotykowe dozowniki płynu do dezynfekcji rąk – 10 szt. Dozowniki są użytkowane w pomieszczeniach, w których przebywają osoby niepełnosprawne tj. w dwóch klubach seniora na terenie Gminy Tyszowce, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tyszowcach, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tyszowcach i Urzędzie Miejskim w Tyszowcach;
- 5) dozowników mydła – 12 szt. Dozowniki są przeznaczone dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tyszowcach, Urzędu Miejskiego w Tyszowcach, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyszowcach. Dzięki temu zakupowi zostanie utrzymana higiena rąk, co jest kluczowe dla zapobiegania zakażeniu COVID-19. Z dozowników korzystały m.in. ok. 100 osób niepełnosprawnych, które są narażone na cięższy przebieg choroby COVID- 19. Dozowniki są łatwe w obsłudze i higieniczne, co ma zasadnicze znaczenie dla osób niepełnosprawnych;
- 6) tablice korkowe, które zostały umieszczone na korytarzach i stołówce do wyłącznego zamieszczenia informacji na temat wirusa SARS CoV-2. Tablice zapewniają dobrą czytelność informacji m.in. dla osób niepełnosprawnych. Wszyscy uczniowie są wzajemnie odpowiedzialni za zachowania chroniące przed koronawirusem, co chroni także uczniów i pracowników niepełnosprawnych, oraz niepełnosprawnych dziadków i rodziców;
- 7) wideodomofon, który pozwolił na ograniczenie przebywania w szkole i przedszkolu osób z zewnątrz do niezbędnego minimum, zapewnienia bezpieczeństwa m.in. niepełnosprawnym uczniom, pracownikom szkoły oraz rodzicom i dziadkom w tym niepełnosprawnych związku z istniejącym zagrożeniem COVID -19;
- 8) płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni w ilości 100 l. Grupę docelową stanowiło ok. 100 osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Tyszowce w różnym wieku tj. dzieci i młodzież, dorośli oraz seniorzy. Płyny były przeznaczone dla Klubów Seniora Tyszowcach i Perespie, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tyszowcach, Urzędu Miejskiego w Tyszowcach, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyszowcach. Zakupione płyny do dezynfekcji rąk były i są użytkowane m.in. przez osoby niepełnosprawne. Dezynfekcja rąk i powierzchni ma kluczowe znaczenie w zapobieganiu choroby COVID- 19 zwłaszcza wśród osób niepełnosprawnych.

Gmina Tyszowce łącznie wydatkowała **70 923,67 zł.** z realizacji dodatkowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych, uruchomionego w 2021 roku w związku z ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii wywołanym wirusem SARS-Cov-2 w ramach Moduł IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym

poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

Piknik #SZCZEPIMYSIĘ

W ramach Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID -19 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach zaangażował się w działania promocyjne mające na celu zwiększenie liczby osób zaszczepionych. W dniach **17 i 18 czerwca 2021 r.** odbył się piknik pod hasłem **#SZCZEPIMYSIĘ** promujący szczepienia przeciw COVID-19 wśród mieszkańców Gminy Tyszowce. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował obecność **przedstawiciela Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tomaszowie Lubelskim, pielęgniarek z NZOZ Przychodnia w Tyszowcach. Do szczepień zachęcali również seniorzy z „Tyszowieckiego Klubu Seniora” w Tyszowcach i Klubu „Senior+” w Perespie. Podczas pikniku można było uzyskać informacje na temat szczepień, co wielu osobom pomogło w podjęciu decyzji o zaszczepieniu się.** Ponadto przygotowano loterię dla osób niezaszczepionych, gdzie do wygrania były bony na zakupy.

Akcje charytatywne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach w 2021 r. zrealizował 2 projekty socjalne pn. „Zbiórka Wielkanocna 2021” oraz „Zbiórka Świąteczna 2021”. Celami projektów w/w było wsparcie osób starszych, samotnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu Gminy Tyszowce, poprzez zbiórkę darów rzeczowych tj. artykułów spożywczych i przemysłowych. „Zbiórka Wielkanocna 2021” odbyła się na terenie Gminy Tyszowce w okresie 15.03.2021 r. - 29.03.2021 r. Zebrane artykuły przekazano 11 osobom starszym, samotnym, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej z terenu Gminy Tyszowce. „Zbiórka Świąteczna 2021” odbywała się w okresie 03.12.2021 r. – 10.12.2021 r. Zebrane artykuły przekazano 10 osobom starszym, samotnym, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej z terenu Gminy Tyszowce.

„Szlachetna paczka”

Pracownicy socjalni MOPS w 2021 r. zgłosili **2 rodziny i 2 osoby samotnie gospodarujące** do XXI edycji ogólnopolskiego projektu społecznego „Szlachetna Paczka” organizowanego przez Stowarzyszenie Wiosna, którego głównym celem jest materialna i mentalna pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Do pomocy zostały zakwalifikowane **2 osoby i 2 rodziny**.

Rodzina/osoby otrzymały:

- 1) rodzina 1. – sztalugę i akcesoria malarskie, ubrania, środki czystości, mikrofalówkę;
- 2) rodzina 2. – żywność, środki czystości;
- 3) osoba 1. – materiały niezbędne do wykończenia łazienki, środki czystości, żywność;
- 4) osoba 2. – lodówka, pralka, kuchenka elektryczna, odzież, obuwie, artykuły spożywcze, środki czystości.

Realizacja działań na rzecz rodzin z dziećmi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach realizował działania w zakresie diagnozy sytuacji rodziny przeżywającej trudności, monitorowania sytuacji rodziny, współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny, zapobiegania dysfunkcjonalności rodziny, zapobiegania niedostosowaniu społecznemu i marginalizacji dzieci i młodzieży oraz wspierania rodzin zagrożonych ubóstwem, w tym zapewnienie dzieciom i młodzieży dożywiania w szkole i przedszkolu.

Szczegółowa diagnoza sytuacji rodziny przeżywającej trudności prowadzona była przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny. Pracownicy socjalni przeprowadzali rodzinne wywiady środowiskowe oraz sporządzali adnotacje służbowe z wizyt w środowisku, a także z rozmów telefonicznych. Diagnozowali sytuację rodzin i planowali rodzaje wsparcia.

Pomoc udzielana była rodzinom w formie pracy socjalnej, wsparcia finansowego i rzeczowego, w tym dożywiania dzieci w szkole i przedszkolu.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych były objęte wsparciem asystenta rodziny. Asystent rodziny dokonywał wnikliwej analizy problemów rodziny. Opracowywał dokumenty zawierające diagnozę rodziny, w której określał jej zasoby, deficyty i potrzeby. Opracowywał plan działania z rodziną i motywował do współdziałania w przewyżnianiu trudnych sytuacji. Działania podejmowane przez asystenta rodziny obejmowały w szczególności wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, podniesienie świadomości w zakresie funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałanie w zakresie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

W 2021 r. przebywało w rodzinach zastępczych – 3 dzieci i w domu dziecka - 5 dzieci. Łącznie w pieczy zastępczej przebywało 8 dzieci z 5 rodzin. Odpłatność Gminy Tyszowce za pobyt dzieci w w/w placówkach wyniosła **134 740,84 zł**. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej obejmował wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego rodziny, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny opracowali diagnozy i plany działania dla rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego i zarządzania budżetem domowym.

Pracownicy socjalni w 2021 r. przeprowadzili w rodzinach z dziećmi **17** rodzinnych wywiadów środowiskowych, a z wizyt w środowisku oraz rozmów telefonicznych sporządzili **90** adnotacji służbowych. Wsparciem w postaci pracy socjalnej objętych było **19** rodzin z dziećmi.

Wsparciem asystenta rodziny w 2021 r. objętych było **8** rodzin. Asystent rodziny odbył **163** wizyty w środowisku. Asystent rodziny w okresie od stycznia do maja 2021 r. ze względu na sytuację epidemiczną prowadził pracę zdalną, która polegała na kontakcie telefonicznym z rodzinami.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny współpracowali z Urzędem Miejskim w Tyszowcach, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, placówkami oświatowymi, Policją, pielęgniarkami środowiskowymi, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia w Tyszowcach, Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Tomaszowie Lubelskim, Sądem Rejonowym w Tomaszowie Lubelskim, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w Zamościu i Lublinie.

Rodzice z dziećmi mieli możliwość skorzystania z porad i indywidualnych konsultacji prowadzonych przez asystenta rodziny. Konsultacje obejmowały głównie pomoc w pokonywaniu trudności w nauce, rozwijanie umiejętności wychowawczych, budowanie prawidłowych więzi między członkami rodziny, aktywne uczestnictwo w życiu szkolnym dziecka, organizowanie czasu wolnego dzieciom. Konsultacje odbywały się w każdy poniedziałek od godz. 13:00 do godz. 15:30. W 2021 r. z konsultacji skorzystało 2 osoby.

Działania na rzecz osób bezdomnych – zapewnienie schronienia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł w dniu 07.12.2020 r. porozumienie o współpracy ze Stowarzyszeniem Monar – Schronisko dla osób Bezdomnych MARKOT, ul. Kapieliskowa 28, 22-100 Chełm w sprawie udzielania schronienia osobom bezdomnym z terenu gminy Tyszowce w schronisku w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

W 2021 r. w schronisku przebywała **1** osoba bezdomna z terenu gminy Tyszowce.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł w dniu 07.12.2020 r. umowę ze Stowarzyszeniem Akademia Innowacji Społecznych, Bieganów 72 A, 96-316 Jaktorów, której przedmiotem było świadczenie usług schronienia w Schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi w miejscowości Gwizdaj, Al. Jana Pawła II 3a, 37-200 Przeworsk w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. dla osób bezdomnych, których ostatnim

miejszem zameldowania na pobyt stały jest gmina Tyszowce. W 2021 r. w w/w schronisku nie przebywały osoby bezdomne z terenu gminy Tyszowce.

Realizacja działań na rzecz seniorów

Zgodnie z zarządzeniem nr 12/2021 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyszowcach z dnia 18 sierpnia 2021 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 18 sierpnia 2021 r., od dnia 01.09.2021 r. w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyszowcach utworzono Dział Wsparcia Seniorów w skład którego wchodzi Klub „Senior+” w Perespie oraz Tyszowiecki Klub Seniora w Tyszowcach.

Do zadań Działu Wsparcia Seniorów należy w szczególności:

- 1) aktywizowanie środowiska seniorów głównie w zakresie działań samopomocowych i działań wolontarystycznych oraz spędzania czasu wolnego;
- 2) prowadzenie zajęć m.in. kulturalno-oświatowych, klubowych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych oraz różnych form terapii;
- 3) przeciwdziałanie marginalizacji i izolacji seniorów;
- 4) tworzenie warunków sprzyjających samorealizacji seniorów, wykorzystaniu ich potencjału, wiedzy i umiejętności wpływających korzystnie na wzrost poczucia własnej wartości oraz utrzymanie i rozwijanie sprawności;
- 5) organizowanie uroczystości i imprez.

Realizacja działań w Klubie „Senior+” w Perespie

Celem działania Klubu „Senior+” jest zwiększenie aktywności 7 seniorów w wieku 60+ z terenu Gminy Tyszowce m.in. w zakresie działań samopomocowych i działań wolontarystycznych na rzecz innych. Klub funkcjonuje od 01.01.2018 r. Przeznaczony jest dla 7 seniorów z terenu Gminy Tyszowce. Uczestnikami Klubu są osoby w wieku powyżej 60 lat, nieaktywne zawodowo, zamieszkujące na terenie Gminy Tyszowce, które są samodzielne w zakresie podstawowych czynności samoobsługowych. Do Klubu „Senior+” kwalifikowane są osoby zgodnie z uchwałą Nr XXXIII/200/2017 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 22 listopada 2017 r. w sprawie zasad kwalifikowania i zasad uczestnictwa w Klubie „Senior+” w Perespie. Uczestnicy Klubu „Senior+” ponoszą odpłatność za pobyt w Klubie zgodnie z uchwałą Nr XXXIX/263/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 9 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad odpłatności za pobyt w Klubie „Senior+” w Perespie oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

W 2021 r. do Klubu uczęszczało 7 seniorów. Średnia wieku uczestników wynosiła 79 lat. Są to osoby zamieszkujące tereny wiejskie, osoby samotne oraz zamieszkujące w rodzinach w tym osoby niepełnoprawne. Klub w okresie od stycznia do sierpnia 2021 r. był czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 13.00, a od września 2021 r. w poniedziałki, środy i piątki w godz. 8.00-14.00 lub 14.40. Uczestnicy Klubu mają zapewniony bezpłatny dojazd na zajęcia i powrót z zajęć do domu. Z dowozu korzysta 2 osoby tj. z miejscowości Zamłynie i Przewale.

W podstawowej ofercie Klubu znajdują się m.in. zajęcia kulturalno-oświatowe, zajęcia edukacyjne, zajęcia sportowo-rekreacyjne, zajęcia aktywności ruchowej, terapia zajęciowa, muzykoterapia, zajęcia klubowe, spotkania integracyjne, warsztaty kulinarne.

W 2021 r. zajęcia obejmowały również spotkania okolicznościowe m.in. spotkanie karnawałowe, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Tłusty Czwartek, Dzień Matki, Dzień Chłopaka, Sylwester. Uczestnicy Klubu wzięli udział w pikniku „#SZCZEPIMY SIĘ” podczas którego promowali szczepienia przeciwko COVID-19. Uczestnicy Klubu wzięli także udział w VIII Międzynarodowych Senioraliach w Krakowie. Spotkania okolicznościowe tj. Dzień Seniora, Andrzejki, Spotkanie Opłatkowe zorganizowane były

wspólnie z Tyszowieckim Klubem Seniora w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach.

W okresie zawieszenia działalności Klubu pracownicy pracowali zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Utrzymywali codzienny kontakt telefoniczny z uczestnikami Klubu „Senior +”, wykonywali zakupy dla uczestników, którzy zgłosili taką potrzebę. Pracownicy przygotowywali materiały edukacyjne/plastyczne/techniczne i dostarczali je seniorom do domu. Seniorzy wykonywali ustalone prace, a następnie pracownicy odbierali wykonane prace. Wykonane przez seniorów prace służyły do tworzenia dekoracji i wystaw w Klubie „Senior+”.

Pracownicy Klubu dystrybuowali wśród seniorów w tym uczestników Klubu „Senior+” magazyn „Głos Seniora”.

Realizacja działań w Tyszowieckim Klubie Seniora w Tyszowcach

Tyszowiecki Klub Seniora w Tyszowcach rozpoczął swoją działalność od 01.09.2021 r. Klub czynny jest we wtorki w godzinach 8.30-14.30 i w czwartki w godzinach 12.30-18.30. Klub liczy 40 uczestników. Średni wiek uczestników wynosi 78 lat. Na zajęcia dowożonych jest 14 seniorów zamieszkałych na terenach wiejskich.

W podstawowej ofercie Klubu znajdują się m.in. zajęcia kulturalno-oświatowe, zajęcia edukacyjne, zajęcia sportowo-rekreacyjne, zajęcia aktywności ruchowej, terapia zajęciowa, muzykoterapia, zajęcia klubowe, spotkania integracyjne, warsztaty kulinarne.

W 2021 r. zajęcia obejmowały również m.in. Dzień Chłopaka, piknik, zabawy taneczne, Kiermasz Bożonarodzeniowy, spotkania okolicznościowe tj. Dzień Seniora, Andrzejki, Spotkanie Opłatkowe zorganizowane były wspólnie z Klubem „Senior +” w Perespie w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach.

Uczestnicy Klubu wzięli także udział w VIII Międzynarodowych Senioraliach w Krakowie. Spotkania okolicznościowe tj. Dzień Seniora, Andrzejki, Spotkanie Opłatkowe zorganizowane były wspólnie z Klubem „Senior +” w Perespie w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach.

„Gmina Przyjazna Seniorom”

W związku z podpisanym przez Gminę Tyszowce dnia 07.10.2019 r. porozumieniem o partnerstwie w ramach Programu Gmina Przyjazna Seniorom i Ogólnopolska Karta Seniora ze Stowarzyszeniem MANKO z siedzibą w Krakowie. Gmina Tyszowce zobowiązała się m.in. do wydawania edycji lokalnej Ogólnopolskiej Karty Seniora dla Gminy Tyszowce oraz dystrybuowania wśród seniorów magazynu Głos Seniora.

Od dnia 19.11.2019 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tyszowcach wydawane są Ogólnopolskie Karty Seniora wszystkim osobom, które ukończyły 60-ty rok życia. Karty są bezterminowe i uprawniają seniorów do zniżek na terenie całego kraju.

W 2021 r. wydano 43 Ogólnopolskie Karty Seniora.

Wśród seniorów dystrybuowany jest także magazyn Głos Seniora w ilości 100 egzemplarzy każdego wydania.

Gmina Tyszowce jako „Gmina Przyjazna Seniorom” otrzymała zaproszenie na VIII Międzynarodowe Senioralia w **Krakowie organizowanych są przez Stowarzyszenie Manko – Głos Seniora. Jest to największa impreza dla Seniorów w Polsce.** W 2021 r. udział wzięło 28 seniorów z Gminy Tyszowce, głównie uczestników Klubów Seniora.

Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego;

pracownicy socjalni monitorują środowisko, diagnozują problem przemocy w rodzinie i podejmują działania interwencyjne, biorą udział w grupach roboczych. Pracownicy socjalni w 2021 roku wszczęli **3 procedury** „Niebieskie Karty”. Przeprowadzili **10 wizyt** monitorujących

i rozmów w rodzinach dotkniętych przemocą w rodzinie. Notatki z przeprowadzonych wizyt i rozmów zostały przekazane Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych

1. Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne – **242**.

2. Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny – **128** – w tym w formie rzeczowej **5 rodzin**.

Na dzień 31.12.2020 r. wydano **448** decyzji w zakresie świadczeń rodzinnych.

Zasiłki rodzinne

lp.	zasiłek rodzinny	liczba świadczeń		kwota świadczeń w zł	
		ogółem	w tym:	ogółem	w tym:
			złotówka za złotówkę		złotówka za złotówkę
1.	na dziecko w wieku do ukończenia 5 lat	827	20	77 524,30	1 209,30
2.	na dziecko powyżej 5 roku życia do 18 roku życia	2 972	295	351 489,86	20 389,86
3.	na dziecko powyżej 18 roku życia do 21 roku życia	351	57	43 027,24	3 337,24
4.	powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia.	0	0	0	0
łącznie		x	x	472 041,40	24 756,40

Źródło: opracowanie własne MOPS

Dodatki do zasiłków rodzinnych

lp.	rodzaj dodatku do zasiłku rodzinnego	liczba świadczeń		kwota świadczeń w zł	
		ogółem	w tym:	ogółem	w tym:
			złotówka za złotówkę		złotówka za złotówkę
1.	z tytułu urodzenia dziecka	21	8	13 082	82
2.	z tytułu samotnego wychowania dziecka	180	26	32 623,24	1 941,24
3.	z tytułu wielodzietności	895	90	81 197,22	4 892,22
4.	z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	580	342	25 298,92	1 552,92
5.	z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkaniem w miejscowości,	98	8	10 577,28	407,28

	w której znajduje się siedziba szkoły				
6.	z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	684	73	40 847,22	1 724,22
7.	z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	38	0	14 813	0
8.	z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego				
	do 5 roku życia dziecka	16	0	1440	0
	powyżej 5 roku życia dziecka	258	20	20 109,58	2028,58
łącznie		x	x	239 988,46	12 628,46

Źródło: opracowanie własne MOPS

Świadczenia opiekuńcze

lp.	świadczenia opiekuńcze	liczba świadczeń	kwota świadczeń w złotych
1	zasiłek pielęgnacyjny	1528	329 652,00
2	zasiłek dla opiekuna (ZDO)	99	61 380,00
3.	składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe dla osób pobierających ZDO	96	15 367,00
4.	składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających ZDO	36	2 009,00
5.	specjalny zasiłek opiekuńczy (SZO)	149	89 521,00
6.	składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe dla osób pobierających SZO	151	24 130,00
7.	składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających SZO	119	6 414,00
8.	świadczenie pielęgnacyjne (ŚP)	177	348 444,00
9.	składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe dla osób pobierających ŚP	130	58 940,00
10.	składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających ŚP	46	8 135,00

Źródło: opracowanie własne MOPS

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

lp.	rodzaj świadczenia	liczba świadczeń	kwota świadczeń w złotych
1.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	18	18 000,00

2.	jednorazowe świadczenie z tytułu ur. dziecka dla osób zamieszkałych na terenie gminy Tyszowce	21	10 500,00
----	---	----	-----------

Źródło: opracowanie własne MOPS

Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

1. Liczba rodzin pobierających świadczenia – **512**, w tym w formie rzeczowej – **5 rodzin**
2. Liczba świadczeń – **9 354** na kwotę **4 645 064,80 zł**
3. Liczba świadczeń realizowanych w formie rzeczowej – **264**
4. Liczba dzieci uprawnionych - **835**

Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

1. Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego – **29**
2. Liczba świadczeń – **460** na kwotę **158 252 zł**
3. Liczba dzieci uprawnionych - **38**

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

1. Liczba ogółem dłużników alimentacyjnych wobec, których podjęto działania – **37**
2. Liczba dłużników alimentacyjnych wobec, których podjęto działania z terenu gminy Tyszowce - **20**

lp.	postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych- podjęte czynności:	ilość podjętych działań
1.	wystosowane wezwania do dłużników alimentacyjnych	20
2.	przeprowadzone wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	10
3.	przekazanie komornikowi informacji z wywiadu i podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych oraz ich efektach	19
4.	przekazanie organom właściwym wierzyciela informacji dotyczących podjętych działań wobec dłużników	10
5.	zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy	5
6.	informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	1
7.	wszczęcie postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
8.	wydanie decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie uchylania się dłużnika od zobowiązań alimentacyjnych	0
9.	wydane decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
10.	złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny	2
11.	skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
12.	złożenie wniosku do CEPIK	1
13.	liczba wysłanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	17

14.	liczba zawiadomień do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego.	20
-----	--	----

Źródło: opracowanie własne MOPS

lp.	postępowanie w sprawie zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	liczba podjętych działań
1.	Liczba wniosków do komornika o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego	29
2.	Liczba wniosków do Sądu o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika alimentacyjnego	0

Źródło: opracowanie własne MOPS

Stan należności z zaliczki alimentacyjnej od 2005 r. – **120 796,13 zł.**

Zwroty od dłużników alimentacyjnych w 2021 r. – **4 924,32 zł** w tym:

- 1) przekazane na dochody budżetu państwa **2 462,16 zł;**
- 2) przekazane na dochody gminy **2 462,16 zł.**

Stan należności z funduszu alimentacyjnego od 2008 r. – **1 782 322,11 zł.**

Zwroty od dłużników alimentacyjnych w 2021 r. – **47 214,88 zł** w tym:

- 1) przekazane na dochody budżetu państwa - **13 162,61 zł;**
- 2) przekazane na dochody gminy - **8 775,14 zł;**
- 3) odsetki ustawowe – **25 277,13 zł.**

Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych i ustawy Prawo energetyczne

W 2021 nie wnioskowano o dodatek mieszkaniowy i dodatek energetyczny.

Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ZA ŻYCIEM”

W 2021 r. nie wypłacano jednorazowego świadczenia.

Realizacja ustawy o prawo ochrony środowiska w zakresie realizacji Programu „Czyste Powietrze”

MOPS na mocy w/w ustawy wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

W 2021 r. przyjęto **41** żądań wydania zaświadczenia i wydano **41** zaświadczeń.

Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”

1. Liczba rozpatrzonych wniosków – **11**
2. Liczba przyznanych kart – **24** w tym **13** dla rodziców i **11** dla dzieci
3. Liczba rodzin, którym wydano kartę – **11**

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Rok szkolny 2020/2021 semestr I

1. Liczba złożonych wniosków - **49**
2. Liczba uczniów którym przyznano stypendia szkolne – **46**
3. Łączna kwota przyznanych stypendiów szkolnych – **28 132,20 zł**
4. Liczba uczniów którym przyznano zasiłek szkolny – **0**

Rok szkolny 2021/2022 semestr II

1. Liczba złożonych wniosków - **47**

2. Liczba uczniów którym przyznano stypendia szkolne – **42**
3. Łączna kwota przyznanych stypendiów szkolnych – **15 326,40 zł**

Liczba wydanych decyzji administracyjnych w Dziale Świadczeń Rodzinnych:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego – **272** decyzje;
- 2) zasiłek pielęgnacyjny – **48** decyzji;
- 3) świadczenie pielęgnacyjne – **44** decyzje;
- 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka -**19** decyzji;
- 5) specjalny zasiłek opiekuńczy – **29** decyzji;
- 6) zasiłek dla opiekuna – **3** decyzje;
- 7) świadczenie rodzicielskie – **15** decyzji;
- 8) fundusz alimentacyjny – **39** decyzje;
- 9) dodatek energetyczny – **0** decyzji;
- 10) dodatek mieszkaniowy – **0** decyzji;
- 11) świadczenie wychowawcze – **266** informacji i **36** decyzji;
- 12) jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka dla osób zamieszkałych na terenie gminy Tyszowce – **21** decyzji.

Stan realizacji polityk i strategii

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2018-2022 została przyjęta uchwałą nr XLI/274/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 17 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2018-2022.

Wizją społeczną gminy Tyszowce jest: Gmina zintegrowana społecznie, wspierająca mieszkańców w realizacji ich aspiracji.

Misją społeczną gminy Tyszowce jest: Wspieranie mieszkańców społeczności lokalnej w realizacji aspiracji oraz wspomaganie ich w rozwiązywaniu problemów.

Celem głównym strategii jest aktywna integracja mieszkańców gminy Tyszowce w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Cel strategiczny 1 – Asystowanie osob niepełnosprawnym – współuczestnictwo w środowisku.

Wskaźniki realizacji celu w 2021 r.:

- 1) liczba osob starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną – **145**;
- 2) liczba osob starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem systemu pomocy społecznej – **48**;
- 3) liczba osob objętych:
  - a) usługami opiekuńczymi – **1**;
  - b) specjalistycznymi usługami opiekuńczymi – **1**;
  - c) specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osob z zaburzeniami psychicznymi – **2**;

Odpowiedzialni za realizację celu – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach

Cel strategiczny 2 – Usprawnianie funkcjonowania rodziny.

Wskaźniki realizacji celu w 2021 r.:

- 1) liczba rodzin objętych pracą socjalną – **144**;
- 2) liczba asystentów rodziny – **1**;
- 3) liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny – **8**;
- 4) liczba grup wsparcia i grup samopomocowych – **0**;

Pracownicy socjalni i asystent rodziny w ramach swoich obowiązków prowadzą stałą działalność informacyjną i edukacyjną związaną z usprawnieniem funkcjonowania rodziny, zwłaszcza w rodzinach, w których występuje niewydolność opiekuńczo-wychowawcza.

- 5) liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **10**;
- 6) liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia – **2**

Odpowiedzialni za realizację celu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach,
Cel strategiczny 4 – skuteczna i kompleksowa pomoc w istniejących problemach społecznych i dostosowanie systemu pomocy społecznej do zmieniających się warunków.

Wskaźniki realizacji celu w 2021 r.:

- 1) liczba szkoleń kadry – **4**;
- 2) liczba asystentów rodziny – **1**.

Gminne programy

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 został przyjęty Uchwałą Nr X/65/2019 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

Celem głównym Programu było budowanie zintegrowanego i efektywnie działającego systemu wsparcia rodzin z terenu Gminy Tyszowce.

Odbiorcami programu były rodziny, rodzice, opiekunowie, dzieci i młodzież.

Program realizowany był przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach, Urząd Miejski w Tyszowcach, Placówki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyszowcach, Posterunek Policji w Tyszowcach, Samorządowe Centrum Kultury w Tyszowcach, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach, Zespół Interdyscyplinarny w Tyszowcach.

zadanie/działania	wskaźniki
Objęcie wsparciem rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych poprzez: 1) nieodpłatne posiłki dla dzieci i osób dorosłych;	Liczba osób i rodzin, którym udzielono wsparcia – 13 rodziny, 31 dzieci
2) pomoc finansowa;	Liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono wsparcia – 4 rodzin, 15 osób Rodzaj udzielonego wsparcia: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, zasiłki celowe oraz świadczenia pieniężne na zakup żywności.
3) wsparcie rzeczowe	Liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono wsparcia – 0
4) stypendia socjalne.	Liczba osób i rodzin, którym udzielono wsparcia: rok szkolny 2019/2020 – 22 rodziny, 49 dzieci rok szkolny 2020/2021 – 18 rodzin, 42 dzieci
Wzmocnienie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych tj.: 1) utrzymanie na, co najmniej obecnym poziomie liczby asystentów rodziny i umożliwienie im doskonalenia	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny – 1 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny – 7 Liczba konferencji, w których uczestniczył asystent rodziny - 1

zawodowego;	
2) praca socjalna;	Liczba rodzin z dziećmi objętych pracą socjalną - 19
3) specjalistyczne poradnictwo: - psychologiczne - pedagogiczne - prawne	Rodzaj udzielonych porad - prawne (brak danych liczbowych), psychologiczne (105), pedagogiczne (107),
Wspieranie rodzin z dziećmi w których występuje niepełnosprawność i/lub długotrwała lub ciężka choroba: 1) wsparcie finansowe;	Liczba rodzin którym udzielono wsparcia finansowego - 2
2) wsparcie rzeczowe;	Liczba rodzin którym udzielono wsparcia rzeczowego - 0
3) wsparcie informacyjne;	Liczba rodzin którym udzielono wsparcia informacyjnego - 12
4) niwelowanie barier funkcjonalnych.	Liczba podjętych działań – 0
Wspieranie dydaktyczne dzieci z różnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez: 1) organizowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych;	Liczba zorganizowanych zajęć – 44 Rodzaj zorganizowanych zajęć – zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające umiejętności uczenia się, rozwijające kompetencje emocjonalno- społeczne, logopedyczne, zajęcia sportowe, dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające uzdolnienia oraz zajęcia rewalidacyjne. Liczba dzieci uczęszczających na dodatkowe zajęcia – 240
2) pomoc w rozwiązywaniu kryzysów szkolnych.	Liczba dzieci i rodzin, którym udzielono wsparcia - 20 uczniów z 17 rodzin
Prowadzenie działań promujących zdrowy styl życia oraz zachowania prozdrowotne.	Liczba prowadzonych działań - 33 Rodzaj prowadzonych działań - spotkania warsztatowe promujące zdrowy styl życia oraz zachowania prozdrowotne, projekty, konkursy, wystawy, zadania w ramach zajęć wychowania prozdrowotnego, zajęcia profilaktyczne.
Zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin poprzez: 1) organizację akcji informacyjno-promocyjnych; 2) pracę socjalną i wsparcie asystenta rodziny 3) pedagogizację rodziców.	Rodzaj przeprowadzanych akcji: pedagogizacja, prelekcje dla rodziców, akcje informacyjno-profilaktyczne. Liczba rodzin dysfunkcjonalnych objętych wsparciem pracownika socjalnego - 33 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - 7 Liczba rodziców objętych pedagogizacją - 30
Podjęmowanie działań kształtujących rozwój uzdolnień i zainteresowań oraz propagujących prawidłowe zagospodarowanie czasu wolnego.	Rodzaj podejmowanych działań – uczestnictwo w zajęciach umuzykalniających, nauki gry na instrumentach dętych, uczestnictwo w zajęciach manualnych wykonywania ozdób o tematyce ludowej oraz w zajęciach śpiewu piosenek ludowych podczas projektu pt. „Tyszowce stoją folklorem”, działania sportowo-rekreacyjne w klubo-świetlicy Samorządowego Centrum Kultury, rozwijania uzdolnień oraz propagowania prawidłowego

	<p>zagospodarowania czasem, konkursy czytelnicze, plastyczne, turnieje sportowe, warsztaty kulinarne, warsztaty plastyczne oraz festyn rodzinny.</p>
<p>Wspieranie dzieci i rodzin zagrożonych/ dotkniętych problemem uzależnienia i przemocy:</p> <p>1) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;</p> <p>2) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom w rodzinie</p> <p>3) szkolenia dla członków GKRPA, pracowników socjalnych, asystenta rodziny i nauczycieli na temat alkoholizmu, narkomanii, przemocy, agresji.</p>	<p>1) Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w rodzinach z dziećmi – 5 Liczba posiedzeń ZI w sprawie rodzin z dziećmi – 8 Liczba grup roboczych utworzonych do pracy z rodzinami z dziećmi – 4</p> <p>2) Liczba działań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu – 16 Liczba osób mających problem z uzależnieniem od alkoholu, którym udzielono wsparcia – 14 Posterunek Policji w Tyszowcach podjął 4 działania w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu.</p> <p>3) Ze Szkoły Podstawowej w Czartowczyku 10 osób uczestniczyło w szkoleniach, których tematyka obejmowała: „Emocje dziecka. Rozpoznawanie i nazywanie emocji. Rozmowy o przyczynach złości”, „Stop dla agresji. Kształtowanie pozytywnych wzorców zachowania”, warsztaty dla nauczycieli prowadzone przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach: „Zadania służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Rola pracowników oświaty w systemie działań na rzecz dziecka krzywdzonego”, przyczyny sięgania po używki przez nieletnich, czynniki chroniące przed używaniem substancji psychoaktywnych przez nastolatków, oznaki używania środków odurzających przez młodzież”. Ze Szkoły Podstawowej w Przewalu 1 osoba uczestniczyła w szkoleniu z zakresu aspektów prawnych przemocy w rodzinie o możliwości szkoły w ich rozwiązywaniu</p>
<p>Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze poprzez:</p> <p>1) podejmowanie działań na rzecz rodziny, zagrożonej umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej;</p> <p>2) praca z rodzinami, których dzieci przebywają w placówkach opiekuńczych lub rodzinach zastępczych;</p>	<p>1) Liczba dzieci i rodzin objętych wsparciem – 5 rodzin w tym 25 dzieci Rodzaj podejmowanych działań – wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, podniesienie świadomości w zakresie funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny oraz przeciwdziałanie w zakresie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Ponadto rodziny otrzymywały pomoc w formie pracy socjalnej, nieodpłatnych posiłków dla dzieci w szkole i w przedszkolu. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej współpracowali też z kuratorami sądowymi.</p> <p>2) Liczba dzieci z terenu Gminy Tyszowce przebywało w rodzinach zastępczych – 3 Liczba dzieci z terenu Gminy Tyszowce</p>

	przebywających w domu dziecka – 5 Liczba dzieci, które opuściły dom dziecka - 1 Rodzaj podejmowanych działań – nabyciu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, motywowaniu do podjęcia zatrudnienia/pracy dorywczej, utrzymywaniu kontaktu z dziećmi, wychowawcami dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej i oświatowej oraz rodziną zastępczą, a także motywowania do ograniczenia spożycia alkoholu.
--	---

Źródło: opracowanie własne MOPS

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 został przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/211/2021 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 22 września 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Cel 1 : Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
Zadanie	Działanie	Wskaźniki
1. Zgromadzenie danych na temat zjawiska przemocy w Gminie Tyszowce	1.1. Sporządzanie diagnozy opartej na danych statystycznych określających skalę zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Tyszowce	1. Liczba przeprowadzonych diagnoz – 0 . W celu opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 dokonano diagnozy problemu przemocy w rodzinie w Gminie Tyszowce, dlatego po wejściu w życie Programu nie dokonano diagnozy wynikającej bezpośrednio z założeń Programu.
2. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2.1. Prowadzenie kampanii lokalnej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, w tym w zakresie kształtowania świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie 2.2. Zaangażowanie do współpracy organizacji pozarządowych	1. Liczba i tematyka przeprowadzonych kampanii lokalnych – 0 .
3. Prowadzenie działań profilaktycznych i informacyjnych	3.1. Organizacja działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych,	1. Liczba działań edukacyjnych promujących metody wychowawcze bez użycia przemocy i informujących o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz

	<p>alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod wychowawczych i kompetencji rodziców/opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą</p> <p>3.2. Organizacja zajęć edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży m.in. w zakresie agresji i przemocy</p> <p>3.3. Organizowanie czasu wolnego dla rodzin oraz dzieci i młodzieży</p> <p>3.4. Informowanie o telefonach zaufania i poradnictwie telefonicznym realizowanym przez podmioty udzielające w powiecie tomaszowskim wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p> <p>3.5 Zaangażowanie do współpracy organizacji pozarządowych</p>	<p>sprawujące opiekę lub pieczę - 12, w tym;</p> <p>a) Szkoła Podstawowa w Czartowczyku – 4;</p> <p>b) Szkoła Podstawowa w Przewalu – 2;</p> <p>c) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach – 6</p> <p>2. Liczba działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu agresji i przemocy – 12, w tym:</p> <p>a) Szkoła Podstawowa w Czartowczyku -5;</p> <p>b) Szkoła Podstawowa w Przewalu -2;</p> <p>c) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach -5.</p> <p>3. Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej lub asystenta rodziny - 40</p> <p>4. Liczba działań dla rodzin w zakresie organizacji czasu wolnego – 13, w tym:</p> <p>a) Samorządowe Centrum Kultury - 5 (regularnie w każdym tygodniu);</p> <p>b) Szkoła Podstawowa w Czartowczyku – 2;</p> <p>c) Szkoła Podstawowa w Przewalu - 3;</p> <p>d) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach - 3</p> <p>5. Liczba działań dla dzieci i młodzieży w zakresie organizacji czasu wolnego – 19, w tym:</p> <p>a) Samorządowe Centrum Kultury – 3 (3 razy w tygodniu);</p> <p>b) Szkoła Podstawowa w Czartowczyku – 3;</p> <p>c) Szkoła Podstawowa w Przewalu – 10;</p> <p>d) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach –3</p>
Cel 2 : Zwiększenie zakresu i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie		
Zadanie	Działanie	Wskaźniki
1. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	1.1. Prowadzenie interdyscyplinarnej współpracy	<p>1. Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego - 10.</p> <p>2. Liczba powołanych grup roboczych - 7.</p> <p>3. Liczba posiedzeń grup roboczych – 8.</p> <p>4. Liczba podmiotów, których przedstawiciele wchodzili w skład:</p> <p>a) zespołu interdyscyplinarnego - 8 (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Szkoła Podstawowa w Czartowczyku, Szkoła Podstawowa w Przewalu, Szkoła Podstawowa w Przewalu Filia w Perespie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach, Posterunek Policji w Tyszowcach, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tyszowcach);</p> <p>b) grup roboczych – 6 (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Szkoła</p>

cd. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		Podstawowa w Czartowczyku, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach, Posterunek Policji w Tyszowcach, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tyszowcach)
	1.2. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	<p>1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów:</p> <p>a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach – 3;</p> <p>b) Policja – 4.</p> <p>2. Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w poprzedzających latach poprzedzających rok sprawozdawczy – 2.</p> <p>3. Liczba wypełnionych formularzy „NK-A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy w rodzinie w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty” – 0.</p> <p>4. Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ze względu na problem przemocy:</p> <p>a) psychicznej – 8;</p> <p>b) fizycznej – 6;</p> <p>c) seksualnej – 0.</p> <p>5. Liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” – 82.</p> <p>6. Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” – 37.</p> <p>7. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - C” – 6.</p>
	1.3. Realizowanie pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego	<p>1. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa socjalnego – 37.</p> <p>2. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa pedagogicznego – 30, w tym:</p> <p>a) Szkoła Podstawowa w Czartowczyku – 20;</p> <p>b) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach - 10.</p>
	1.4. Monitoring działań pomocowych	<p>1. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty z uwagi na ustanie przemocy – 3.</p> <p>2. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty – A” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań – 4.</p> <p>3. Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym osób u których przemoc w rodzinie</p>

		ustala – 0 . Rodzina pochodząca z Gminy Tyszowce, która uzyskała wsparcie w postaci schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia w Tyszowcach, po opuszczeniu placówki zamieszkała poza terenem Gminy Tyszowce, dlatego realizatorzy Programu nie prowadzili monitoringu rodziny. 4.Liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – 1 .
	1.5. Udzielanie wsparcia materialnego	1.Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia z powodu przemocy w rodzinie – 1 w tym: - w postaci świadczeń pieniężnych, ze wskazaniem łącznej wysokości i rodzaju udzielonego wsparcia – 1 rodzina ; łączna kwota przyznanych świadczeń - 2518,62 zł - w postaci świadczeń niepieniężnych – 1 rodzina ; pomoc w postaci nieodpłatnych posiłków w szkole dla dzieci i młodzieży
	1.6. Wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje zagrożenie występowania przemocy w rodzinie	1.Liczba rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy w rodzinie, które zostały objęte wsparciem – 7 , w tym: a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 2 ; b) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach - 1 ; c) Posterunek Policji w Tyszowcach – 4 .
	1.7. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia	1.Liczba mieszkańców Gminy Tyszowce, którzy uzyskali pomoc w postaci schronienia w ośrodkach wsparcia – 2 .
Cel 3 : Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie		
Zadanie	Działanie	Wskaźniki
1. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie	1.1. Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym w ramach procedury „Niebieska Karta”	1.Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie – 9 . 2.Liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty D” – 3 3.Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie - 7 .
	1.2.Stosowanie nakazów opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do mieszkania	1.Liczba zastosowanych nakazów opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia – 3 . 2. Liczba zastosowanych zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego

	i jego bezpośredniego otoczenia	otoczenia – 1.
	1.3. Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego	1. Liczba osób z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, które podjęły leczenie odwykowe - 0. 2. Liczba rodzin, w których przemoc współwystępuje z uzależnieniami, nadużywaniem substancji odurzających -6.
	1.4. Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych osób stosujących przemoc w rodzinie	1. Liczba osób, które wzięły udział w programach korekcyjno-edukacyjnych – 0.
Cel 4 : Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli instytucji realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
Zadanie	Działanie	Wskaźniki
1. Rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1.1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Tyszowcach oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 1.2. Prowadzenie interdyscyplinarnej współpracy mającej na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych 1.3. Udział w szkoleniach przedstawicieli i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1. Liczba przedstawicieli instytucji i podmiotów, którzy wzięli udział w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie itp. – 14, w tym: a) Szkoła Podstawowa w Czartowczyku – 10; b) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tyszowcach – 4.

Organizacja Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach działa na podstawie statutu przyjętego uchwałą nr IV/24/2015 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyszowcach. Strukturę organizacyjną, zasady funkcjonowania oraz szczegółowy zakres zadań realizowanych przez Ośrodek określa regulamin organizacyjny MOPS.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach realizuje zadania gminy w zakresie pomocy społecznej.

1. Celem działania Ośrodka jest:
  - 1) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
  - 2) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
  - 3) podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem,
  - 4) integracja społeczna.

Siedzibą Ośrodka jest miasto Tyszowce ul. Kościelna 25 A. Obszarem działania Ośrodka jest Gmina Tyszowce.

Całością działań Ośrodka kieruje kierownik na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Burmistrza.

W Ośrodku funkcjonują następujące działy organizacyjne:

- 1) Dział Pomocy Społecznej;
- 2) Dział Świadczeń Rodzinnych;
- 3) Dział Finansowo – Księgowy;
- 4) Dział Wsparcia Seniorów.

Do zakresu zadań Działu Pomocy Społecznej w szczególności należy:

- 1) pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości;
- 2) prowadzenie diagnozy potrzeb mieszkańców Gminy;
- 3) analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 4) przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych;
- 5) przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej;
- 6) informowanie klientów o przysługujących im formach pomocy;
- 7) pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- 8) prowadzenie pracy socjalnej polegającej na pomocy osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i mającej na celu zapobieganie stanom powodującym konieczność korzystania z pomocy społecznej;
- 9) zawieranie kontraktów socjalnych z osobami i rodzinami w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej oraz w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;
- 10) współdziałanie z organizacjami społecznymi, instytucjami, asystentem rodziny, lekarzami, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, kościołami itp. w zakresie problemów pomocy społecznej oraz zwiększania skuteczności prowadzonej pracy socjalnej;
- 11) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 12) realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 13) realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Do zakresu zadań Działu Świadczeń Rodzinnych należy w szczególności prowadzenie spraw w zakresie:

- 1) świadczeń rodzinnych;

- 2) zasiłków dla opiekunów;
- 3) funduszu alimentacyjnego;
- 4) świadczenia wychowawczego;
- 5) dodatku mieszkaniowego;
- 6) dodatku energetycznego;
- 7) jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- 8) Karty Dużej Rodziny;
- 9) pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym;
- 10) wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w ramach realizacji Programu „Czyste Powietrze”.

Do zakresu zadań Działu Finansowo - Księgowego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie rachunkowości Ośrodka.

Do zakresu zadań Działu Wsparcia Seniorów należy w szczególności:

- 1) aktywizowanie środowiska seniorów głównie w zakresie działań samopomocowych i działań wolontarystycznych oraz spędzania czasu wolnego;
- 2) prowadzenie zajęć m.in. kulturalno – oświatowych, klubowych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych oraz różnych form terapii;
- 3) przeciwdziałanie marginalizacji i izolacji seniorów;
- 4) tworzenie warunków sprzyjających samorealizacji seniorów, wykorzystaniu ich potencjału, wiedzy i umiejętności wpływających korzystnie na wzrost poczucia własnej wartości oraz utrzymanie i rozwijanie sprawności;
- 5) podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego, przyczyniających się integracji społeczności lokalnej i rozwoju wolontariatu;
- 6) mobilizacja środowiska lokalnego do współdziałania na rzecz seniorów;
- 7) rozpoznawanie potrzeb, rozwijanie zainteresowań, talentów i pasji seniorów;
- 8) organizowanie uroczystości i imprez.

Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tyszowcach na dzień 31.12.2021 r.

działy organizacyjne	stanowisko	liczba osób zatrudnionych	rodzaj umowy
-	kierownik	1	umowa o pracę na czas nieokreślony
Dział Pomocy Społecznej	starszy pracownik socjalny	3	umowy o pracę na czas nieokreślony
	asystent rodziny	1	umowa o pracę na czas nieokreślony
Dział Świadczeń Rodzinnych	Starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	2	umowy o pracę na czas nieokreślony
Dział Finansowo Księgowy	główny księgowy	1	umowa o pracę na czas nieokreślony

Dział Wsparcia Seniorów	instruktor ds. kulturalno-oświatowych	1	³ / ₄ etatu umowa o pracę na czas nieokreślony
	sprzątaczką - pracownik obsługi	1	³ / ₄ etatu umowa o pracę na czas nieokreślony

Źródło: opracowanie własne MOPS

Budżet pomocy społecznej

Wydatki – POMOC SPOŁECZNA:

1. **236 685,99-** opłata za pobyt w domu pomocy
2. **5 512,32** - składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej
3. **34 776,98** - zasiłki i pomoc w naturze
4. **62 183,12** - wypłata zasiłków stałych
5. **473 903,50-** utrzymanie ośrodka pomocy (wydatki osobowe i bezosobowe pracowników wraz z pochodnymi, zakup materiałów i wyposażenia, opłata za energię, wodę, zakup usług zdrowotnych, zakup usług pozostałych (provizje bankowe, opłaty za usługi serwisowe sprzętu komputerowego, usługi prawne, usługi pocztowe, serwis kopiarek, opłata za śmieci, opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej i stacjonarnej, opłaty za czynsz najmu, podróże służbowe krajowe, składki na ubezpieczenie sprzętu elektronicznego, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, szkolenia pracowników oraz koszty postępowania sądowego)
6. **20 648,00** - zakup usług na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
7. **37 958,40** - wydatki na realizację programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
8. **51 671,01** - wydatki na asystenta rodziny
9. **952,95** - wydatki na Zespół Interdyscyplinarny

Łącznie – 924 292,27

Wydatki – RODZINA:

1. **4 684 547,85-** świadczenie wychowawcze oraz koszty obsługi świadczeń
2. **1 990 265,34** - świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz koszty obsługi świadczeń
3. **2 871,00** - wypłata świadczeń „Dobry Start”
4. **120,00** - Karta Dużej Rodziny
5. **134 740,84** - placówki wsparcia dziennego
6. **16 557,31** - ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze

Łącznie – 6 829 102,34

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2021 r. niżej wymienione programy rządowe.

lp.	nazwa programu	kwota dotacji w zł
2.	„Posiłek w szkole i w domu”	30 367, 00
3.	Środki z Funduszu Pracy na realizację zadań w ramach Programu asystent rodziny	2 000,00

Źródło: opracowanie własne MOPS

Akty prawa miejscowego i wewnętrzne obowiązujące w zakresie pomocy społecznej
Uchwały Rady Miejskiej w Tyszowcach realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

1. Uchwała Nr XXXVII/205/2010 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie określenia wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.
W 2021 r. nie udzielano pomocy osobom/rodzin w oparciu o niniejszą uchwałę.
2. Uchwała Nr IV/22/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielne w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
W 2021 r. udzielono pomocy 3 rodzinom w postaci świadczenia pieniężnego na zakup żywności oraz 31 dzieciom w postaci gorącego posiłku w szkole/przedszkolu w oparciu o w/w uchwałę.
3. Uchwała Nr V/24/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 29 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.
W 2021 r. nie udzielono pomocy w oparciu o w/w program.
4. Uchwała Nr XXIV/179/2021 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 26 marca 2021 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.
W 2021 r. pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług opiekuńczych objęte były 2 osoby.
5. Uchwała Nr XXXIII/200/2017 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 22 listopada 2017 r. w sprawie kwalifikowania i zasad uczestnictwa w Klubie „Senior+” w Perespie.
W 2021 r. do Klubu „Senior+” zakwalifikowano 7 osób.
6. Uchwała Nr XXXIX/263/2018 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 9 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubie „Senior+” w Perespie oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.
W 2021 r. odpłatność za pobyt w Klubie „Senior+” w Perespie ponosiło 7 osób.
7. Uchwała Nr XII/80/2019 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.
W 2021 r. jedna osoba otrzymała pomoc w formie świadczenia niepieniężnego w postaci schronienia w schronisku dla osób bezdomnych i ponosiła odpłatność zgodnie z ww. uchwałą.
8. Uchwała Nr XXIV/178/2021 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie ustalenia sprawienia pogrzebu.
W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyszowcach nie sprawiał pogrzebu.
9. Uchwała Nr XXIV/177/2021 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.
W 2021 r. nie udzielano wsparcia w oparciu o w/w uchwałę.

10. Uchwała Nr XXXI/232/2021 rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będących w zakresie zadań własnych gminy.

W 2021 r. nie udzielano pomocy osobom/rodzin w oparciu o w/w uchwałę.

Zespół Interdyscyplinarny

W 2021 r. Zespół liczył 8, w tym: przedstawiciele oświaty, ochrony zdrowia, policji, pomocy społecznej i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Członkowie Zespołu udzielają się w pracach Zespołu w celu skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gminy Tyszowce, realizując działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025. Liczba posiedzeń Zespołu w roku 2021 wynosiła 10, liczba posiedzeń grup roboczych wynosiła 8, liczba rodzin objętych pomocą wynosiła 9, w tym 46 osób. Zakończona została procedura Niebieskich Kart w liczbie 7 i wszczęto nowe procedury w liczbie 7.

8. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 został uchwalony w dniu 29 grudnia 2020 roku na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art.4 ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Uchwalenie programu nastąpiło po przeprowadzeniu konsultacji społecznych w dniach 24 listopad – 14 grudzień 2020 roku. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera zadania dotyczące prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie miasta i gminy Tyszowce. Ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień. Gminny Program ma charakter dokumentu rocznego okoliczność ta nakazuje opierać planowane w nim działania zapewniając realizację przyjętych zadań z lat poprzednich, szczególnie adresowanych do szerokiego grona odbiorców tj. osób dorosłych i młodzieży szkolnej.

Głównym realizatorem zadań zawartych w programie jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana Zarządzeniem Burmistrza Tyszowiec, która liczy 5 członków.

Zadania GKRPA to:

1. Kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu, prowadząc pełną procedurę.
2. Wydawanie opinii przedsiębiorcom ubiegającym się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przedmiocie zgodności usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej.
3. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach sprzedaży alkoholu. Rada Miejska uchwaliła również Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na podstawie art.18 ust.2pkt15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art.10 ust.2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, obecny uchwalono na lata 2021-2023. Program określa lokalną strategię działań w zakresie narkomanii i związanych z nią problemów na terenie miasta i gminy Tyszowce.

9. Pomoc publiczna

Zgodnie z art. 67b § 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.) organ podatkowy na wniosek podatnika prowadzącego działalność gospodarczą może udzielać ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, określonych w art. 67a ww. ustawy, takich jak: odroczenie terminu płatności podatku lub rozłożenie zapłaty podatku na raty, odroczenie lub rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowych lub odsetek za zwłokę, które:

- 1) nie stanowią pomocy publicznej;
- 2) stanowią pomoc de minimis - w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis;
- 3) stanowią pomoc publiczną.

Przyznawanie ulg podatkowych warunkuje także art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), który stanowi, że zwalnia się od podatku rolno gruntły przeznaczone na utworzenie nowego gospodarstwa rolno lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha w związku z art. 12 ust. 12 pkt 1 ww. ustawy, z którego wynika, że zwolnienie i ulga w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów rolnych jest pomocą de minimis w rolnictwie.

Także art. 13 pkt 1 ustawy o podatku rolnym daje podatnikom podatku rolno możliwość skorzystania z jeszcze jednej ulgi, jaką jest ulga inwestycyjna, będąca pomocą publiczną zgodnie z art. 13f ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

W 2021 roku wpłynęło 40 wniosków o zastosowanie ulg w postaci: umorzenia zaległości podatkowych, przyznanie zwolnienia i ulgi w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów rolnych oraz ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym.

W związku z powyższym wydano 1 decyzję z zastosowaniem przepisów o pomocy de minimis na kwotę 2 026,00 zł, 31 decyzji z zastosowaniem przepisów o pomocy de minimis w rolnictwie na łączną kwotę 46 249,00 zł, 5 decyzji z zastosowaniem przepisów o pomocy publicznej na łączną kwotę 43 416,33 zł oraz 3 decyzje bez zastosowania przepisów o pomocy publicznej na łączną kwotę 595,00 zł.

Decyzje z zastosowaniem przepisów o pomocy de minimis obejmują następujące formy pomocy:

- umorzenia zaległości podatkowych – 4 wnioski – 4 decyzje pozytywne na kwotę 3 176,00 zł,
- zwolnienia i ulgi z tytułu nabycia gruntów rolnych – 28 wniosków – 28 decyzji pozytywnych na kwotę 45 099,00 zł.

Decyzje z zastosowaniem przepisów o pomocy publicznej stanowią decyzje o przyznanie ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym.

Decyzje wydane bez zastosowania przepisów o pomocy dotyczą wniosków o zastosowanie ulgi w postaci umorzenia zaległości podatkowych – 3 wnioski – 3 decyzje pozytywne.

Liczba podatników w bazie osób fizycznych w 2021 roku wynosiła ogółem 4414.

Pomoc publiczna dla przedsiębiorców polega w szczególności na odraczaniu terminu płatności podatku, rozłożeniu jego płatności na raty, a także umorzeniu zaległości podatkowych w całości lub w części.

W 2021 roku nie wpłynęły wnioski o zastosowanie ulg podatkowych.

Liczba podatników w bazie osób prawnych w 2021 roku wynosiła ogółem 55.

W 2021 roku wpłynęło 1059 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na które wydano decyzje na łączną kwotę 803 767,16 zł.

Na terenie Gminy Tyszowce w 2021 roku było 13 podatników podatku od środków transportowych z czego 11 – osoby fizyczne, 2 – osoby prawne.

10. Ochrona przeciwpożarowa

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych oprócz zadań związanych z ochroną przeciwpożarową, pełnią także inne funkcje, czynnie uczestnicząc w lokalnym życiu kulturalno - rozrywkowym. Przejawia się to m.in. w pomocy podczas uroczystości imprez patriotycznych, rocznicowych i festynów organizowanych przez Gminę lub inne organizacje (m.in. dożynki gminne). Jednostki OSP same również są organizatorami takich wydarzeń (festyny, zawody sportowo-pożarnicze). Poza tym strażnice często spełniają rolę centrów kulturalno - rozrywkowych miejscowości (korzystają z nich koła gospodyń wiejskich, młodzież i inni mieszkańcy, np. podczas zebrań wiejskich). Ochotnicza Straż Pożarna nie zapomina również o profilaktyce przeciwpożarowej, m.in. organizując turnieje na ten temat skierowane do dzieci i młodzieży.

Na terenie gminy Tyszowce działa 12 jednostek OSP w tym 2 typu „S”. Dwie jednostki włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – OSP Tyszowce i OSP Perespa. Ochotnicze Straże Pożarne skupiają 256 członków ochotników strażaków, w tym 174 – czynnych, 34 - wspierających, 8 - honorowych, 40 – kobiet. Działają 2 Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze – 1 dziewczęca i 1 chłopięca.

Ochrona przeciwpożarowa oraz działania ratownicze opierają się na jednostkach włączonych do KSRG. Jednostki te posiadają strażaków ratowników po kursach ratowniczych uprawniających do udziału w akcji ratowniczo-gaśniczych. Jednostka włączona do KSRG musi posiadać minimum 12 ratowników przeszkolonych z aktualnymi badaniami lekarskimi. OSP Tyszowce posiada 18 a OSP Perespa 13 strażaków mogących brać udział w akcjach ratowniczych. W związku z pandemią koronawirusa odbył się tylko 1 kurs podstawowy strażaka OSP, uczestniczył w nim 1 strażak z OSP Tyszowce. Jednostka OSP Tyszowce wyjeżdżała w 2021 roku 60 razy a jednostka OSP Perespa 9 razy.

Jednostki KSRG posiadają niezbędny sprzęt, który jest zgodny z wymaganiami stawianymi przed jednostkami włączonymi do KSRG.

OSP Tyszowce posiada 3 samochody strażackie:

- Samochód średni ratowniczo – gaśniczy marki Volvo FL 4x4
- Samochód średni Jelcz Zasada- rok produkcji 1997
- Samochód lekki Renault Mascott- rok produkcji 2004

OSP Perespa posiada 1 samochód strażacki:

- Samochód średni Magirus Deutz – rok produkcji 1983

Pozostałe jednostki posiadają samochody:

- OSP Czartowczyk- FSO Lublin
- OSP Czermno- Żuk
- OSP Kazimierówka- Żuk oraz Star 266
- OSP Mikulin Volkswagen Transporter T4
- OSP Wakijów – Żuk

Ze względu na panującą pandemię i związane z tym obostrzeniami Urząd Miejski w Tyszowcach nie organizował gminnych eliminacji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM” oraz zawodów sportowo-pożarniczych.

Budżet na Ochotnicze Straże Pożarne w Gminie Tyszowce wynosił 242 845,52 zł., wykonanie budżetu było w kwocie 200 351,94 zł co stanowi 82,50%. Ekwiwalent z tytułu udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych i szkoleniach wyniósł 18 743,50 zł, wynagrodzenia kierowców i składki od nich naliczane 72 788,40 zł. Pozostałe środki z budżetu zostały wydatkowane na utrzymanie bieżące jednostek tj. na wykonanie przeglądów pojazdów, urządzeń mechanicznych, hydraulicznych, aparatów powietrznych, opłaty za energię elektryczną, wodę, ubezpieczenie pojazdów, samochodów oraz na remonty świetlic OSP.

W 2021 roku 11 jednostek OSP z terenu gminy Tyszowce pozyskało dotacje po 5 tys. zł. ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Środki przeznaczone na zakup środków ochrony osobistej strażaka. Jednostka KSRG Tyszowce pozyskała dodatkowe środki w wysokości 14 000,- zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz 10 300 zł z Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników. Środki zostały przeznaczone na zakup środków ochrony osobistej strażaka oraz wyposażenia samochodów OSP.

11. Lokalny rynek pracy

W rozbiciu na poszczególne branże przedstawia się następująco:

- **Sekcja A** Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo - **8**
- **Sekcja C** Przetwórstwo przemysłowe - **12**
- **Sekcja E** Dostawa wody; Gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - **1**
- **Sekcja F** Budownictwo - **49**
- **Sekcja G** Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych , włączając motocykle - **54**
- **Sekcja H** Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi - **5**
- **Sekcja I** Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - **2**
- **Sekcja J** Informacja i komunikacja - **6**
- **Sekcja K** Działalność finansowa i ubezpieczeniowa - **6**
- **Sekcja M** Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - **6**
- **Sekcja N** Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - **11**
- **Sekcja P** Edukacja – **1**
- **Sekcja Q** Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – **14**
- **Sekcja R** Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją - **2**
- **Sekcja S** Pozostała działalność usługowa - **10**

Forma prawna w/w podmiotów to **183 osoby fizyczne natomiast 4 to spółki cywilne.**

Na terenie gminy jest 17 punktów sprzedaży napojów alkoholowych łączna ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 46 w tym:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży - 40
- do spożycia w miejscu sprzedaży - 6

Kwota wpłat za posiadane zezwolenia w 2021 roku wyniosła – 95 848,99 zł.

12. Infrastruktura drogowa

12.1. Zarządzanie drogami- zadania wynikające z ustawy o drogach publicznych.

Na terenie Gminy Tyszowce znajduje się 165,5 km dróg: w tym:

- drogi gminne w miastach- 8,1 km (7,8 km o nawierzchni ulepszonej),
- drogi gminne poza miastami – 72,6 km (w tym; 51,25 km o nawierzchni ulepszonej),
- pozostałe drogi- wewnętrzne gminne – 84,8 km.

2. Zadania inwestycyjne - budowa, przebudowa i remonty dróg i chodników (z udziałem, bez udziału środków zewnętrznych).

12.2. ZADANIA INWESTYCYJNE W 2021 r. W DROGOWNICTWIE

Lp.	Nazwa zadania	Długość drogi- km	Wartość robót zł.	Dotacja zł.	Uwagi
1.	Przebudowa drogi wewnętrznej w Kłątwach (w km: 0+000÷0+708)	0,708	166 241,51	63 630,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
2.	Przebudowa drogi gminnej nr 112049L w Tyszowcach (w km: 0+831÷1+985)	1,154	258 419,19	129 209,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
3.	Przebudowa drogi w Sobolu	0,277	78 555,80	0	100% śr. własne
4.	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Podborze	0,266	44 377,17	0	100% śr. własne
5.	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych od km: 0+017 do km 0+130 (roboty ziemne)	0,113	12 300,00	0	100% śr. własne

12.3. Zajęcie pasa drogowego- wydane decyzje, zawarte umowy.

Wydano 38 decyzji na zajęcie pasa drogowego dróg gminnych i wyrażenia zgody na umieszczenie w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, oraz zawarto trzy umowy dzierżawy na zajęcie dróg wewnętrznych gminnych i umieszczenie urządzeń nie związanych z gospodarką drogową.

13. Wodociągi i kanalizacja

Na dzień 31.12.2021 r. gmina Tyszowce posiadała 12,008 km sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowanej w Tyszowcach. Ogółem 115,62 km sieci wodociągowej w miejscowościach: Tyszowce, Kłatwy, Zamłynie, Mikulin, Czartowczyk, Czartowiec, Kolonia Czartowiec, Niedźwiedzia Góra, Przewale, Marysin, Perespa, Czermino, Wakijów, Kazimierówka, Rudka.

13.1. Zagospodarowanie przestrzenne

W roku 2021 **wydano 170 zaświadczeń o przeznaczeniu działek** na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tyszowce. **Wydano 18 decyzji** o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. **Wydano 34 wypisów i wyrysów** z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tyszowce na wniosek inwestorów. **Wydano 2 zaświadczenia** o ujęciu lub braku ujęcia działki w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W 2021 r. została uchwalona zmiana „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Tyszowce**” dla obszarów na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kV wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

14. Oświetlenie ulic, placów i dróg

Łącznie na terenie gminy znajduje się 513 szt. opraw oświetleniowych oświetlenia ulicznego i parkowego, w tym będących na majątku PGE- 213 szt, będących na majątku Gminy Tyszowce- 173 szt, j.n.

Lp	Miejscowość (stacja trafo)	W posiadaniu PGE (szt)	W posiadaniu Gminy Tyszowce (szt)	Razem
1.	Czartowczyk 1	1		1
2.	Czartowczyk 2	10		10
3.	Czartowczyk 3	10		10
4.	Czartowczyk 4	9		9
5.	Czartowczyk 5	8		8
6.	Dębina 1	20		20
7.	Dębina 2	8	5	13
8.	Debina 4	13		13
9.	Kłatwy 1	8		8

10.	Klątwy 2	8		8
11.	Klątwy KR	8		8
12.	Klątwy Wieś	11		11
13.	Marysin 1	15		15
14.	Podbór	13	2	15
15.	Soból 1	5		5
16.	Soból 2	5		5
17.	Tyszowce Rynek	10	40	50
18.	Tyszowce 1	7		7
19.	Tyszowce Osiedle Domków	8	16	24
20.	Tyszowce Podgórze	7		7
21.	Wojciechówka 1	10		10
22.	Zamłynie 1	9		9
23.	Zamłynie 2	10	13	23
24.	Czartowiec 1		14	14
25.	Czartowiec 2		11	11
26.	Czartowiec kol.1		10	10
27.	Czartowiec kol.2		4	4
28.	Czermno 2		4	4
29.	Lipowiec		5	5
30.	Lipowiec 2		1	1
31.	Perespa MBM		2	2
32.	Przewale KR		7	7
33.	Tyszowce Wielka		35	35
34.	Wojciechówka 3		10	10
35.	Razem	213	179	392

15. Realizacja zadań inwestycyjnych

15.1. Zrealizowane zadania inwestycyjne:

Projekt: „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście Tyszowce” projektu w ramach RPO WL na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 6, Ochrona środowiska i efektywne wykorzystywanie zasobów, Działanie 6.4 Gospodarka wodno-ściekowa.”

Koszt całkowity 12 948 955,75 zł

Koszty kwalifikowalny 10 169 052,45 zł.

Wkład własny 3 686 281,52 zł.

Dofinansowanie 6 482 770,93 zł.

Długość kanalizacji: 8,008 km w tym 289 szt. przyłączy.

Długość wodociągu: 7,770 km, w tym 261 szt. przyłączy.

Projekt: Tyszowiecki Klub Seniora w Tyszowcach

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 11, Włączenie społeczne, Działanie: 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne.

Kwota całkowita: 616 953,84 zł.

Kwalifikowalne: 581 753,84 zł.

Wkład własny: 35 200,00 zł.

15.2. Wnioski złożone:

Zadanie pn. „**Budowa przedszkola ze żłobkiem w Tyszowcach**” w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Całkowita wartość planowanego zadania: 4 950 000,00 zł.

Wkład własny – ze środków Gminy – 15% - 742 500,00 zł.

Kwota wnioskowana – dofinansowanie – 85% - 4 207 500,00 zł.

16. Ochrona środowiska naturalnego, przyrody oraz zwierząt

16.1. Sprawozdawczość

W 2021 roku sporządzono wymagane prawem następujące sprawozdania:

1. Sprawozdanie bilansowe nośników energii i infrastruktury ciepłowniczej;
2. Sprawozdanie –leśnictwo i ochrona środowiska SG-01-2M (dla miasta Tyszowce) i SG—1-2W (dla wszystkich wsi należących do gminy Tyszowce);
Sprawozdania wynikają z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 449).
3. Raport do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji prowadzonej przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE); - na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2022 r., poz. 673 z późn.zm.).
4. Sprawozdanie dotyczące informacji korzystania ze środowiska oraz wysokości należnych opłat;- zgodnie z art. 286 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.).
5. Roczny raport w Bazie Azbestowej oraz wprowadzanie i aktualizowanie danych w Bazie Azbestowej z terenu gminy Tyszowce.

6. Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej, dla działań wynikających z Programu ochrony powietrza.
7. Sprawozdanie dotyczące podmiotu obowiązującego do ponoszenia opłat za usługi wodne w celu ustalenia wysokości opłaty zmiennej za odprowadzanie do wód – zgodnie z art. 552 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r., Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.).

16.2. Prowadzenie postępowań dotyczących ocen oddziaływania na środowisko oraz obszar Natura 2000.

W roku 2021 zostały przeprowadzone następujące postępowania wynikające z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.):

16.2.1. Wydano następujące decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć:

„Przebudowa drogi położonej w pasie drogi gminnej nr 112049 L w Tyszowcach na odcinku 1,154 km na nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym 713, 2205, 779, 2108 obręb Tyszowce, gmina Tyszowce, powiat tomaszowski”.

„Budowa stacji telekomunikacyjnej nadawczo-odbiorczej WA-0286 wraz z wieżą antenową oraz wewnętrzną linią zasilającą” na działce o numerze ewidencyjnym 58, obręb: Rudka, gmina Tyszowce, powiat tomaszowski, województwo lubelskie.

„Budowa farmy fotowoltaicznej „Kazimierówka § Perespa o mocy 1 MW na terenie gminy Tyszowce, dz. Nr 30/3 obręb Kazimierówka oraz dz. 27/4 obręb Perespa.

„Wykonaniu stawu/urządzenia wodnego/ o powierzchni lustra wody 0,547 ha z groblami 0,846 ha (na gruntach ornych o pow. 0,7555 ha i łące o pow. 0,0905 ha) na działce nr 361 w obrębie geodezyjnym 0020 Lipowiec, jedn. ew. Tyszowce – obszar wiejski na terenie objętym formą ochrony przyrody – obszarem ochrony specjalnej (OSO) sieci Natura 2000 ostoi ptaków Ostoja Tyszowiecka PLB 060011 i na granicy ze specjalnym obszarem ochrony (SOO) siedliskowej PLH 060084 Adelina z poborem wody z płytkiego poziomu wód gruntowych tzw. podsiąku i infiltracyjnych z otaczającego terenu”.

16.3. Azbest

W roku 2021 zostało zgłoszonych do usunięcia azbestu 40 posesji należących do osób fizycznych z terenu gminy Tyszowce w ramach realizacji zadania pn. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

16.4. Monitoring Składowiska odpadów w miejscowości Kłątwy w fazie poeksploatacyjnej

Kwestie dotyczące monitoringu składowiska odpadów reguluje ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Ustawa ta obliguje zarządzającego składowiskiem odpadów do prowadzenia monitoringu składowiska w fazie przed eksploatacyjnej, eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej (art. 124 ust 4) oraz zobowiązuje do przekazania wyników monitoringu składowiska odpadów Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska (art. 124 ust 5) .

Monitoring zrekultywowanego składowiska odpadów prowadzony jest na podstawie zawartej umowy z dnia 20.02.2018 r. Nr 1/2018 z SGS Polska sp z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Monitoring zrekultywowanego składowiska odpadów w miejscowości Kłątwy prowadzony jest w zakresie :

- 1) Badania wód podziemnych (dwa piezometry) dwa razy do roku wraz z opracowaniem wyników i przekazywany do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Delegatura w Zamościu.
- 2) Analizy emisji i składu gazu składowiskowego dwa razy do roku wraz z opracowaniem wyników i przekazywany do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Delegatura w Zamościu.
- 3) Pomiar osiadania powierzchni składowiska – raz w roku wraz z opracowaniem wyników i przekazywany do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Delegatura w Zamościu.
- 4) Pomiar opadów atmosferycznych w ujęciu dobowym (za rok) - i przekazywany do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Delegatura w Zamościu.
- 5) Sprawność systemu odgazowywania – raz w roku z opracowaniem wyników i przekazywany do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Delegatura w Zamościu.
- 6) Opracowanie zbiorczego raportu z wyników badań wraz z wynikającymi z nich wnioskami- 1 raz w roku i przekazywany do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Delegatura w Zamościu.

W roku 2021 na terenie wyżej wymienionego składowiska zrealizowano następujące zadanie tj: Opracowano i wykonano wraz z dokumentacją jeden piezometr P3 oraz przeprowadzono renowację istniejącego piezometru P1 do prowadzenia monitoringu wód podziemnych na zamkniętym składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Kłątwy, gmina Tyszowce.

Koszt wykonania całego zadania to 24 000, 00 zł.

16.5.Ochrona zwierząt

Zadaniem własnym gminy jest między innymi zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom, co wynika z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

W 2021 roku uchwalono Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Tyszowce.

Program ten obejmuje w swoim zakresie realizację takich zadań jak:

- 1) zapewnienie zwierzętom bezdomnym miejsca w schronisku;
- 2) zapewnienie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie zwierząt bezdomnych;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Gmina Tyszowce posiada zawartą z Miastem Zamość umowę ustalającą zasady wspólnego działania w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami poprzez:

-przyjęcie do Schroniska dla bezdomnych psów w Zamościu – psów z terenu Gminy Tyszowce,

-zapewnienie spełnienia ustawowych wymogów wynikających z ustawy o ochronie zwierząt.

W 2021 roku udzielono Miastu Zamość dotację z budżetu Gminy Tyszowce na realizację zadań wynikających z ww. umowy w kwocie 1800 zł.
Wydatki w poniesione w 2021 roku na realizację tego zadania wyniosły ok. 3 897,90 zł.

16.6. Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów

W roku 2021 przeprowadzono 92 postępowań dotyczących „Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów” wynikających z ustawy o ochronie przyrody, w tym:

- wystąpienie z wnioskiem do Starosty Tomaszowskiego - 3 ,
- postępowanie na wniosek osób prawnych - 8,
- zgłoszenie od osób fizycznych – 77,

w tym:

- wydano cztery Zaświadczeń dotyczących brak sprzeciwu do usunięcia drzew.

17. Gospodarka komunalna

Gospodarka odpadami komunalnymi należy do zadań własnych gminy, a jej obowiązki w tym zakresie reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Rada Miejska w Tyszowcach na swojej XIX sesji w dniu 28 lipca 2020 roku podjęła Uchwałę Nr XIX/132/2020 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2020 r. poz. 4074). W § 1 ust. 1 tej Uchwały tej ustala się, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, pobierana przez Gminę Tyszowce od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, będzie obliczana w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Ustala się także stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w ust. 1 Uchwały, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 16,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca. Ustala się stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w ust.1, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny w wysokości dwukrotnej, to jest: 32,00 zł od jednego mieszkańca.

Obowiązkiem gminy jest organizacja oraz objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem **zbiórki odpadów komunalnych**.

Właściciele nieruchomości obowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów obejmujących:

- 1) papier i tekturę,
- 2) metale,
- 3) tworzywa sztuczne,
- 4) szkło,
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- 6) bioodpady zielone i kuchenne,
- 7) odpady niebezpieczne,
- 8) przeterminowane leki i chemikalia,
- 9) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,

- 10) zużyte baterie i akumulatory,
- 11) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 12) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 13) zużyte opony,
- 14) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 15) popiół z palenisk domowych.

Gmina dokonała analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, ilości powstających odpadów, kosztów funkcjonowania systemu itp. Wnioski z tej analizy przedstawia się poniżej.

Poniesione wydatki na realizację zadania „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Tyszowce od 1 stycznia 2021 r. do 30 czerwca 2021 roku:

Koszt wynikający z umowy Nr ZP.271.16.2020 z dnia 18.12.2020 r.:

- **Zmieszane:** 944,44 zł netto za 1 t; **1 020,00 zł brutto za 1 t;**
- **Segregowane:** 902,19 zł netto za 1 t; **974,37 zł brutto za 1 t.**

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia	Wartość
1	a) FA/1/R/2021	18.01.2021 r.	8 134,02 zł (brutto) <i>(Opakowania ze szkła w ilości 8,3 Mg odebrane i składowane w PUK –u w m-cu XII. 2020 r. Zagospodarowane oraz rozliczone w m-cu I. 2021 r. wg. Umowy Nr ZP.271.11.2020)</i>
	b) FA/8/R/2021	29.01.2021 r.	37 259,95 zł (netto); 40 240,75 zł (brutto) <i>(nie uwzględniono zebranego popiołu <u>potrzeba zagospodarowania</u>)</i>
2	FA/20/R/2021	26.02.2021 r.	36 883,38 zł (netto); 39 834,05 zł (brutto) <i>(nie uwzględniono zebranego popiołu <u>potrzeba zagospodarowania</u>)</i>
3	a) FA/35/R/2021	16.03.2021 r.	33 092,33 zł (netto); 35 739,72 zł (brutto) <i>(rozliczono zagospodarowany popiół odebrany w m-cu styczniu br. i lutym br.)</i>
	b) FA/45/R/2021	31.03.2021 r.	31 863,52 zł (netto); 34 412,60 zł (brutto) <i>(nie uwzględniono zebranego popiołu w ilości 24,08 Mg <u>potrzeba zagospodarowania</u>)</i>
I kwartał 2021 r.			<ul style="list-style-type: none"> • Wydatki poczynione przez Gminę w I kw. 2021 r. - 158 361,14 zł (brutto) • Faktyczny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów w I kw. br.: <ul style="list-style-type: none"> - 139 099,18 zł. (netto) <i>(bez pozycji nr 1a).</i> - 150 227,12 zł. (brutto) <i>(bez pozycji nr 1a);</i>
4	FA/66/R/2021	30.04.2021 r.	102 430,39 zł (netto); 110 624,82 zł (brutto)

			(nie uwzględniono zebranych elektr. „35” i „36” w ilości ogółem 2,44 Mg z kwietnia oraz zebranego popiołu w ilości 24,08 Mg z marca i 14,96 Mg z kwietnia <u>potrzeba zagospodarowania</u>)
5	FA/83/R/2021	31.05.2021 r.	70 954,81 zł (netto); 76 631,19 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowane elektr. „35” i „36” w ilości ogółem 2,44 Mg z kwietnia, nie uwzględniono zebranego 3,20 Mg bio oraz zebranego popiołu w ilości 24,08 Mg z marca i 14,96 Mg z kwietnia <u>potrzeba zagospodarowania</u>)
6	FA/99/R/2021	30.06.2021 r.	68 925,86 zł (netto); 74 439,93 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowane 3,20 Mg bio z maja, nie uwzględniono zebranego popiołu w ilości 24,08 Mg z marca i 14,96 Mg z kwietnia <u>potrzeba zagospodarowania</u>)
II kwartał 2020 r.			242 311,06 zł (netto); 261 695,94 zł (brutto)
<ul style="list-style-type: none"> • Wydatki poczynione przez Gminę w I półr. 2021 r. - 420 057,08 zł (brutto) <ul style="list-style-type: none"> • Faktyczny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów w I półr. br.: <ul style="list-style-type: none"> - 381 410,24 zł. (netto) (bez pozycji nr 1a)) - 411 923,06 zł. (brutto) (bez pozycji nr 1a)) <p><i>UWAGA !!! w rozliczeniu finansowym nie uwzględniono zebranego popiołu w ilości 24,08 Mg z marca i 14,96 Mg z kwietnia <u>brak zagospodarowania odpadu</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Faktyczny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów w I półr. br.: <ul style="list-style-type: none"> - 381 410,24 zł. (netto) (bez pozycji nr 1a)) + 35 221,50 zł (netto) (zagospodarowany i rozliczony fakturą FA/143/R/2021 w październiku br., a zebrany w marcu br. popiół w ilości 24,08 Mg oraz zebrany kwietniu br. popiół w ilości 14,96 Mg) = 416 631,74 zł (netto) - 411 923,06 zł. (brutto) (bez pozycji nr 1a)) + 38 039,22 zł (brutto) (zagospodarowany i rozliczony fakturą FA/143/R/2021 w październiku br., a zebrany w marcu br. popiół w ilości 24,08 Mg oraz zebrany kwietniu br. popiół w ilości 14,96 Mg) = 449 962,28 zł (brutto) 			

**Poniesione wydatki na realizację zadania „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Tyszowce od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 roku:
Koszt wynikający z umowy Nr ZP.271.6.2021 z dnia 28.06.2021 r.:**

- **Zmieszane:** 916,67 zł netto za 1 t; **990,00 zł brutto** za 1 t;
- **Segregowane:** 875,00 zł netto za 1 t; **945,00 zł brutto** za 1 t.

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia	Wartość
1	FA/114/R/2021	30.07.2021 r.	53 290,98 zł (netto); 57 554,26 zł (brutto) (nie uwzględniono zebranego popiołu w ilości 24,08 Mg z marca i zebranego popiołu w ilości 14,96 Mg z kwietnia oraz zebranego

			w lipcu w ilości 4,54 Mg szkła i zebranego 2,60 Mg bio <u>potrzeba zagospodarowania</u>)
2	FA/128/R/2021	31.08.2021 r.	73 467,70 zł (netto); 79 345,12 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowane 4,54 Mg szkła z lipca i zebranego 2,60 Mg bio z lipca, nie uwzględniono zebranego popiołu w ilości 24,08 Mg z marca i zebranego popiołu w ilości 14,96 Mg z kwietnia oraz zebranego w sierpniu w ilości 6,40 Mg szkła i zebranego w sierpniu w ilości 6,60 Mg bio <u>potrzeba zagospodarowania</u>)
3	FA/139/R/2021	30.09.2021 r.	63 534,32 zł (netto); 68 617,07 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowane 6,40 Mg szkła z sierpnia i zebranego 6,60 Mg bio z sierpnia, nie uwzględniono zebranego popiołu w ilości 24,08 Mg z marca i zebranego popiołu w ilości 14,96 Mg z kwietnia oraz zebranego we wrześniu szkła w ilości 5,20 Mg <u>potrzeba zagospodarowania</u>)
III kwartał 2021 r.			190 293,00 zł (netto); 205 516,45 zł (brutto)
4	a) FA/143/R/2021	15.10.2021 r.	35 221,50 zł (netto); 38 039,22 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowany w październiku br., a zebrany w marcu br. popiół w ilości 24,08 Mg oraz zebrany kwietniu br. popiół w ilości 14,96 Mg) UWAGA !!! doliczono do kosztów I półrocza
c.d. 4	b) FA/157/R/2021	29.10.2021 r.	75 598,48 zł (netto); 81 646,36 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowane 5,20 Mg szkła z września, nie uwzględniono zebranego w październiku: 4,00 Mg szkła; 3,70 Mg bio; 14,10 Mg – popiołu; 1,20 Mg – 20 01 36; 3,70 Mg – 20 01 35; 4,78 Mg - opon <u>potrzeba zagospodarowania</u>)
5	FA/178/R/2021	30.11.2021 r.	73 109,70 zł (netto); 78 958,48 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowane 4,00 Mg szkła z października; 4,78 Mg - opon; 1,20 Mg – 20 01 36 z października; 3,70 Mg – 20 01 35 z października; 3,70 Mg bio z października; 14,10 Mg – popiołu z października; nie uwzględniono zebranego w listopadzie: 3,00 Mg – popiołu <u>potrzeba zagospodarowania</u>)
6	FA/199/R/2021	31.12.2021 r.	59 018,87 zł (netto); 63 740,38 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowane 3,00 Mg popiołu z listopada; nie uwzględniono zebranego w grudniu: 8,20 Mg – szkła <u>potrzeba</u>

			zagospodarowania)
*	FA/1/R/2022	20.01.2022 r.	7 175,00 zł (netto); 7 749,00 zł (brutto) (rozliczono zagospodarowane w styczniu 2022 r. zebrane w grudniu ubr.: 8,20 Mg – szkło)
IV kwartał 2021 r.			207 727,05 zł (netto); 224 345,22 zł (brutto) <i>UWAGA !!!</i> w rozliczeniu finansowym nie uwzględniono zebranego w grudniu: 8,20 Mg – szkła <u>potrzeba zagospodarowania</u>
<p>Ogółem w II półroczu 2021 roku wydatkowano 398 020,05 zł (netto); 429 861,67 zł (brutto). <i>UWAGA !!!</i> w rozliczeniu finansowym nie uwzględniono zebranego w grudniu: 8,20 Mg – szkła <u>potrzeba zagospodarowania</u></p>			
<p>*<i>UWAGA !!!</i> rozliczenie finansowe zebranego w grudniu: 8,20 Mg – szkła nastąpiło w m-cu styczniu 2022 roku fakturą nr FA/1/R/2022 z dnia 20 stycznia 2022 r. wg stawek wynikających z umowy Nr ZP.271.6.2021 z dnia 28.06.2021 r.: tj.: Segregowane: 875,00 zł netto za 1 t; 945,00 zł brutto za 1 t. w tym konkretnym przypadku stanowi to kwotę: 7 175,00 zł netto; 7 749,00 zł brutto</p> <p>Powyższe kwoty doliczone do ogólnych kosztów na realizację zadania dotyczącego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Tyszowce od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 roku, dają ostateczną kwotę roczną: <u>821 826,79 zł (netto); 887 572,95 zł (brutto).</u></p>			

Tendencje w zakresie odbioru i wywozu odpadów komunalnych – Gmina TYSZOWCE

w 2021 roku

Lp.	Miejsce odbioru/rodzaj		Data i ilość odebranych odpadów w Mg																
			I-21	II-21	III-21	I kwartał	IV-21	V-21	VI-21	II kwartał	VII-21	VIII-21	IX-21	III kwartał	X-21	XI-21	XII-21	IV kwartał	Cały rok
1	ZMIESZANE (20 03 01)	indywidualni	11,16 miasto	10,92 miasto	12,20 miasto	34,28 miasto	24,84 miasto	22,32 miasto	19,60 miasto	66,76 miasto	21,36 miasto	26,82 miasto	21,18 miasto	69,36 miasto	18,32 miasto	12,48 miasto	14,26 miasto	45,06 miasto	215,46 miasto
			22,14 wieś	13,04 wieś	19,36 wieś	54,54 wieś	27,76 wieś	31,22 wieś	23,50 wieś	82,48 wieś	24,08 wieś	32,46 wieś	23,56 wieś	80,10 wieś	27,00 wieś	22,46 wieś	22,28 wieś	71,74 wieś	288,86 wieś
		Firmy	33,30	23,96	31,56	88,82	52,60	53,54	43,10	149,24	45,44	59,28	44,74	149,46	45,32	34,94	36,54	116,80	504,32
		RAZEM	5,80	4,68	7,48	17,96	7,80	6,80	9,04	23,64	13,52	6,44	8,26	28,22	23,20	8,28	5,62	37,10	106,92
		RAZEM	39,10	28,64	39,04	106,78	60,40	60,34	52,14	172,88	58,96	65,72	53,00	177,68	68,52	43,22	42,16	153,90	611,24
2	POPIÓŁ z gosp. dom. (ex 20 01 99)	indywidualni	0 miasto	0 miasto	24,74 +12,08 miasto	36,82 miasto	8,90 miasto	- miasto	8,90 miasto	- miasto	- miasto	- miasto	- miasto	- miasto	10,50 miasto	3,00 miasto	8,42 miasto	21,92 miasto	67,64 miasto
			4,10 wieś	0 wieś	11,94 + 12,00 wieś	28,04 wieś	6,06 wieś	- wieś	6,06 wieś	- wieś	- wieś	- wieś	- wieś	- wieś	3,60 wieś	5,20 wieś	6,60 wieś	15,40 wieś	49,50 wieś
			4,10		60,76	64,86	14,96	-	14,96	-	-	-	-	-	14,10	8,20	15,02	37,32	117,14
3	PAPIER I TEKTURA (15 01 01)	indywidualni	0,14 miasto	0 miasto	0,30 miasto	0,44 miasto	- miasto	0,50 miasto	- miasto	0,50 miasto	0,32 miasto	- miasto	- miasto	0,32 miasto	- miasto	0,44 miasto	- miasto	0,44 miasto	1,70 miasto
			0,08 wieś	0 wieś	0,36 wieś	0,44 wieś	- wieś	0,42 wieś	- wieś	0,42 wieś	0,30 wieś	- wieś	- wieś	0,30 wieś	- wieś	0,56 wieś	- wieś	0,56 wieś	1,72 wieś
		Firmy	0,22	0	0,66	0,88	-	1,04	-	1,04	0,62	-	-	0,62	-	1,00	-	1,00	3,54
		RAZEM	0,04	0	0,04	0,08	0,08	0,18	0,02	0,28	0,22	0,24	0,18	0,64	0,10	0,02	0,24	0,36	1,36
		RAZEM	0,26	0	0,70	0,96	0,08	1,22	0,02	1,32	0,84	0,24	0,18	1,26	0,10	1,02	0,24	1,36	4,90
4	TWORZYWA SZTUCZNE (20 01 39)	indywidualni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		RAZEM:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Zużyte urz. elekt.-200135		-	0 miasto	0,42 PSZOK	0 miasto	1,05 miasto	1,24* miasto	- miasto	2,29 miasto	- miasto	- miasto	- miasto	- miasto	1,40 miasto	- miasto	- miasto	1,40 miasto	3,69 miasto
			-	0 wieś	0,42 PSZOK	0 wieś	- wieś	- wieś	- wieś	- wieś	- wieś	- PSZOK	- PSZOK	- PSZOK	- PSZOK	2,30 wieś	- PSZOK	0,40 PSZOK	2,30 wieś
		RAZEM:	-	0	0,42	0,42	1,05	1,24*	-	2,29	-	-	-	3,70	0,40	-	4,10	6,81	

6	Zużyte urz. elekt.-200136		0,16 PSZOK	0 miasto 0 wieś	-	0 miasto 0 weś 0,16 PSZOK	0,76 miasto - wieś	1,20* miasto - wieś	- miasto - wieś	1,96 miasto - wieś	- miasto - wieś	- miasto - wieś	- miasto - wieś PSZOK	- miasto - wieś PSZOK	0,90 miasto 0,30 wieś	- miasto - wieś PSZOK	-	0,90 miasto 0,30 wieś PSZOK	2,86 miasto 0,30 wieś 0,16 PSZOK		
			0,16	0	-	0,16	0,76	1,20*	-	1,96	-	-	-	-	-	1,20	-	-	1,20	3,32	
7	Odpady wielkogabarytowe (20 03 07)		-	- miasto - wieś 0,80 PSZOK	0,10 PSZOK	0 miasto 0 wieś 0,90 PSZOK	7,50 miasto 14,10 wieś 0,36 PSZOK	- miasto - wieś	- miasto - wieś 0,46 PSZOK	7,50 miasto 14,10 wieś 0,82 PSZOK	- miasto - wieś PSZOK	- miasto - wieś	- miasto - wieś PSZOK	- miasto - wieś PSZOK	6,28 miasto 11,74 wieś	- miasto - wieś 1,45 PSZOK	0,40 PSZOK	6,28 miasto 11,74 wieś 1,85 PSZOK	13,78 miasto 25,84 wieś 3,57 PSZOK		
			-	0,80	0,10	0,90	21,96	-	0,46	22,42	-	-	-	-	-	18,02	1,45	0,40	19,87	43,19	
			firmy	-	0	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,42	0,42	0,42
	RAZEM:		-	0,80	0,10	0,90	21,96	-	0,46	22,42	-	-	-	-	18,02	1,45	0,88	20,29	43,61		
8	Gruz								17 01 07 - 2,98	17 01 07 - 2,98	-	-	-	-	-	-	-	-	17 01 07 - 2,98 17 01 02 - 4,50		
9	Szkło (15 01 07)		indywidualni		2,8/- miasto 5,5/- wieś	3,40 miasto 5,20 wieś	0 miasto 0 wieś	3,40 miasto 5,20 wieś	3,40 miasto 8,20 wieś	3,34 miasto 4,00 wieś	2,10 miasto 4,90 wieś	8,84 miasto 17,10 wieś	2,20 miasto 3,94 wieś	3,10 miasto 6,10 wieś	2,20 miasto 3,00 wieś	7,50 miasto 13,04 wieś	2,00 miasto 3,90 wieś	- miasto - wieś	2,70 miasto 5,50 wieś	4,70 miasto 9,40 wieś	24,44 miasto 44,74 wieś
			8,3	-	8,60	0	8,60	11,60	7,34	7,00	25,94	6,14	9,20	5,20	20,54	5,90	-	8,20	14,10	69,18	
			firmy	0,12	0,24	0,08	0,44	0,90	0,18	0,32	1,40	0,10	0,08	1,76	1,94	1,20	0,71	2,40	4,31	8,09	
	RAZEM:		8,3/0,12	8,84	0,08	9,04	12,50	7,52	7,32	27,34	6,24	9,28	6,96	22,48	7,10	0,71	10,60	18,41	77,27		
10	Zużyte opony (16 01 03)		-	-	-	-	2,10 miasto 4,30 wieś 1,272 0 PSZOK	- miasto - wieś	- miasto - wieś	2,10 miasto 4,30 wieś 1,2720 PSZOK	-	- miasto - wieś PSZOK	- miasto - wieś PSZOK	- miasto - wieś PSZOK	1,18 miasto 3,60 wieś	miasto wieś	0,228 PSZOK	1,18 miasto 3,60 wieś 0,228 PSZOK	3,28 miasto 7,90 wieś 1,50 PSZOK		
			-	-	-	-	7,6720	-	-	7,6720	-	-	-	-	4,78	-	0,228	5,008	12,68		
11	Odpady ulegające biodegradacji (20 02 01)		1,30 miasto 0,66 wieś	- miasto 0,20 wieś	0,50 miasto 0,60 wieś	1,80 miasto 1,46 wieś	5,30 miasto 1,61 wieś 0,5 PSZOK	3,90 miasto 2,60 wieś	5,40 + 3,20 z maja miasto 3,20 wieś	17,80 miasto 7,41 wieś 0,5 PSZOK	6,24 miasto 2,20 wieś 0 PSZOK	8,60 miasto 3,00 wieś	5,34 miasto 1,90 wieś	20,18 miasto 7,10 wieś - PSZOK	9,60 miasto 3,30 wieś	4,22 miasto 3,20 wieś	1,40 miasto 0,86 wieś	15,22 miasto 7,36 wieś	55,00 miasto 23,33 wieś 0,5 PSZOK		
			1,96	0,20	1,10	3,26	7,41	6,50	11,80	25,71	8,44	11,60	7,24	27,28	12,90	7,42	2,26	22,58	78,83		
			firmy	-	0,12	-	0,12	0,25	0,40	-	0,65	-	-	0,16	0,16	0,06	0,10	-	0,16	1,09	
	RAZEM:		1,96	0,32	1,10	3,38	7,66	6,90	11,80	26,36	8,44	11,60	7,40	27,44	12,96	7,52	-	22,74	79,92		

12	Zmieszane odpady opakowaniow (w części zaw metal i tworzywa sztuczne) (ex 15 01 06)		- miasto	2,88 miasto	0 miasto	2,88 miasto	3,64 miasto	2,30 miasto	2,10 miasto	8,04 miasto	2,22 miasto	3,06 miasto	2,58 miasto	7,86 miasto	2,08 miasto	- miasto	3,32 miasto	5,40 miasto	24,18 miasto
			- wieś	3,32 wieś	0 wieś	3,32 wieś	4,38 wieś	2,98 wieś	2,44 wieś	9,80 wieś	3,02 wieś	3,86 wieś	2,92 wieś	9,80 wieś	2,52 wieś	- wieś	4,94 wieś	7,46 wieś	30,38 wieś
			-	6,20	0	6,20	8,02	5,28	4,54	17,84	5,24	6,92	5,50	17,66	4,60	-	8,26	12,86	54,56
		firmy	0,22	0,26	0,36	0,84	0,20	0,30	0,38	0,88	0,82	0,22	0,54	1,58	0,24	0,22	1,02	1,48	4,78
	RAZEM:	0,22	6,46	0,36	7,04	8,22	5,58	4,92	18,72	6,06	7,14	6,04	19,24	4,84	0,22	9,28	14,34	59,34	
zebrane odpady zmieszane		indywidualni	33,30	23,96	31,56	88,82	52,60	53,54	43,10	149,24	45,44	59,28	44,74	149,46	45,32	34,94	36,54	116,80	504,32
		firmy	5,80	4,68	7,48	17,96	7,80	6,80	9,04	23,64	13,52	6,44	8,26	28,22	23,20	8,28	5,62	37,10	106,92
		RAZEM:	39,10	28,64	39,04	106,78	60,40	60,34	52,14	172,88	58,96	65,72	53,00	177,68	68,52	43,22	42,16	153,90	611,24

zebrane odpady selektywnie	indywidualni	6,44	15,80	63,04	85,28	73,4320	22,60	31,28	127,312	20,44	27,72	17,94	66,10	65,20	18,47	34,368	118,038	396,73
	firmy	0,38	0,62	0,48	1,48	1,43	1,06	0,7	3,19	1,14	0,54	2,64	4,34	1,60	0,83	4,08	6,51	15,52
	RAZEM:	6,82	16,42	63,52	86,76	74,862	23,66	31,98	130,502	21,58	28,26	20,58	70,42	66,80	19,3	38,448	124,548	412,23

zebrane odpady OGÓLEM	indywidualni	39,74	39,76	94,60	174,10	126,032	76,14	74,38	276,552	65,88	87,00	62,68	215,56	110,52	53,41	70,908	234,838	901,05
	firmy	6,18	5,30	7,96	19,44	9,23	7,86	9,74	26,83	14,66	6,98	10,9	32,54	24,80	9,11	9,70	43,61	122,42
	RAZEM:	45,92	45,06	102,56	193,54	135,262	84,00	84,12	303,382	80,54	93,98	73,58	248,10	135,32	62,52	80,608	278,448	1 023,47

Rok 2021, był kolejnym rokiem „pandemicznym” na odbiór odpadów medycznych z izolatoriów domowych wydatkowano kwotę 4 598,64 zł brutto.

Kolejnym zadaniem realizowanym w ramach gospodarki komunalnej jest „**Utrzymanie w czystości i porządku terenów miasta i gminy Tyszowce**”.

W okresie sprawozdawczym zadanie to było realizowane wyłącznie poprzez pracę pracowników gospodarczych zatrudnionych w Urzędzie Miejskim. Koszt tego zadania wynosi 56 702,19 zł netto, co się przekłada na kwotę 66 709,12 zł brutto.

Inne wydatki komunalne (usługi asenizacyjne itp.) to koszt rzędu 2 560,00 zł brutto.

Działalność gospodarcza w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych

W okresie sprawozdawczym na terenie Gminy Tyszowce działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych prowadziło trzech przedsiębiorców:

- 1) Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o.o. ul. Wielka 62, 22-630 Tyszowce - posiadający zezwolenie Burmistrza na prowadzenie działalności z dnia 14 lutego 2017 roku, nr decyzji: GK.7031.7.1.2017;
- 2) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe AXIM Miska Sylwester ul. Hetmańska 2c, 22-630 Tyszowce - posiadający zezwolenie Burmistrza na prowadzenie działalności z dnia 15 września 2016 roku, nr decyzji: GK.7031.7.2.2016;
- 3) Anna Niedźwiedz ul. Średnia 33, 22-630 Tyszowce - posiadający zezwolenie Burmistrza na prowadzenie działalności z dnia 05 grudnia 2018 roku, nr decyzji: GK.7031.7.3.2018;

Wyżej wymienieni przedsiębiorcy w roku 2021 opróżnili i przekazali do stacji zlewnych ogółem 4 635,7 m³ ścieków bytowych, w tym 1 922,6 m³ ścieków bytowych z terenu wiejskiego Gminy Tyszowce i 2 713,1 m³ ścieków bytowych z terenu miejskiego Gminy Tyszowce.

Zgodnie z rejestrem zbiorników bezodpływowych w 2021 roku było tych zbiorników na terenie wiejskim – 669, a na terenie miejskim – 70. W mieście Tyszowce trwa podłączanie nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Oczyszczalni przydomowych jest 22, w tym: na terenie wiejskim jest ich - 14, a na terenie miejskim – 8.

Stacje zlewnie występują tylko na terenie miejskim i jest ich 2.

18. Gospodarka nieruchomościami

18.1. Sprzedaż, oddanie w użytkowanie wieczyste

Dochody planowane na 2021 rok z tytułu użytkowania wieczystego wynosiły 500,00 zł, natomiast wykonane wynoszą 584,45 zł.

W 2021 roku Gmina Tyszowce nie oddała żadnej nieruchomości w użytkowanie wieczyste.

W 2021 roku nie przekształcono żadnej nieruchomości z użytkowania wieczystego w prawo własności.

W roku budżetowym na 2021 rok nie przewidywano i nie skomunalizowano żadnych gruntów.

Planowane dochody ze sprzedaży mienia komunalnego w 2021 roku wynosiły 100.000,- zł. Dochody wykonane ze sprzedaży mienia komunalnego wynoszą 34.986,51 zł.

Do sprzedaży przeznaczono 14 działek budowlanych położonych w Tyszowcach przy ulicy Słonecznej i Jaśminowej. Ogłoszony przetarg ustny nieograniczony na powyższe nieruchomości doszedł do skutku. Tylko jedna osoba fizyczna uczestniczyła w przetargu i nabyła działkę budowlaną położoną przy ulicy Słonecznej oznaczoną nr 2197/30 o powierzchni 0,0922 ha za cenę 43.033,51 zł. Na pozostałe 13 działek brak było oferentów.

18.2. Gospodarowanie mieniem komunalnym

Na terenie Gminy znajduje się 568,16 ha gruntów skomunalizowanych, z tego 85,69 ha stanowią drogi gminne i 219,83 ha zajmują drogi pozostałe.

Pozostałość w ilości 262,64 ha zajmują:

- tereny budowlane zabudowane między innymi remizo- świetlicami i świetlicami na terenie gminy - 3,74 ha

Ponadto w wieczystym użytkowaniu znajduje się 0,58 ha gruntów.

Grunty oddane w zarząd jednostkom oświaty - ogółem - 6,55 ha, w tym: Szkole Podstawowej w Perespie – 0,67 ha, Szkole Podstawowej w Przewalu – 1,77 ha, Szkole Podstawowej w Kazimierówce – 1,82 ha, Szkole Podstawowej w Czartowczyku – 0,83 ha, Szkole Podstawowej w Tyszowcach – 1,46 ha.

Grunty oddane w użyczenie tj. działka nr 963/1 o powierzchni 13,5633 ha położona w Tyszowcach - Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z ochroną gatunku priorytetowego jakim jest suszeł perełkowany. Grunty będące w użyczeniu - oddane do bezpłatnego korzystania o powierzchni ogólnej 7,7644 ha położone w Tyszowcach oznaczone nr działek 666/18 i 666/20 Zarządowi Okręgowego Polskiego Związku Wędkarskiego w Zamościu z przeznaczeniem na zbiornik wodny do prowadzenia gospodarki rybacko-wędkarskiej przez wędkarzy miejscowego Koła Polskiego Związku Wędkarskiego „HUCZWA” W Tyszowcach.

Pozostałe mienie stanowią:

- 2 budynki komunalne - w Tyszowcach – 0,14 ha i we wsi Perespa - 0,25 ha
- Urząd Miejski – 0,21 ha
- Strażnica OSP wraz z Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach – 0,20 ha
- Biblioteka w Tyszowcach - 0,09 ha
- Przychodnia w Tyszowcach – 0,25 ha i budynek po byłym Ośrodku Zdrowia w Perespie – 0,20 ha, grunty wraz z budynkiem po byłej Aptece – 0,05 ha
- ujęcie wody w Tyszowcach - 0,40 ha
- teren pod nowe ujęcie wody – 0,92 ha
- targowisko we wsi Kłątwy - 1,29 ha,
- sklep w Perespie - 0,07 ha
- tereny po byłym skupie mleka we wsi Czermno – 0,07 ha, Perespa – 0,09 ha,
- tereny po byłym SKR Tyszowce: Czermno – 0,52 ha, Zamłyńie – 0,30 ha
- grunty położone w terenach budowlanych /niezabudowane/ - 5,95 ha
- tereny zieleni /skwery/ - 1,20 ha, grunty rolne – 10,01 ha
- pozostałe grunty szkolne na terenie gminy – 7,73 ha
- stadion miejski - 1,76 ha, teren po byłym składowisku odpadów – 0,50 ha
- wydzierżawione grunty w Tyszowcach - „na Dąbrowie” prawa i lewa strona – 138,09 ha
- inne grunty między innymi: basen strażacki, pastwiska, nieużytki i inne – 59,73 ha,
- działka zabudowana byłym internatem - 0,43 ha

Mieszkaniowy zasób Gminy Tyszowce stanowi 14 lokali mieszkalnych, z czego 11 lokali znajduje się na terenie miasta, a 3 lokale na terenie wiejskim.

Dochody planowane na 2021 rok z tytułu wynajmu lokali mieszkalnych wynosiły 5700,00 zł, natomiast wykonane wynoszą kwotę 5444,26 zł.

Dochody planowane z najmu i dzierżawy składników majątkowych za 2021 rok wynosiły 380 000,00 zł, natomiast wykonane wynoszą 357 063,00 zł.

W roku 2021 nie wpłynęły wnioski o przeprowadzenie postępowania rozgraniczeniowego. Zainteresowane osoby występowały osobiście bez pośrednictwa Urzędu o okazanie granic na gruncie do osób posiadających uprawnienia w tym zakresie.

Wydano 5 postanowień i 5 decyzji dotyczących podziałów nieruchomości.

19. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

19.1. Zawarte umowy na podstawie przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z prawem zamówień publicznych

Lp.	Przedmiot / treść umowy	Wartość umowy (netto)	Wartość umowy (brutto)
1	Dostawa ciągnika rolniczego	157900,00	194217,00
2	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej z przyłączami oraz przeprowadzenie prac remontowych przy ujęciu wody na ul. Kościelnej w Tyszowcach	1 199 906,30	1 475 884,75
3	Przebudowa drogi gminnej nr 112049L w Tyszowcach	210096,90	258419,19
4	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Podborze	36079,00	44377,17
5	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Tyszowce w roku 2021 – II półrocze	418194,46	451650,02
6	Przebudowa drogi wewnętrznej w Kłątwach	135155,70	166241,51
7	Przebudowa drogi w Sobolu	63866,50	78555,8
8	Dowóz dzieci do szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Tyszowce w roku szkolnym 2021/2022 wraz z zapewnieniem opieki podczas przewozów	130178,54	160119,60
9	Udzielenie długoterminowego kredytu w wysokości 2 400 000 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań przez Gminę Tyszowce	152769,00	152769,00
10	Dostawa oleju opałowego do kotłowni olejowych Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Tyszowcach w sezonie grzewczym 2021/2022	192120,00	236307,60
11	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Tyszowce w 2022 r.	739083,75	909073,01

20. Sytuacja finansowa

Budżet Gminy

Uchwałą Nr XXI/152/2020 Rady Miejskiej w Tyszowcach z dnia 8 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tyszowce na 2021 r. uchwalony został budżet Gminy Tyszowce na 2021 r.

Budżet został uchwalony w wysokości:

- **dochody budżetowe - 28 034 676,43** z tego:

dochody bieżące – **25 704 220,00 zł**,

dochody majątkowe – **2 330 456,43 zł**

- **wydatki budżetowe - 28 508 430,41 zł.** z tego:

wydatki bieżące – **23 725 441,07 zł**,

wydatki majątkowe – **4 782 989,34 zł.**

Planowany deficyt budżetowy wyniósł **473 753,98** zł, który zostanie pokryty planowanymi przychodami pochodzącymi z kredytów w wysokości **363 753,98** zł oraz niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunkach bankowych budżetu wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 dotacji na realizację programu, projektu finansowanego z udziałem tych środków w wysokości **110 000,-** zł.

-przychody budżetu - 1 722 450,94 zł.

-rozchody budżetu - 1 248 696,96 zł

Do planu budżetu w trakcie 2021 roku zostały wprowadzone zmiany uchwałami Rady Miejskiej w Tyszowcach nr XXIV/172/2021 z dnia 26.03.2021 r. nr XXV/180/2021 z dnia 02.06.2021 r. nr XXVI/191/2021 z dnia 24.06.2021 r. nr XXVII/195/2021 z dnia 30.07.2021 r. nr XXVIII/196/2021 z dnia 22.09.2021r, nr XXIX/212/2021 z dnia 29.11.2021r. nr XXXI/228/2021 z dnia 29,12.2021r. oraz Zarządzeniami Burmistrza Tyszowiec nr 16/2021 z dnia 29.01.2021 r. nr 46/2021 z dnia 8 .04.2021 r. nr 52/2021 z dnia 27.04. 2021 r. nr 76/2021 z dnia 06.07.2021 r. nr 86/2021 z dnia 09.08.2021 r. nr 101/2021 z dnia 30.09.2021 r. nr 109/2021 z dnia 15.10.2021 r. nr 120/2021 z dnia 17.11.2021 r. nr 129/2021 z dnia 14.12.2021r. nr 142/2021 z dnia 31.12.2021 r. nr 145/2021 z dnia 31.12.2021 r. nr 148/2021 z dnia 31.12.2021 r.

Po wprowadzeniu powyższych zmian na dzień 31 grudnia 2021 r. plan i wykonanie budżetu przedstawia się następująco:

- dochody budżetowe : plan – **30 761 818,29 zł**, wykonanie – **33 490 081,20 zł**, tj. **108,87%** planu rocznego, w tym : dochody bieżące plan **27 546 716,74 zł** , wykonanie– **27 801 188,49 zł**, tj.**100,92 %** planu, dochody majątkowe : plan **3 215 101,55 zł** wykonanie – **5 688 892,71 zł**, tj. **176,94 %** planu.

- wydatki budżetowe: plan – **32 222 475,93 zł**, wykonanie – **30 024 823,65 zł** tj. **93,18 %** planu rocznego, w tym : wydatki bieżące plan **25 320 164,27 zł**, wykonanie **23 972 123,85 zł**, tj.**94,68 %** planu, wydatki majątkowe : plan **6 902 311,66 zł**, wykonanie **6 052 699,80 zł** tj. **87,69 %** planu.

Przychody budżetu plan - **2 709 354,60 zł**. wykonanie **3 495 444,47 zł**. w tym; kredyty i pożyczki plan **2 458 093,13 zł**, wykonanie **2 400 000,- zł** tj. **97,64 %** planu, środki pieniężne , o których mowa w art.217 ust.2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych plan **133 794,35 zł**, wykonanie **133 794,35 zł**. wolne środki o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych plan **117 467,12 zł** wykonanie **961 650,12 zł**.

Rozchody budżetu - plan **1 248 696,96 zł** , wykonanie **1 248 696,96** tj. **100,00 %** planu rocznego, są to raty kredytów przypadających do spłaty w danym roku zgodnie z zawartymi umowami bankowymi.

Na koniec roku budżet Gminy Tyszowce zamyka się nadwyżką w wysokości **3 465 257,55 zł**, która w kwocie **1 248 696,96 zł** została przeznaczona na spłatę pożyczek i kredytów. Należności wymagalne na dzień 31.12.2021 r. wynoszą **1 556 855,98 zł** w stosunku do 2020 roku wzrosły o 10,6 %, występują przede wszystkim w podatku rolnym od osób fizycznych **309 535,62 zł**, wzrost w stosunku do roku 2020 o 4,09 %, podatku od nieruchomości osób prawnych **27 009,55 zł**, wzrost do roku 2020 o **16 454,76 zł**, podatek od nieruchomości od osób fizycznych **46 931,58 zł**, wzrost w stosunku do roku 2020 o **15 035,12 zł**, w dziale 852- Pomoc społeczna, zaległości z tytułu zaliczki alimentacyjnej w wysokości **772 965,74 zł** wzrost do 2020 r o 8,63%, we wpływach za odpady w wysokości **214 949,38 zł** wzrost w stosunku do 2020 r o 21,85 % oraz zaległości z tytułu dzierżawy gruntów na Dąbrowie w wysokości **146 800,80 zł**, sprawa w sądzie. Zobowiązania na dzień 31.12.2021 r. wynoszą **1 232 573,71 zł**, zobowiązań wymagalnych brak.

Zobowiązania dotyczą nie odprowadzonych składek ZUS oraz podatku dochodowego od wypłaconych wynagrodzeń za grudzień, których termin zapłaty przypada w miesiącu styczniu, naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz faktur których termin zapłaty przypada w miesiącu styczniu.

Poziom zadłużenia

Zadłużenie gminy z tytułu zaciągniętych w latach poprzednich kredytów oraz pożyczek, na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosi ogółem - **12 379 005,99 zł**.

Nazwy banków oraz kwoty kredytów i pożyczek :

1. Kredyty długoterminowe zaciągnięte w BGK w Lublinie – **4 788 005,99 zł**.
2. Kredyt długoterminowy zaciągnięty w Banku Ochrony Środowiska w Lublinie **591 000 zł**.
3. Kredyty długoterminowe zaciągnięte w BS Łaszczów **4 600 000,- zł**,
4. Kredyt długoterminowy zaciągnięty w Banku Spółdzielczym w Lubyczy Królewskiej w wysokości **2 400 000,- zł**.

Gmina w 2021 roku nie udzielała poręczeń, gwarancji, jak też nie emitowała papierów wartościowych, zaciągnięty został kredyt w wysokości 2 400 000 zł. w Banku Spółdzielczym w Lubyczy Królewskiej .

Realizacja dochodów bieżących

Dochody bieżące zostały zrealizowane w **100,92%** planu, największą pozycję w budżecie pod względem kwotowym tj. **8 419 032,- zł** stanowi subwencja ogólna, która składa się z dwu części: oświatowej i wyrównawczej.

część wyrównawcza wpłynęła w kwocie	4 066 811,00 zł
Część oświatowa wpłynęła w kwocie	4 352 221,00 zł.
oraz część równoważąca subwencji ogólnej	120 722,00 zł

Wpłynęła również kwota **341 973,- zł** z tytułu uzupełnienia subwencji ogólnej.

W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jst są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku od osób prawnych, w 2021 r. wpłynęła kwota **2 191 731,- zł**, tj. **108,24 %** do planowanej kwoty **2 024 821,- zł**. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły **148 311,12 zł**, tj. 93,63% planu.

Źródłami dochodów własnych gminy są wpływy z podatków i opłat osób fizycznych oraz prawnych.

Wpływy z podatków od osób prawnych za 2021 r przedstawiają się następująco:

- podatek rolny	8 867,40 zł.
- podatek od nieruchomości	2 760 462,24 zł
- podatek leśny	27 198,00 zł
- podatek od środków transportowych	2 635,00 zł
- podatek od czynności cywilno-prawnych	844,00 zł
- odsetki od nieterminowych wpłat	323,76 zł.

Realizacja ww. dochodów w stosunku do planu przebiegała prawidłowo, dochody zrealizowano w 98,60 % zaległości występują przede wszystkim w podatku od nieruchomości firm prowadzących działalność na naszym terenie w wysokości 27 009,55 zł, wystawiono 16 szt. upomnień na kwotę 21 948 zł. oraz wystawiane są tytuły wykonawcze które przekazywane są do Urzędu Skarbowego.

Wpływy z podatków i opłat od osób fizycznych za 2021 r. przedstawiają się następująco:

- podatek rolny	1 321 998,72 zł
- podatek od nieruchomości	204 593,62 zł
- podatek leśny	23 037,64 zł
- podatek od środków transportowych	30 440,00 zł
- podatek od spadków i darowizn	6 149,00 zł
- podatek od czynności cywilnoprawnych	140 495,43 zł
- wpływy z odsetek za nieterminowe wpłaty podatków	10 952,63 zł

Wyżej wymienione dochody zostały zrealizowane w **96,53%** w stosunku do planu, zaległości ogółem wyniosły **371 506,78 zł** w stosunku do poprzedniego roku wzrosły o 8,49 %, , największe zaległości występują w podatku rolnym **309 535,62 zł** , są to zaległości z lat ubiegłych oraz roku bieżącego, wzrost o 4,09 % do roku 2021 r.

Realizacja podatku rolnego od osób fizycznych w poszczególnych sołectwach za 2021 r, przedstawia się następująco:

LP	Nazwa Sołectwa	Saldo pocz.	Przypis	Odpis	Wpłaty	Umorzenia	Zaległości	Nadpłaty
1	Czartowiec	4604,94	53259,00	1172,00	51815,00	0,00	5395,00	518,06
2	Czartowiec Kol.	1551,10	48167,00	1768,00	47698,70	0,00	927,00	675,60
3	Czartowczyk	14858,65	107687,00	4062,00	103496,16	0,00	16015,10	1027,61
4	Czermno	24045,58	103498,00	1646,00	100837,91	843,00	25214,01	997,34
5	Dębina	10923,10	131168,00	2228,00	128679,53	0,00	12507,67	1324,10
6	Kazimierówka	25380,85	88687,00	1993,60	81799,40	0,00	31584,90	1310,05
7	Kłątwy	36880,66	114909,00	3805,76	112606,29	0,00	36455,71	1078,10
8	Lipowiec	7358,64	12114,00	683,00	11884,08	0,00	6972,16	66,60
9	Marysin	2096,21	35773,00	2779,00	34147,08	0,00	1358,00	414,87
10	Mikulín	6793,49	77404,00	1904,00	75609,79	0,00	7132,16	448,46

11	Niedźwiedzia Góra	2860,65	32001,00	1631,00	33113,00	0,00	1783,00	1665,35
12	Perespa	26309,42	128140,00	2962,00	125787,80	0,00	26504,02	804,40
13	Przewale	43990,61	108228,00	4040,10	97510,47	0,00	52374,23	1706,19
14	Podbór	3140,65	17777,00	674,00	16900,50	0,00	3639,00	295,85
15	Rudka	1319,09	19443,00	306,00	19137,00	0,00	1480,00	160,91
16	Soból	16997,97	46639,00	1199,00	42304,00	0,00	20166,97	33,00
17	Tyszowce	14553,31	119527,00	4202,00	116594,41	0,00	15219,80	1935,90
18	Wakijów	27986,81	68019,00	856,00	63486,10	494,00	31890,40	720,69
19	Wojciechówka	2286,65	12730,00	1768,00	12521,00	0,00	913,00	185,35
20	Zamłynie	10632,46	50043,00	4499,97	46070,50	0,00	12003,49	1898,50
	RAZEM	284570,84	1375213,00	44179,43	1321998,72	1337,00	309535,62	17266,93

Wpływy z pozostałych dochodów własnych gminy przedstawiają się następująco:

- wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności	5 500,00 zł
- wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste	584,45 zł
- wpływy z tytułu darowizny	80 000,00 zł
- wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	19 286,00 zł
- wpływy z opłaty skarbowej	23 263,00 zł.
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej	1 087,20 zł
- dochody z tytułu dywidendy	50 000,00 zł
- dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	95 848,99 zł
- wpływy za zajęcie pasa drogowego	168 030,77 zł
- rekompensata z tytułu utraconych dochodów z opłaty targowej	39 086,00zł.
- wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	9 769,58 zł
- wpływy z tytułu kosztów upomnień	4 524,89 zł
- wpłaty za wyżywienie i czesne w przedszkolu oraz oddziałach przedszk.	149 894,90 zł
- wpływy z innych gmin za uczęszczanie dzieci do Przedszkola Samorządowego	123 869,28zł
- wpłaty za wynajem autobusu	3 817,20 zł.
- wpłata z tytułu zatrzymanego wadium z powodu nieuzasadnionego odstąpienia od podpisania umowy	10 000,00 zł
- zwrot nadpłaconej dotacji dla stowarzyszenia „Krok za krokiem”	24 529,19 zł
- wpływ podatku VAT w związku z realizacją inwestycji wodoc-kanaliz.	766 624,83 zł
- odsetki od nieterminowych wpłat za czynsze, świadczeń wychowawczych i rodzinnych, za odpady , odsetki na rachunkach bankowych,	2 774,75 zł
- wpływy za odpady	700 828,84 zł

Gmina otrzymuje również dochody z zasobów posiadanego mienia komunalnego są to przede wszystkim: czynsze za wynajem lokali, dzierżawa gruntów, dzierżawę urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, użytkowanie wieczyste, dochody te zostały zrealizowane w kwocie **363 091,71 zł** tj. **94,02 %** planu, zaległości w wysokości **146 800,80 zł**. występują z tytułu dzierżawy gruntów na „Dąbrowie” egzekucja w sądzie – w marcu br. wpłacona została kwota w wysokości 10 000,- zł na poczet wymienionych zaległości.

Następnym źródłem dochodów własnych gminy jest procentowy udział gminy od wyegzekwowanych zaliczek alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego, wpływy z usług opiekuńczych, odpłatność za pobyt w DPS i w schronisku oraz odpłatność za pobyt w Senior + w wysokości **20 438,73 zł**, jednakże występują duże zaległości w wysokości **772 965,74 zł**, z tytułu funduszu oraz zaliczki alimentacyjnej, z roku na rok zaległości z tego tytułu są coraz większe, egzekucję w stosunku do dłużników alimentacyjnych na bieżąco prowadzi MOPS. Pozostałe dochody między innymi środki na promocję szczepień, organizacji infolinii, dowóz osób na szczepienia w wysokości **34 850,12 zł**, oraz nagroda w konkursie „Rosnąca Odporność” w wysokości **1 000 000,- zł**.

Wykonanie dochodów majątkowych

Dochody majątkowe w 2021 r wyniosły **5 688 892,71 zł**. w tym: dochody ze sprzedaży majątku **34 986,51 zł**, sprzedano 1 działkę na Dąbrowie, przetarg ogłoszono na sprzedaż 14 działek zgłosił się tylko 1 oferent, pozostałe dochody to dotacje związane z realizowanymi inwestycjami które były dofinansowane w wysokości **5 509 655,20 zł**, dotacje te zostały opisane w pkt. pozyskane środki ze źródeł zewnętrznych.

Wykonanie dochodów bieżących na zadania zlecone i bieżące

Na sfinansowanie zadań zleconych oraz własnych gmina otrzymała następujące dotacje:

- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminie między innymi na: świadczenia rodzinne, zaliczki alimentacyjne, na zadanie związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci, aktualizację stałego rejestru wyborców, zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego dla osób prowadzących działalność rolniczą oraz na zadania związane z przeprowadzeniem spisu ludności, na łączną kwotę **7 704 936,51 zł**.

- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na dofinansowanie własnych zadań bieżących gminy tj. na zasiłki i pomoc w naturze, utrzymanie MOPS-u, dożywianie w szkołach, stypendia dla uczniów, dofinansowanie na doposażenie stołówki szkolnej oraz na program Laboratoria przyszłości łącznie **621 690,19 zł**.

Ogółem dochody zostały zrealizowane w wysokości **33 490 081,20 zł** tj. **108,87 %** rocznego planu. Podsumowując realizację dochodów należy stwierdzić że była prawidłowa, w stosunku do planu realizacja dochodów była zadowalająca, zaległości które występują w wyżej opisywanych podatkach i opłatach dotyczą przede wszystkim lat ubiegłych.

Realizacja wydatków

Wydatki budżetu gminy realizowane były przez wszystkie jednostki organizacyjne gminy, które prowadziły gospodarkę finansową na podstawie własnych planów finansowych. Środki były przekazywane pod niezbędne wydatki, które analizowane były pod względem ich; legalności, celowości i gospodarności.

Plan i wykonanie wydatków budżetu gminy na dzień 31 grudnia 2021 roku przedstawia się następująco:

- wydatki budżetowe: plan – 32 222 475,93 zł, wykonanie – 30 024 823,65 zł tj. 93,18 % planu rocznego, w tym : wydatki bieżące plan 25 320 164,27 zł, wykonanie 23 972 123,85 zł, tj. 94,68 % planu, wydatki majątkowe : plan 6 902 311,66 zł, wykonanie 6 052 699,80 zł.

Największą pozycję w wydatkach bieżących stanowią wydatki działu oświata i wychowanie które wynoszą 9 165 992,59 zł, następnie wydatki działu rodzina w wysokości 6 889 519,24 zł, wydatki w pozostałych działach są zbliżone do 2020 r.

Wydatki majątkowe na inwestycje realizowane w 2021r.

Dział	Rozdz.	par.	Treść	Plan	Wykonanie	%
600			Transport i łączność	655 856,17	581 868,11	88,72
	60016		<i>Drogi gminne</i>	645 856,17	581 868,11	90,09
		6050	<i>Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych</i>	631 856,17	567 868,11	89,67
			<i>Przebudowa drogi gminnej nr 112049L w Tyszowcach wkład własny - 178 690,30 zł, dotacja z Rządowego Programu Rozwoju Dróg- 172 491,00 zł</i>	304 181,30	262 951,79	86,45
			<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w Kłątwach, wkład własny - 66 430,07 zł, dotacja z Rządowego Programu Rozwoju Dróg- 63 632,00 zł</i>	175 062,07	168 162,24	96,06
			<i>Przebudowa drogi w Sobolu</i>	83 093,14	79 330,91	95,47
			<i>Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Podborze</i>	49 519,66	45 123,17	91,12
			<i>Droga dojazdowa do pól Gliniska</i>	20 000,00	12 300,00	61,50
		6060	<i>Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych-</i>	14 000,00	14 000,-	100
			<i>Zakup kosiarki bijakowej tylnobocznej do ciągnika</i>	14 000,00	14 000,-	100
	60013		<i>Drogi publiczne wojewódzkie</i>	10 000,00		
		6050	<i>Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych</i>	10 000,00		
			<i>Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej na ulicy Wielkiej w Tyszowcach(wykonanie projektu technicznego)</i>	10 000,00		
750			Administracja publiczna	70 000,00	17,00	0,02
	75023		<i>Urzędy gmin</i>	70 000,00	17,00	0,02
		6050	<i>Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych</i>	70 000,00	17,00	0,02
			<i>Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego oraz garażu</i>	70 000,00	17,00	0,02
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 833 466,15	5 445 799,15	93,35
	90001		<i>Gospodarka ściekowa i ochrona wód</i>	5 578 850,15	5 191 433,15	93,06
			<i>Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych</i>	5 578 850,15	5 191 433,15	93,06

	6057	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Tyszowce- poprawa jakości życia i ochrona środowiska	2 653 170,-	2 648 873,08	99,84
	6059	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Tyszowce- poprawa jakości życia i ochrona środowiska	2 925 680,15	2 542 560,07	86,90
	90003	Oczyszczanie miast i wsi	254 616,-	254 366,-	99,90
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	254 616,-	254 366,-	99,90
		Zakup ciągnika	194 217,00	194 217,-	100
		Zakup ładowacza czołowego do ciągnika	31 000,00	30 750,-	99,19
		Zakup pługa do odśnieżania	15 000,00	15 000,-	100
		Zakup traktora ogrodowego(kosiarki)	14 399,00	14 399,-	100
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	342 989,34	25 015,54	7,29
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	40 000,00	23915,54	59,79
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	14500	0	
		Modernizacja świetlic wiejskich	14500	0	
		Modernizacja świetlicy w Czartowcu	11 000,-	9989,62	90,81
		Modernizacja świetlicy w Marysinie	6 000,-	5451,25	90,85
		Modernizacja świetlicy w Wojciechówce	8 500,	8474,67	99,70
	92195	Pozostała działalność	302 989,34	1100,-	0,36
		Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	302 989,34	1100,-	0,36
	6057	Termomodernizacja budynku Biblioteki w Tyszowcach	157 286,43		
	6059	Termomodernizacja budynku Biblioteki w Tyszowcach	145 702,91	1100,-	0,76
		R A Z E M	6 902 311,66	6 052 699,80	87,69

Pozyskane środki ze źródeł zewnętrznych

Gmina w 2021 r. pozyskała następujące zewnętrzne środki na realizację zadań inwestycyjnych, tj: dotacja z urzędu marszałkowskiego jako końcowe rozliczenie zadania pn. "Termomodernizacja NZOZ w Tyszowcach" w wysokości **48 524,12** zł, dotacja z Urzędu Wojewódzkiego na budowę drogi w Tyszowcach oraz Kłatwach w wysokości **192 839,00** zł, dotacja z Urzędu Marszałkowskiego na budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Tyszowce w wysokości **2 469 537,08** zł, oraz środki które gmina otrzymała jako uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie w latach 2021-2024 inwestycji w kwocie **2 798 755,-** zł, w tym: na inwestycje w zakresie wodociągów i zaopatrzenie w wodę w wysokości **305 917,-** zł, na wsparcie finansowe w zakresie kanalizacji w wysokości **2 492 838,-** zł.

21. Podsumowanie

W 2021 r. inwestycje zrealizowano w 87,69 % tj. w wysokości 6 052 699,80 zł w stosunku do planu 6 902 311,66 zł. Urząd Miejski i kierownicy jednostek organizacyjnych działają w sposób przemyślany, strategiczny, skupiając się na maksymalnym czerpaniu środków ze źródeł zewnętrznych, co skutkuje wdrażaniem kolejnych projektów i inicjatyw. Wśród priorytetów są projekty twarde- infrastrukturalne jak również projekty miękkie- społeczne. Działaniom towarzyszy kontekst proekologiczny, wagę przywiązuje się do edukowania, wspierania przedsiębiorczości, oferty kulturalnej i wszelkich innych wskazanych aspektów, warunkujących harmonijny rozwój gminy.

BUKMISTRZ

Andrzej Podgórski

Spis treści		str.
1. Zarządzanie Gminą	-	2
2. Oświata i wychowanie	-	14
3. Promocja gminy, działalność kulturalna	-	26
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	-	32
5. Zabytki na terenie gminy Tyszowce – ewidencja – wykaz	-	35
6. Rejestr instytucji kultury	-	35
7. Pomoc społeczna – realizacja zadań, polityk i strategii	-	35
8. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	-	64
9. Pomoc publiczna	-	65
10. Ochrona przeciwpożarowa	-	66
11. Lokalny rynek pracy	-	67
12. Infrastruktura drogowa	-	68
13. Wodociągi i kanalizacja	-	69
14. Oświetlenie ulic, placów i dróg	-	69
15. Realizacja zadań inwestycyjnych	-	71
16. Ochrona środowiska naturalnego, przyrody oraz zwierząt	-	71
17. Gospodarka komunalna	-	74
18. Gospodarka nieruchomościami	-	82
19. Postępowania o udzielenia zamówienia publicznego	-	84
20. Sytuacja finansowa	-	85
21. Podsumowanie	-	92